

Triglavski narodni park

TRIGLAV NATIONAL PARK

4260 BLEED, Ljubljanska cesta 27, SLOVENIJA

Bled, 30.11.2010

ČLANICAM IN ČLANOM SVETA
JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK

VABILO

Vljudno Vas vabimo na
6. sejo sveta javnega zavoda Triglavski narodni park,

ki bo
v sredo, 8. decembra 2010, ob 9.30 uri,

v Slovenskem planinskem muzeju v Mojstrani,
Triglavska cesta 49.

Predlagani dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 5. seje sveta (z dne 23. junija 2010)
2. Ugotovitveni sklep o prenehanju članstva v svetu TNP in potrditev novega člana sveta TNP
3. Seznanitev s predlogom priprave načrta upravljanja TNP
4. Seznanitev s predlogom določitve začasnih upravljaljskih smernic
5. Program dela in finančni načrt javnega zavoda TNP za leto 2011
6. Seznanitev s problematiko neupoštevanja napredovanj v času prevedbe plačnega sistema javnih uslužbencev v letu 2008
7. Razno

Vljudno vabljeni!

dr. Darij Krajčič
Predsednik sveta JZ TNP

1. točka dnevnega reda:

Potrditev zapisnika 5. seje sveta (z dne 23. junija 2010)

Predlagatelj: mag. Martin Šolar

Poročevalec: mag. Martin Šolar

Gradivo: Zapisnik 5. seje sveta JZ TNP z dne 23.6.2010

Predlog sklepa:

1. 1. Svet javnega zavoda Triglavski narodni park potrjuje zapisnik 5. seje sveta javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 23. junija 2010.

Triglavski narodni park

TRIGLAV NATIONAL PARK

4260 BLEED, Ljubljanska cesta 27, SLOVENIJA

Z A P I S N I K

5. seje sveta javnega zavoda Triglavski narodni park, ki je bila dne 23. 6. 2010 ob 9.30 uri v stavbi javnega zavoda Triglavski narodni park na Bledu, Ljubljanska cesta 27.

Navzoči: Peter Belhar, Tomaž Bregant, Jurij Dobravec, mag. Jože Dular, mag. Franci Ekar, Mirko Eržen, Silvester Gaberšček, Siniša Germovšek, dr. Katarina Groznik Zeiler, Sašo Hrovat, Tea Lukan Klavžer, dr. Darij Krajčič, Gorazd Kutin, Janez Petkoš, Eva Štravec Podlogar, Darjo Velušček

Ostali navzoči: mag. Martin Šolar, mag. Jelka Kremesec Jevšenak, Tina Markun

Opravičeno odsotni: Alenka Kovšca, Edvin Kravnja, Aljoša Mozetič, dr. Tomaž Pazlar

Odsotna: Goran Šuler, Dušan Vučko

5. seja sveta se je zvočno snemala, posnetek se hrani v arhivu JZ TNP.

Seja sveta je bila zaključena ob 13. uri.

Predsednik sveta dr. Darij Krajčič je na začetku seje ugotovil, da je svet sklepčen.

Predsednik je članom sveta predstavi poročevalko 2. točke seje mag. Jelko Kremesec Jevšenak iz pravne službe na Ministrstvu za okolje in prostor.

Predlagani dnevni red:

- 1. Potrditev zapisnika 4. seje sveta (z dne 31. marca 2010)**
- 2. Predlog Zakona o Triglavskem narodnem parku**
- 3. Lov v Triglavskem narodnem parku / Lovišču s posebnim namenom Triglav**
- 4. Razno**

Planinska zveza Slovenije je z dopisom z dne 21.6.2010 JZ TNP obvestila o spremembi predstavnika PZS v svetu TNP. Jožetu Stanoniku je prenehalo članstvo v svetu TNP, predstavnik PZS v svetu TNP je mag. Franci Ekar.

SKLEP:

Predlagani dnevni red je potrjen.

1. točka

Potrditev zapisnika 4. seje sveta (z dne 31. marca 2010)

Na zapisnik 4. seje sveta, ki je bil članom sveta poslan v pregled in morebitne dopolnitve dne 7. 4. 2010, sta bili podani dve dopolnitvi k 4. točki, ki sta bili smiselno vključeni v zapisnik.

SKLEP:

1.1 Svet javnega zavoda Triglavski narodni park potrjuje zapisnik 4. seje sveta javnega zavoda Triglavski narodni park z dne 31. marca 2010.

2. točka

Predlog Zakona o Triglavskem narodnem parku

Glede na to, da je dne 18. junija 2010 Državni zbor obravnaval in sprejel Zakon o Triglavskem narodnem parku, zakonodajni postopek pa še ni zaključen, ter glede na to, da čistopis ZTNP še ni bil na voljo, je bilo predlagano, da je predstavitev točke, ki je bila že prvotno načrtovana kot zgolj informativna točka, v smislu informacije o postopku sprejemanja Zakona o Triglavskem narodnem parku.

K razpravi se je prijavil Siniša Germovšek, kasneje so v razpravi sodelovali tudi drugi člani sveta.

Poročevalka mag. Jelka Kremesec Jevšenak predstavi postopek sprejemanja ZTNP, koncept, bistvene spremembe in nekatere poudarke Zakona (upravljanje JZ TNP, razvojne usmeritve, varstveni režimi). V razpravi je bilo omenjeno naslednje: previsoke kazni v predlogu ZTNP, spremembe varstvenih režimov, razvojne usmeritve.

Soglasno sta bila sprejeta naslednja sklepa:

2.1 2. točka dnevnega reda 5. seje sveta se glasi: Informacija o postopku sprejemanja Zakona o Triglavskem narodnem parku.

2.2. Javni zavod Triglavski narodni park obvesti Stalni sekretariat Alpske konvencije o upoštevanju deklaracij in protokolov Alpske konvencije v Zakonu o Triglavskem narodnem parku.

3. točka

Lov v Triglavskem narodnem parku / Lovišču s posebnim namenom Triglav

K razpravi so se prijavili: Janez Petkoš, dr. Katarina Groznik Zeiler, Siniša Germovšek, Peter Belhar in mag. Jože Dular.

Direktor TNP mag. Martin Šolar pove, da je gradivo pripravljeno skladno s sklepom 4. seje sveta in obsega naslednja poglavja: izhodišča upravljanja, načrtovanje in kontrola, odvzem divjadi po posameznih vrstah in projekt Gams v Triglavskem narodnem parku.

V razpravi je bila izpostavljena potreba po kompleksnem načrtovanju odvzema zaradi uničenja dreves s strani jelenjadi (predvsem jelke, macesna in jesena). JZ TNP se omenjenega problema zaveda in se trudi za večji odvzem pri načrtovalcu. Predlagano je bilo, da bi gradivo vključevalo tudi konkretne povezave na ohranjanje narave, konkretnije cilje JZ TNP za to področje, opredelitev groženj oz. ovir za uspešno realizacijo ciljev, sistematično zbiranje podatkov tudi za nelovne vrste, prikaz problemov, konkretne stroške, povezane z izvajanjem teh nalog, ter prihodke. V razpravi je bilo predlagano še enotno elektronsko posredovanje podatkov Zavodu za gozdove Slovenije in vzpostavitev metode za nadzor ekosistemov v TNP. Omenjeno je bilo še, da podatki in informacije na temo lova v TNP povzročajo zmedo pri razumevanju problematike.

Soglasno je bil sprejet naslednji sklep:

3.1. Svet JZ TNP se seznani z gradivom Lov v Triglavskem narodnem parku / Lovišču s posebnim namenom Triglav.

4.točka

Razno

Direktor člani sveta seznani z izidom 14. številke glasila Svet pod Triglavom publikacije Javni zavod Triglavski narodni park v letih 2008 in 2009.

Zapisnikarica:
Tina Markun

Predsednik sveta TNP:
dr. Darij Krajčič

Na Bledu, 23. 6. 2010

2. točka dnevnega reda:

Ugotovitveni sklep o prenehanju članstva v svetu TNP in potrditev novega člana sveta TNP

Predlagatelj: mag. Martin Šolar

Poročevalka: mag. Aleksandra Žumer

Gradivo: zapisnik o delu volilne komisije

Predlog sklepov:

2.1. Svet javnega zavoda Triglavski narodni park ugotavlja, da zaposlenemu v JZ TNP Juriju Dobravcu na podlagi njegove redne odpovedi preneha članstvo v svetu TNP.

2.2. Svet javnega zavoda Triglavski narodni park ugotavlja, da je bil v svet TNP izvoljen nadomestni član, predstavnik delavcev zavoda, XY.

Triglavski narodni park

TRIGLAV NATIONAL PARK

4260 BLED, Ljubljanska cesta 27, SLOVENIJA

Nadomestne volitve predstavnika delavcev v svet javnega zavoda Triglavski narodni park

ZAPISNIK

o delu volilne komisije pri ugotavljanju izida glasovanja za nadomestne volitve predstavnika delavcev v JZ Triglavski narodni park na volitvah dne 1.12.2010.

Volilna komisija v sestavi: predsednica: Aleksandra Žumer, člana: Mateja Repe in Aleš Zdešar,

na volišču v upravne stavbe na Bledu, Ljubljanska cesta 27, Bled, je dne 1.12.2010 po zaključku volitev ob 10. uri ugotovila izide glasovanja za nadomestne volitve predstavnika delavcev v svet javnega zavoda Triglavski narodni park:

I.

Pri ugotavljanju izida so bili navzoči naslednji člani volilne komisije: predsednica Aleksandra Žumer, člana Mateja Repe in Aleš Zdešar.

II.

Volilna komisija je na podlagi seznama volivcev ugotovila, da je:

- a) skupaj volivcev (delavcev) po volilnem seznamu 60.
- b) skupaj glasovalo 22 volivcev.

III.

Nato je volilna komisija odprla skrinjico. Po končanem razvrščanju je preštela število oddanih glasovnic za nadomestne volitve predstavnika delavcev in ugotovila,

- da je bilo oddanih glasovnic 22
- neveljavne glasovnice 1;
- glasovanje po pošti 1.

Posamezni kandidati so dobili naslednje število glasov:

zap. št.	priimek in ime	število glasov
1.	IZTOK BUTINAR	21

Za člana sveta javnega zavoda Triglavski narodni park je bil izvoljen **Iztok Butinar**.

Po tej ugotovitvi je volilna komisija dala glasovnice v posebno ovojnico.

Med delom komisije se ni zgodila nobena nepravilnost.

Volilna komisija je končala delo z ugotavljanjem izida glasovanja za nadomestne volitve predstavnikov delavcev ob 10.10 uri.

Bled, 1. 12. 2010

Št.: 28/3/6-2010

Volilna komisija:

Aleksandra Žumer,
predsednica

Mateja Repe,
član

Aleš Zdešar,
član

3. točka dnevnega reda:

Seznanimatev z izhodišči priprave načrta upravljanja TNP

Predlagatelj: mag. Martin Šolar

Poročevalec: mag. Martin Šolar

Gradivo: Izhodišča za pripravo načrta upravljanja TNP

Predlog sklepa:

3.1. Svet javnega zavoda Triglavski narodni park se seznani z izhodišči priprave načrta upravljanja TNP in jih podpira.

**Izhodišča za postopek priprave
načrta upravljanja
Triglavskega narodnega parka**

Jana Kus Veenvliet, univ. dipl. biol.

- OSNUTEK, 28. NOVEMBER 2010 -

Kazalo

1. Uvod	4
2. Pravne podlage za pripravo in sprejem načrta upravljanja.....	5
3. Opis območja, za katerega se pripravlja načrt upravljanja	6
4. Temeljni cilji.....	7
5. Okvirna vsebina načrta upravljanja	8
6. Pregled pravnih in strokovnih podlag, ki se upoštevajo pri pripravi načrta upravljanja.....	10
7. Financiranje priprave načrta upravljanja	15
8. Časovni načrt priprave načrta upravljanja	15
9. Pregled sodelujočih pri pripravi načrta upravljanja in komunikacija	18

Priloge

Priloga 1. Karti Triglavskega narodnega parka z varstvenimi območji in parkovnimi lokalnimi skupnostmi

Priloga 2. Prikaz oblikovanja postopka priprave načrta upravljanja ter Načrta upravljanja v skladu z Zakonom o Triglavskem narodnem parku

Priloga 3. Analiza zakonskih zahtev glede vsebine načrta upravljanja TNP

Priloga 4. Podrobna vsebina načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka

Priloga 5. Možnosti za vključevanje deležnikov v postopek priprave načrta upravljanja

Seznam kratic

JZ TNP	Javni zavod Triglavski narodni park
LAS	Lokalna akcijska skupina
LD	lovsko društvo
LTO	Lokalna turistična organizacija
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NU	načrt upravljanja
PD	planinsko društvo
RD	ribiška družina
TNP	Triglavski narodni park
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavod RS za varstvo narave
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZVKD-1	Zakon o varstvu kulturne dediščine
ZTNP-1	(novi) Zakon o Triglavskem narodnem parku

Priporočeni način citiranja dokumenta:

Kus Veenvliet, J., 2010. Izhodišča za postopek priprave načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka. Naročnik: Javni zavod Triglavski narodni park

1. Uvod

Načrt upravljanja je programski akt, v katerem se določijo razvojne usmeritve ter načini izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja. Kljub temu, da je načrt upravljanja (v nadaljevanju NU) ključen dokument vsakega zavarovanega območja, za območje Triglavskega narodnega parka (v nadaljevanju TNP) vse od ustanovitve narodnega parka leta 1981 ustrezen načrt še ni bil sprejet. Zakon o Triglavskem narodnem parku iz leta 1981 je vseboval določila o pripravi *Skupnega programa razvoja narodnega parka*. Gradivo za skupni program je bilo sicer pripravljeno, a je ostalo neusklajeno. Naslednje strokovne podlage za načrt upravljanja so bile pripravljene leta 1993 v obliki *Strategije uveljavljanja in uresničevanja upravljaljskih kategorij IUCN*, ki sicer ni bila sprejeta kot načrt upravljanja, vendar je predstavljala temelj za načrtovanje in razvoj v TNP v zadnjem desetletju.¹ Leta 2006 je bil pripravljen *Program priprave načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka*², ki ga je sprejel Svet Javnega zavoda TNP (v nadaljevanju JZ TNP). Priprava NU pa je kasneje zastala, saj postopka priprave zaradi zastarelega in neustreznega krovnega zakona o zavarovanem območju ni bilo mogoče izpeljati. Prav pomanjkljiva in z Zakonom o ohranjanju narave³ neusklajena zakonodaja ter odsotnost načrta upravljanja je upravljavcu zavarovanega območja v zadnjih desetletjih pogosto oteževala ali celo onemogočala učinkovito izvajanje varstvenih nalog.

Junija 2010 je bil sprejet novi Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1)⁴, ki na novo ureja varstvena območja in varstvene režime ter vnaša številne novosti glede pristojnosti in vloge upravljavca pri razvoju in dejavnostih na območju parka. Novi zakon tudi natančno določa postopek priprave NU ter njegovo vsebino. Zaradi številnih pristojnosti in vloge upravljavca na območju parka, pa načrt upravljanja s tem zakonom pridobiva izreden pomen, saj bo v mnogih segmentih podrobneje opredelil določene vsebine zakona ter omogočil ustrezno izvajanje. Nenazadnje bo načrt upravljanja s podrobno opredelitvijo razvojnih usmeritev bistveno vplival tudi na življenje lokalnih prebivalcev, dejavnosti in rabe v prostoru ter tudi na porabo finančnih sredstev za izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog.

ZTNP-1 je stopil v veljavo 15. julija 2010. S tem dnem so začeli teči roki, za pripravo načrta upravljanja, ki ga mora Vlada Republike Slovenije sprejeti najkasneje v dveh letih od uveljavitve zakona. Zakon tudi določa, da mora minister, pristojen za ohranjanje narave, najkasneje v šestih mesecih po uveljavitvi zakona (torej najkasneje do 15. januarja 2011) sprejeti sklep o začetku postopka priprave načrta upravljanja. V sklepu morajo biti v skladu z 51. členom ZTNP-1 določeni območje, temeljni cilji, sodelujoči v postopku priprave, terminski načrt priprave posameznih faz postopka, potrebna finančna sredstva in druge nujno potrebne vsebine za pripravo načrta upravljanja.

¹ Povzeto po JZ TNP, 2006. Program priprave načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka, gradivo za 4. točko 79. seje sveta JZ TNP

² JZ TNP, 2006. Program priprave načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka, gradivo za 4. točko 79. seje sveta JZ TNP

³ ZON-UPB2, Uradni list RS, št. RS 96/2004, ter 61/2006-ZDru-1, 63/2007 Odl.US: Up-395/06-24, U-I-64/07-13, 117/2007 Odl.US: U-I-76/07-9, 32/2008 Odl.US: U-I-386/06-32, 8/2010-ZSKZ-B

⁴ Uradni list RS, št. RS 52/2010

Obveznost sprejetja načrta upravljanja je določena že z ZON, ki v 53. členu določa, da mora imeti narodni park načrt upravljanja, ZTNP-1 pa določa, da se upravljanje narodnega parka izvaja na podlagi desetletnega načrta upravljanja. V načrtu upravljanja se strnjeno, logično in dinamično poveže številne vsebine, na podlagi katere se opredelita vizija in način upravljanja zavarovanega območja.

Mike Alexander (2010)⁵ v smernicah za upravljanje med drugim navaja naslednje namene, ki jih dosežemo s pripravo načrta upravljanja:

- zberemo vse relevantne informacije o območju in njegovih značilnostih;
- izpostavimo varstveno najpomembnejše vrste ter najvrednejšo naravno in kulturno dediščino;
- ugotovimo vse pravne podlage in politike, ki vplivajo na upravljanje;
- oblikujemo dolgoročne in kratkoročne cilje za varovanje vrst, naravne in kulturne dediščine;
- določimo upravljaljske naloge, ki so nujne za območje;
- opredelimo in uskladimo nosilce za izvajanje nalog;
- določimo območja, ki so primerna za obiskovanje ter potrebno infrastrukturo;
- določimo in upravičimo potrebe po človeških in finančnih virih.

Z ustreznim oblikovanjem in usklajenim načrtom upravljanja lahko:

- razrešimo notranje konflikte in nesoglasja z deležniki;
- zagotovimo trajno in učinkovito upravljanje zavarovanega območja;
- lobiramo za dodatna finančna sredstva;
- spodbujamo komunikacijo med upravljalci in deležniki na območju;

Pri pripravi vsebine izhodišč za postopek priprave NU smo poleg zakonskih zahtev upoštevali tudi osnutek smernic za pripravo načrtov upravljanja Ministrstva za okolje in prostor⁶ ter že sprejete programe priprave NU drugih zavarovanih območjih⁷. Gradivo vključuje tudi analitične tabele, ki so v celoti predstavljene v prilogah. Gradivo je pripravljeno z namenom oblikovanja izhodišč za pripravo sklepa o začetku postopka priprave načrta upravljanja, ki ga sprejme minister pristojen za ohranjanje narave.

2. Pravne podlage za pripravo in sprejem načrta upravljanja

Obveznost sprejema načrta upravljanja je določena že v ZON, ki v 53. členu določa, da mora imeti narodni park načrt upravljanja. To določilo je preneseno tudi v ZTNP-1, ki v 49. členu določa, da se upravljanje narodnega parka izvaja na podlagi desetletnega načrta upravljanja. Poleg nacionalne zakonodaje priporočilo o pripravi načrtov upravljanja za zavarovana območja izhaja tudi iz Konvencije o biološki raznovrstnosti⁸, katere podpisnica je Republika Slovenija. Konvencija o biološki raznovrstnosti med vsemi mednarodnimi dogovori najbolj celovito obravnava zavarovana območja. Pod njenim okriljem je bil leta 2004 sprejet Program dela za zavarovana območja⁹. Ta v sklopu prvega programskega elementa državam pogodbenicam priporoča, da do leta 2010 pripravijo ali posodobijo

⁵ Prirejeno po: Alexander, M. 2010. A Guide to Management Planning. CMS Consortium, Talgarth, Wales, UK. (www.esdm.co.uk/cms)

⁶ MOP, 2009. Vodnik za pripravo načrta upravljanja širšega zavarovanega območja, osnutek z decembra 2009

⁷ JZ KP Ljubljansko barje, 2010. Program priprave Načrta upravljanja Krajinskega parka Ljubljansko barje za obdobje 2012-2022

⁸ Uradni list RS-MP 7/1996

⁹ Program of Work on Protected Areas, decision VII/28

načrte upravljanja za vsa zavarovana območja. Poleg navedenega je območje Triglavskega narodnega parka leta 2004 prejelo Diplomato Sveta Evrope za zavarovana območja. Ob podelitvi priznanja je bil upravljavcu in državi naložen tudi pogoj, da se dokonča, sprejme in uveljavi načrt upravljanja takoj, ko bo sprejet nov zakon o Triglavskem narodnem parku.¹⁰

ZTNP-1 ureja pripravo in postopek sprejema NU. JZ TNP oblikuje Izhodišča za postopek priprave NU, ki jih obravnava Svet zavoda in predstavljajo podlago za Sklep o začetku postopka priprave NU, katerega izda minister, pristojen za ohranjanje narave.¹¹ Vsebina sklepa o začetku postopka priprave je določena v drugem odstavku 51. člena ZTNP-1, in sicer mora sklep vsebovati: območje načrta upravljanja, temeljne cilje, sodelujoče v postopku priprave, terminski načrt priprave posameznih faz postopka, potrebna finančna sredstva in druge nujno potrebne vsebine za pripravo načrta upravljanja.

Način priprave in postopek sprejemanja NU je določen v 51. členu ZTNP-1. Načrt upravljanja strokovno pripravi javni zavod, v sodelovanju z Zavodom RS za varstvo narave (ZRSVN), Zavodom za varstvo kulturne dediščine Slovenije (ZVKDS), organizacijami, ki so pristojne za načrtovanje rabe naravnih dobrin in prostora, parkovnimi lokalnimi skupnostmi ter osebami, ki so določene sklepu ministra. Sodelujoči v postopku priprave načrta upravljanja, ki morajo v skladu s 3. točko 51. člena sodelovati v postopku priprave NU, so navedeni v poglavju 9. Po sprejemu sklepa o začetku postopka priprave načrta upravljanja se skliče forum, v skladu z ZTNP-1, na katerem se pridobi stališča javnosti do upravljanja narodnega parka.

Osnutek NU pripravi javni zavod. Pri tem mora upoštevati ZTNP-1, ZON, Zakon o varstvu kulturne dediščine (ZVKD-1), izhodišča in usmeritve ZRSVN in ZVKDS, in sicer v delu, ki se nanaša na strokovne naloge obeh organizacij. Pri pripravi osnutka je potrebno upoštevati tudi stališča, oblikovana na forumu, in stališča za pripravo načrta upravljanja, ki jih posredujejo osebe iz tretjega odstavka 51. člena zakona. Kot strokovne podlage se pri pripravi osnutka načrta upravljanja upoštevajo tudi načrti trajnostnega gospodarjenja in upravljanja z naravnimi dobrinami.

Osnutek načrta upravljanja obravnava Svet zavoda in ga po potrditvi pošlje parkovnim lokalnim skupnostim v mnenje, ki ga morajo izraziti v šestdesetih dneh. Po dopolnitvi se osnutek NU pošlje v 60-dnevno javno obravnavo, ki vključuje tudi javno predstavitev v parkovnih skupnostih, na katerih se zbere mnenja, stališča in pripombe. V času javne obravnave se ponovno skliče forum. Po pridobitvi vseh mnenj, stališč in pripomb, javni zavod pripravi predlog NU. Predlog sprejme Svet zavoda, ki ga posreduje ministrstvu, ta pa ga predloži v sprejem Vladi. Vlada sprejme načrt upravljanja z uredbo.¹²

3. Opis območja, za katerega se pripravljata načrt upravljanja

Načrt upravljanja se pripravi za območje Triglavskega narodnega parka, katerega meje so določene v 9. členu in prilogi 2 ZTNP-1¹³. V določenih delih se bo NU nanašal tudi na dele parkovnih lokalnih skupnosti, ki so izven zavarovanega območja¹⁴. 10. člen ZTNP-1 namreč določa, da se v narodnem parku z razvojnimi usmeritvami zagotavlja doseganje ciljev varstva okolja in spodbuja trajnostni razvoj. Drugi odstavek tega člena določa, da se razvojne usmeritve, ki se nanašajo na: komunalno opremo in drugo gospodarsko javno infrastrukturo, nadstandardni razvoj družbenih dejavnosti, nadstandardno izvajanje državnih in lokalnih javnih služb, razvoj parkovne infrastrukture ter spodbujanje obrtnih, kulturnih in okoljsko primernih gospodarskih dejavnosti ter socialnih storitev uporabljajo tudi za tiste dele parkovnih lokalnih skupnosti, ki so izven narodnega parka. V delu načrta upravljanja, v katerem bodo razvojne usmeritve podrobneje opredeljene in prostorsko umeščene, se bo NU torej nanašal tudi na dele parkovnih lokalnih skupnosti, ki so izven zavarovanega območja.

¹⁰ Šolar, M. 2004. Diploma Sveta Evrope 2004 Triglavskemu narodnemu parku.

¹¹ Grafični prikaz postopka je v Prilogi 2, Slika 1

¹² Celoten postopek priprave in sprejema NU je grafično prikazan v Prilogi 2, Slika 2

¹³ Karta območja Triglavskega narodnega parka z varstvenimi območji je na Sliki 1 v Prilogi 1.

¹⁴ Karta parkovnih lokalnih skupnosti na območju Triglavskega narodnega parka je na Sliki 2 v Prilogi 1.

4. Temeljni cilji

Z ZTNP-1 je bila ob upoštevanju drugega odstavka 53. člena ZON sprejeta odločitev, da se ustanavlja narodni park, ki mora kot kategorija zavarovanega območja upoštevati merila mednarodne kategorizacije za narodni park, to je IUCN kategorija II: Narodni park. Z ZTNP-1 se je uzakonilo sedanje stanje v naravi ter preprečilo poslabšanja stanja, pri čemer je treba v NU s posebnim programom določiti ukrepe in mehanizme za postopno celovito doseganje ciljev IUCN kategorije II: Narodni park.

Načrt upravljanja mora v vseh segmentih slediti osnovnim ciljem in namenom narodnega parka ter namenom varstvenih območij. Ti so navedeni v 2. členu ZTNP-1, ki določa, da je narodni park ustanovljen in se upravlja z naslednjimi cilji:

- da se ohrani izjemnost naravnih, kulturnih, krajinskih in duhovnih vrednot;
- da se prednostno ohrani narava z ohranjenimi ekosistemi in naravnimi procesi, biotska raznovrstnost skupaj s kakovostjo in pestrostjo krajin;
- da se ohranjajo kulturna dediščina in kulturni spomeniki ter naravni viri v osrednjem delu Julijskih Alp;
- da se ohrani zgodovinski in simbolni pomen območja narodnega parka;
- da se omogoča z naravnimi in ustvarjenimi danostmi in z vrednotami usklajen razvoj (trajnostni razvoj) na območju narodnega parka;
- da se omogoča ohranjanje poseljenosti in omogočanje ustrezne kakovosti življenja prebivalcem narodnega parka z razvojem družbenih, kulturnih in gospodarskih dejavnosti ter zmanjševanje obstoječega in preprečevanje dodatnega obremenjevanja okolja;
- da se omogoča raziskovanje, ozaveščanje, obiskovanje in doživljanje narodnega parka.

Narodni park je v skladu z 6. členom ZTNP-1 razdeljen na tri varstvena območja: prvo, drugo in tretje varstveno območje. Prvo in drugo varstveno območje predstavljata osrednje območje parka. Varstveni režim je najstrožji v prvem varstvenem območju, ki je prednostno namenjeno uresničevanju varstva vrst in habitatov, ohranjanja naravnih vrednot, ter razvoja ekosistemov in naravnih procesov brez človekovih posegov (razen tradicionalne paše na pašnih planinah). V drugem varstvenem območju je dopuščena tradicionalna raba naravnih virov zaradi izvajanja dejavnosti sonaravnega kmetijstva in gozdarstva ter trajnostnega gospodarjenja z divjadjo in ribami. To območje je namenjeno tudi postopnemu doseganju namenov prvega varstvenega območja, ob upoštevanju razvoja dopuščenih dejavnosti. Tretje varstveno območje ima najmanj strog režim in je namenjeno ohranjanju in varovanju biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in kulturne dediščine ter izrazitih ekoloških, estetskih in kulturnih kakovosti krajine, ohranjanju poselitve ter spodbujanju trajnostnega razvoja, usklajenega s cilji narodnega parka.

ZTNP-1 v 7. členu določa, da se uresničevanje ciljev in namenov zakona, zlasti namenov osrednjega območja v drugem varstvenem območju, ki so v NU programsko in finančno opredeljeni, preverja vsakih pet let. Ocena se vključi v poročilo o izvajanju načrta upravljanja. Če ocena kaže na bistveno spremenjene okoliščine razvoja dopuščenih dejavnosti v drugem varstvenem območju ali spremenjene razmere v tretjem varstvenem območju, upravljavec narodnega parka skupaj z organizacijo, pristojno za ohranjanje narave, poda strokovni predlog spremembe meje drugega varstvenega območja. Predlagati je mogoče prehod zemljišč iz drugega varstvenega območja v prvo ali tretje varstveno območje, ali iz tretjega varstvenega območja v drugo varstveno območje. Pri tem se s spremembo meja ne sme povzročiti zmanjšanja osrednjega območja narodnega parka

Nadalje ZTNP-1 določa, da se na območju narodnega parka z razvojnimi usmeritvami zagotavlja doseganje ciljev varstva okolja in spodbuja trajnostni razvoj, ki temelji na zgoraj nevednih osnovnih ciljih narodnega parka. Pri pripravi načrta upravljanja je potrebno upoštevati vse razvojne usmeritve, ki so navedene v 10. členu ZTNP-1. Usmeritve se lahko v načrtu upravljanja podrobneje opredelijo in prostorsko umestijo.

V skladu z določili 54. člena ZTNP-1 mora NU vključevati tudi izhodišča za upravljanje z državno lastnino. Na podlagi teh izhodišč bo JZ TNP pripravil dolgoročni program upravljanja z državno lastnino, ki bo vključeval izhodišča gospodarjenja in upravljanja z naravnimi dobrinami, ki so v lasti države, program pridobivanja zemljišč v last države, vključno z menjavo zaradi zagotavljanja ciljev narodnega parka, in program upravljanja in gospodarjenja z nepremičninami v narodnem parku, ki so v lasti države.

V skladu z 72. členom ZTNP-1 ima prvi načrt upravljanja poudarjeno izhodiščno naravnost in ureja prehodno obdobje, potrebno za uveljavitev režimov in vsebin, določenih z zakonom. Zato bo poleg določitve upravljaljskih ciljev in nalog vseboval tudi podrobnejšo opredelitev varstvenih režimov, usmeritev za izdajanje soglasij in razvojnih usmeritev. Načrt upravljanja bo tako vsebinsko nadgradil zakon ter omogočil celovito izvajanje.

5. Okvirna vsebina načrta upravljanja

Pravne podlage za določitev vsebine načrta upravljanja TNP so navedene v ZON ter ZTNP-1. Ker so določila ZON glede vsebine NU precej splošna, je za opredelitev vsebin NU ključen predvsem ZTNP-1. Določila glede NU ureja VI. poglavje zakona (49. – 54. člen), vendar se zakon na načrt sklicuje tudi v nekaterih drugih delih, ki pomembno vplivajo na zasnovo in vsebino načrta upravljanja¹⁵.

V 72. členu zakon določa, da ima prvi načrt upravljanja poudarjeno izhodiščno naravnost in ureja prehodno obdobje, potrebno za uveljavitev režimov in vsebin, določenih s tem zakonom. V skladu z ZTNP-1 je JZ TNP pristojen tudi za izdajo soglasij glede dogajanj in rabe v zavarovanem območju. Za transparentne in ustrezno vodene postopke izdaje mnenj in soglasij je treba pripraviti tudi usmeritve, ki predstavljajo izhodišče pri izvedbi upravnih postopkov. Zato je prvi NU vsebinsko še nekoliko širši, saj s podrobno opredelitvijo varstvenih režimov in usmeritvami za izdajo soglasij nadgrajuje zakon in daje osnovo za njegovo izvajanje.

Upoštevajoč zakonsko predpisane vsebine, je načrt upravljanja razdeljen v osem vsebinskih sklopov, in sicer:

- I. Uvod
- II. Izhodišča za načrt upravljanja
- III. Analitična izhodišča za načrt upravljanja
- IV. Upravljanje parka
- V. Podrobna opredelitev varstvenih režimov
- VI. Varstvene in razvojne usmeritve in ukrepi
- VII. Program izvajanja načrta upravljanja
- VIII. Spremljanje izvajanja načrta upravljanja

Okvirna vsebina NU po vsebinskih sklopih je predstavljena v Tabeli 1.

¹⁵ Tabele podrobne analize ZTNP-1 glede zahtev po vsebinah v načrtu upravljanja so v Prilogi 3.

Tabela 1. Pregled okvirne vsebine načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka¹⁶

<p>POVZETEK</p> <p>OSEBNA IZKAZNICA ZAVAROVANEGA OBMOČJA</p> <p>VIZIJA ZAVAROVANEGA OBMOČJA</p> <p>I. <u>UVOD</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pravna izhodišča za zavarovanje in upravljanje 2. Namen in struktura načrta upravljanja 3. Relacija načrta upravljanja do drugih programskih aktov 4. Splošni opis zavarovanega območja 5. Pomen zavarovanega območja <p>II. <u>IZHODIŠČA ZA NAČRT UPRAVLJANJA</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Okoljski podatki o zavarovanem območju z oceno stanja 7. Podatki o kulturni dediščini z oceno stanja 8. Socio-ekonomske značilnosti prebivalcev 9. Podatki o ključnih rabah in dejavnostih <p>III. <u>ANALITIČNA IZHODIŠČA ZA NAČRT UPRAVLJANJA</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 10. SWOT analiza 11. Analiza pritiskov in groženj v zavarovanem območju 12. Analiza preteklih upravljaljskih aktivnosti 13. Pregled preteklih dobrih praks varstvenih in razvojnih aktivnosti <p>IV. <u>UPRAVLJANJE PARKA</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 14. Pravne podlage za pripravo in sprejem načrta upravljanja 15. Dolgoročni cilji upravljanja in razvoja zavarovanega območja 16. Operativni cilji za obdobje 2012-2022 z upravljaljskimi nalogami <p>V. <u>PODROBNA OPREDELITEV VARSTVENIH REŽIMOV</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 17. Splošni varstveni režim 18. Varstveni režimi v ožjih zavarovanih območjih 19. Prvo varstveno območje 20. Drugo varstveno območje <p>VI. <u>VARSTVENE IN RAZVOJNE USMERITVE IN UKREPI</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 21. Usmeritve in ukrepi za celostno ohranjanje kulturne dediščine 22. Usmeritve za področja, za katera upravljavec izdaja soglasja 23. Varstvene in razvojne usmeritve za druge dejavnosti v zavarovanem območju <p>VII. <u>PROGRAM IZVAJANJA NAČRTA UPRAVLJANJA</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 24. Načini izvajanja načrta upravljanja in priprava letnih programov dela 25. Načini doseganja standardov kakovosti upravljanja 26. Seznam potrebnih akcijskih načrtov 27. Načrt delovanja in razvoja javne službe 28. Finančni načrt za izvajanje načrta upravljanja <p>VIII. <u>SPREMLJANJE IZVAJANJA NAČRTA UPRAVLJANJA</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 29. Načini spremljanja izvajanja načrta upravljanja <p><u>VIRI IN LITERATURA</u></p> <p><u>PRILOGE</u></p>
--

¹⁶ V tem delu dokumenta podajamo okvirno vsebino načrta upravljanja, ki naj bo del sklepa ministra, podrobnejša vsebina za interno rabo je v Prilogi 4 tega dokumenta.

6. Pregled pravnih in strokovnih podlag, ki se upoštevajo pri pripravi načrta upravljanja

Ključne pravne podlage za pripravo načrta upravljanja so:

- Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list, št. RS 52/2010),
- Sklep o ustanovitvi javnega zavoda Triglavski narodni park
- Sklep o določitvi nepremičnin, ki so v lasti države in s katerimi upravlja javni zavod
- Začasne upravljavske smernice (2010),
- Zakon o ohranjanju narave (ZON-UPB2, Uradni list RS, št. 96/2004),
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/2008),
- Zakon o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/2006, 70/2008 in 108/2009),
- Zakon o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS, št. 33/2007, 108/2009)
- Zakon o vodah (Uradni list RS, št. 67/2002 in 57/2008),
- Zakon o gozdovih (Uradni list RS, št. 30/1993, 67/2002, 115/2006 in 110/2007),
- Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKK-UPB1, Uradni list RS, št. 55/2003),
- Zakon o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja (Uradni list RS, št. 93/2005)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/2004 in 70/2006),
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 111/2004, 70/2006 in 58/2009),
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000), (Uradni list RS, št. 49/2004, 110/2004, 59/2007 in 43/2008),
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/2004),
- Uredba o habitatnih tipih (Uradni list RS, št. 112/2003),
- Uredba o varstvu samoniklih gliv (Uradni list RS, št. 57/1998),
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/04, 110/04, 115/2007, 36/2009)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Uradni list RS, št. 46/2004, 109/2004, 84/2005, 115/2007, 96/2008, 36/2009)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Uradni list RS, št. 52/02, 67/03),
- Pravilnik o uvrstitvi ogroženih rastlinskih in živalskih vrst v rdeči seznam (Uradni list RS, št. 82/02)
- Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Uradni list RS, št. 16/1995, 28/1995, 35/2001),

51. člen ZTNP-1 določa, da se pri pripravi osnutka načrta upravljanja kot strokovne podlage upoštevajo tudi načrti trajnostnega gospodarjenja in upravljanja z naravnimi dobrinami. Poleg tega se smiselno upoštevajo tudi druge študije, rezultati raziskav in podatki iz evidenc, ki se uporabijo pri pripravi analizi stanja. V nadaljevanju podajamo pregled teh ključnih dokumentov, študij in evidenc, ki so urejeni po sklopih različnih rab in dejavnosti.

Evidence, raziskave, vrednotenje**Ministrstvo za pravosodje**

- zemljiška knjiga (zemljiško pravo, pravno stanje lastništva, evidenca in prenosi dediščin, vpisi sprememb lastništva...)

Geodetska uprava RS

- zemljiški kataster (kartografija zemljišč, evidenca stavb kataster stavb, evidenca nepremičnin, aerofoto posnetki – od l. 1954, DOF, satelitski posnetki...)

Statistični urad RS

- popisi prebivalstva, evidence dejavnosti...)

Agencija RS za okolje

- evidenca divjih odlagališč odpadkov
- klimatski in vremenski podatki
- naravovarstveni atlas: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/> (vsebine: ZO, NV, SPA, SCI, EPO)
- kataster jam

Varstvo narave

- Strategija ohranjanja biotske raznovrstnosti v Sloveniji, ki jo je sprejela Vlada RS na 55. seji dne 20.12.2001,
- Resolucija o nacionalnem programu varstva okolja 2005-2012 (Uradni list RS 2/2006),
- Program upravljanja območij Natura 2000: 2007-2013: operativni program, ki ga je sprejela Vlada RS na 141. redni seji dne 11. 10. 2007

Regionalni razvoj

- Regionalni razvojni načrti

Gospodarstvo in gospodarjenje z naravnimi viri**1. Kmetijstvo in razvoj podeželja****Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano**

- geografske enote rabe kmetijskih zemljišč (GERK)

2. Gozdarstvo**Zavod za gozdove Slovenije**

- gozdni rob
- varovalni gozdovi
- gozdni rezervati
- gozdno gospodarski načrti na območju TNP:
 - GGO Bled (GGN Notranji Bohinj, GGN Bohinj, GGN Pokljuka, GGN Bled, GGN Mežakla, GGN Jesenice, GGN Kranjska Gora)
 - GGO Tolmin (GGN Soča-Trenta, GGN Bovec, GGN Kobarid, GGN Tolmin, GGN Baška grapa)

3. Varstvo prostoživečih živali in lovsko upravljanje**Zavod za gozdove Slovenije**

- 10 letni lovsko upravljavski načrti
- letni lovsko gojitveni načrti

4. Ribišтво

Zavod za ribišтво Republike Slovenije

- pet letni načrti upravljanja

5. Vodno gospodarstvo

Agencija RS za okolje

- kataster celinskih voda
- evidenca odpadnih voda
- podatki o vodostaju
- naravovarstveni atlas: <http://gis.arso.gov.si/atlasokolja/> (vsebine: hidrografija, povodja, kategorizacija urejanja vodotokov, vodovarstvena območja, hidrogeološka karta, hidrogeografska območja)

Vodnogospodarski inštitut Ljubljana

- kategorizacija voda po naravovarstvenem pomenu – pregledna karta povodij Soče in Save

Geološki zavod Slovenije

- zemljevid verjetnosti pojavljanja plazov v Sloveniji – M 1 : 250.000 (september 2008)
- lokacije znanih plazov v Sloveniji – pregledna karta (junij 2005)

Podjetje za urejanje hudournikov (PUH)

- stabilnost območij in plazovi – pregledna karta (maj 2001)
- erozijska in hudourniška območja – pregledna karta (junij 1994)

Inštitut za vode RS

- Globevnik, L. (ur.): Izvajanje Vodne direktive v Sloveniji: predstavitev prvih ocen možnosti doseganja okoljskih ciljev za vodna telesa v Sloveniji po načelih Vodne direktive (2006)
- strokovne podlage za načrta upravljanja voda: www.izrsv.si/ (podporečje zgornje Save in povodje Soče (2007/2008))

6. Izkoriščanje mineralnih surovin

Občine na območju TNP

- občinski prostorski načrti občin (evidence nelegalnih odprtih kopov)

Prostorsko načrtovanje in infrastruktura

1. Prostorsko načrtovanje in poselitev

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04)
- Fister, P.: Arhitekturna identiteta: Glosar arhitekturne tipologije (Poselitev 1 - 1993)
- Fister, P.: Arhitekturna identiteta: Arhitekturne krajine in regije Slovenije (Poselitev 2 - 1993)
- Kajzelj, M.: Bovška hiša (1997)
- Potokar, B.: Gorenjska: arhitekturni vodnik (2002)

Občine na območju TNP

- občinski prostorski načrti (osnovna in podrobnejša namenska raba prostora)
- občinski podrobni prostorski načrti

ZRSVN

- naravovarstvene smernice za pripravo OPN občin na območju TNP Triglavskega narodnega parka

Triglavski narodni park

- strokovne podlage za naravovarstvene smernice za prostorske akte občin na območju Triglavskega narodnega parka

Geodetska uprava RS

- zbirka podatkov dejanske rabe zemljišč, zemljiški kataster; kataster stavb, Register prostorskih enot; EHIŠ, zbirni kataster gospodarske javne infrastrukture

2. Infrastruktura

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur. l. RS, št. 122/04)

Občine na območju TNP

- občinski prostorski načrti (osnovna in podrobnejša namenska raba prostora)
- občinski podrobni prostorski načrti

ZRSVN

- naravovarstvene smernice za pripravo SPRO, PR, OPN občin v TNP (Bovec in Tolmin ter Bled, Bohinj, Gorje, Jesenice in Kranjska Gora)

Triglavski narodni park

- strokovne podlage za naravovarstvene smernice za prostorske akte občin na območju Triglavskega narodnega parka

2.1. Energetika, telekomunikacije

- zasnova elektoenergetskega omrežja
- kataster daljnovodov in trafo postaj
- podatki o malih vodnih elektrarnah
- podatki o telekomunikacijskem omrežju
- podatki o baznih postajah

2.2. Ceste in promet

Ministrstvo za promet

- evidenca prometnic v RS (na državni, regionalni in lokalni ravni; kolesarska mreža poti)

Direkcija RS za ceste in Družba za državne ceste d.o.o. (DDC)

- podatki o povprečnih letnih prometnih obremenitvah (PLDP)
- podatki o koničnih prometnih obremenitvah

2.3. Zračni promet

- letalstvo: AIP karte, ki določajo možnosti in pogoje letenja
- podatki o zračnih koridorjih
- podatki o vzletnih in pristajalnih mestih za jadralna padala
- podatki o izven letaliških pristajališčih (helikopterska oskrba, GRS)

Turizem in prostočasne dejavnosti

1. Turizem in rekreacija

- Turistična politika za leto 2010 z usmeritvami za leto 2011 (Vlada RS sprejela na 74. redni seji, dne 25.03.2010)
- Razvojni načrt in usmeritve slovenskega turizma (RNUST) 2007-2011
- Strateški trženjski načrt za turizem v Julijskih Alpah iz leta 1999

Statistični urad RS, lokalne turistične organizacije na območju TNP (LTO Bled - Zavod za turizem, LTO Bohinj, LTO Bovec, LTO Kranjska Gora, LTO Sotočje)

- podatki o gostih, nočitvah, povprečni dobi bivanja za domače in tuje goste ter drugih kazalnikov

Občina Kranjska Gora

- Strategija razvoja turizma turistične destinacije Kranjska Gora (oktober 2005)

Občina Bohinj

- Program razvoja turizma v Bohinju (januar 2006)

Občina Bovec

- Strategija razvoja turizma v občini Bovec (2006)

Občina Bled

- Vizija dolgoročnega razvoja turizma na Bledu

Občini Kobarid in Tolmin

- interna strategija razvoja

2. Planinstvo kot upravljavska dejavnost

Planinska zveza Slovenije oziroma Planinska društva

- podatki o obisku in nočitvah v planinskih postojankah
- varstvo okolja pri planinskih postojankah
- kataster planinskih poteh, plezališčih
- podatki o taborih

Kulturna dediščina in kulturna krajina

1. Kulturna dediščina

Ministrstvo za kulturo

- Register nepremične kulturne dediščine (podatki o posameznih enotah nepremične kulturne dediščine)

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije (Območni enoti Kranj in Nova Gorica)

- Zasnova varstva kulturne dediščine za občinske prostorske načrte

2. Kulturna krajina

- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur.l. RS 76/04) – območja nacionalne prepoznavnosti (in seznam nacionalno pomembnih krajinskih območij)
- izjemne krajine v Sloveniji (pregledna karta)
- dediščinske kulturne krajine (pregledna karta)

Biotehniška fakulteta

- Marušič, J. in Ogrin, D.: Regionalna razdelitev krajinskih tipov v Sloveniji – 1 Krajine alpske regije (1998)

Triglavski narodni park

- Razprave in raziskave 1: Varstvo naravne in kulturne krajine v Triglavskem narodnem parku (1992)

NNS in upravljanje LPN Triglav

- monitoring prostoživečih živali na območju TNP oz. LPN Triglav
- raziskave
- podatki o populacijski dinamiki ter prostorski in številčni oceni zastopanosti pomembnejših vrst, trajno zavarovanih zaradi majhne številčnosti in (ali) upadanja le-te, ter lovnih vrst (gams, kozorog)

Zavod za gozdove Slovenije

- letni lovsko gojitveni načrti
- desetletni lovsko upravljavski načrti

Usmerjanje obiska, izobraževanje, informacijska dejavnost, trženje in promocija

Triglavski narodni park

- Strategija o mreži informacijskih mest v Triglavskem narodnem parku

»Interna področja«

- Evidenca o stanju lastništva in upravljanja nepremičnin javnega zavoda TNP
- Evidenca investicij v objekte in nakupe zemljišč
- Evidenca o nočitvenih kapacitetah v objektih za turistično dejavnost
- Evidenca o stanju objektov z vidika vzdrževanja
- Anketa – mnenje prebivalcev TNP o narodnem parku (2007) (projekt ERA)

7. Financiranje priprave načrta upravljanja

V skladu z 42. členom ZTNP-1 je priprava predloga načrta upravljanja naloga Javnega zavoda TNP. Naloga, ki se izvaja v sklopu opravljanja javne službe ohranjanja narave, se financira iz sredstev proračuna Republike Slovenije, ki jih ta namenja za izvajanje javne službe. JZ TNP bo v letih 2011 in 2012 pripravo načrta upravljanja izpostavil kot prednostno nalogo in bo za pripravo dokumenta in podpornih študij zadolžil več zaposlenih, ki bodo na nalogi delali pretežni del delovnega časa. Del sredstev bo namenjen tudi materialnim stroškom za izvedbo komunikacijskih aktivnosti, povezanih s procesom priprave NU.

8. Časovni načrt priprave načrta upravljanja

ZTNP-1 v prehodnih določbah med drugim določa tudi roke za sprejem prvega načrta upravljanja. V skladu z 72. členom zakona mora minister sprejeti sklep o pripravi načrta upravljanja v šestih mesecih po uveljavitvi ZTNP-1, prvi načrt upravljanja pa Vlada sprejme v dveh letih po uveljavitvi zakona. V obdobju do sprejema prvega NU za upravljanje zavarovanega območja veljajo začasne upravljalvske smernice.

ZTNP-1 je stopil v veljavo 15. julija 2010, torej je potrebno prvi načrt upravljanja sprejeti najkasneje do 15. julija 2012. Ob upoštevanju teh rokov, bo postopek priprave NU potekal okvirno leto in pol. V tem času se oblikuje prvi NU, ki ga potrdi Vlada. Podrobni časovni načrt priprave načrta upravljanja je prikazan v tabeli 2. Nanj se vsebinsko in časovno navezujejo tudi komunikacijske aktivnosti, ki so opisane v poglavju 9, tabela 3.

Poudariti velja, da je za pripravo NU v predpisanem roku potrebno pravočasno pripraviti in sprejeti tudi nove podzakonske akte. Upravljanje narodnega parka je poverjeno JZ TNP na temelju starega Odloka o pooblastitvi delovne organizacije Triglavski narodni park - Zavod za gojitev divjadi Triglav, Bled, p.o. za opravljanje dejavnosti in nalog v zvezi z varstvom Triglavskega narodnega parka¹⁷, ki ni usklajen z novo zakonodajo. ZTNP-1 v 68. členu določa, da se akt o ustanovitvi javnega zavoda z določbami novega zakona uskladi v treh mesecih po uveljavitvi zakona. V tem roku mora Vlada s sklepom določiti tudi tiste nepremičnine v lasti države, s katerimi upravlja javni zavod. Čimprejšnji sprejem teh predpisov je ključen za nadaljevanje postopka priprave NU.

ZTNP-1 uvaja tudi obveznost sodelovanja javnosti pri upravljanju narodnega parka, in sicer tudi prek foruma zainteresirane javnosti. Zakon v 4. odstavku 51. člena določa, da je potrebno po sprejemu sklepa o začetku postopka priprave načrta upravljanja pripraviti forum zainteresirane javnosti. 41. člen ZTNP-1 pa v 7. odstavku določa, da način delovanja foruma predpiše minister. Glede na predlagano časovnico, mora biti ta akt sprejet najkasneje do začetka februarja 2011.

¹⁷ Uradni list SRS, št. 33/1981

Tabela 2. Časovni okvir priprave načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka

Aktivnost	Leto 2011												Leto 2012							
	mesec	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII
1. FAZA:																				
IZHODIŠČA IN STALIŠČA																				
Obvestilo sodelujočim o začetku priprave NU	■																			
Pridobitev izhodišč ZRSVN in ZVKD	■																			
Pridobitev stališč sodelujočih pri pripravi NU		■																		
Pridobitev stališč javnosti do upravljanja parka na forumu			■																	
2. FAZA:																				
PRIPRAVA OSNUTKA NU																				
Zbiranje strokovnih podlag in podatkov	■																			
Pregled vsebine načrtov dejavnosti in rabe naravnih dobrin	■																			
Priprava izhodišč za NU		■	■	■	■															
Priprava NU (cilji in naloge)				■	■	■	■													
Priprava podrobne opredelitve varstvenih režimov						■	■	■												
Oblikovanje osnutka NU	■	■	■	■	■	■	■	■												
Pregled osnutka NU (MOP)								■												
Preveritev sprejemljivosti osnutka NU z lokalnimi skupnostmi									■											
Potrditev osnutka NU (Svet zavoda JZ TNP)									■											
Posredovanje osnutka NU v mnenje parkovnim skupnostim (Svet zavoda JZ TNP)										■	■									
Dopolnitev osnutka NU na podlagi mnenj parkovnih skupnosti (JZ TNP)												■								
Posredovanje osnutka NU v javno obravnavo (JZ TNP)													■	■						

9. Pregled sodelujočih pri pripravi načrta upravljanja in komunikacija

ZTNP-1 v 51. členu določa, da pri pripravi NU sodelujejo strokovna organizacija, pristojna za ohranjanje narave, organizacija, pristojna za varstvo kulturne dediščine, organizacije, pristojne za načrtovanje rabe naravnih dobrin in prostora, in parkovne lokalne skupnosti ter osebe, določene v sklepu o začetku postopka priprave načrta upravljanja. V skladu s tretjo točko tega člena v sklepu navedene organizacije morajo sodelovati v postopku priprave NU.

Na podlagi tega člena, so sodelujoče organizacije in osebe:

- Zavod RS za varstvo narave
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
- Zavod za gozdove Slovenije
- Zavod za ribištvo Slovenije
- Parkovne lokalne skupnosti (občine Bled, Bohinj, Bovec, Gorje, Jesenice, Kobarid, Kranjska Gora, Tolmin)
- Ministrstvo za okolje in prostor (za področja narave, prostora in voda)
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (za področja kmetijstva, gozdarstva, lovstva in ribištva)
- Ministrstvo za kulturo (za področje kulture)
- Ministrstvo za gospodarstvo (za področje turizma, razvojnih spodbud, energije)
- Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo (za področje telekomunikacij)
- Ministrstvo za promet (za področje cest, železnic in žičnic)
- Uprava RS za zaščito in reševanje (za področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami)
- Agencija RS za civilno letalstvo (za področje letalstva)
- Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko (področje regionalnega razvoja)
- Regionalne razvojne agencije (Razvojna agencija zgornje Gorenjske, Posoški razvojni center ter BSC, Poslovno podporni center, d.o.o, Kranj)

Poleg poimensko navedenih sodelujočih organizacij, ki v procesu priprave morajo sodelovati, bodo v pripravo NU na posvetovalni ravni vključeni tudi številni drugi deležniki.¹⁸ Območje Triglavskega narodnega parka je najobsežnejše zavarovano območje v Sloveniji. Na 83.982 ha velikem območju živi 2.432 prebivalcev. Na območju se odvijajo raznolike dejavnosti in rabe, ki so v pristojnosti različnih ministrstev in strokovnih organizacij. Prav tako na območju TNP delujejo številne nevladne organizacije. Nabor deležnikov, ki bodo skozi posvetovalni proces vključeni v postopek priprave NU je zato zelo širok.¹⁹

¹⁸ Deležniki so po mednarodno uveljavljeni definiciji »katerikoli posamezniki, skupine ali skupnosti, ki živijo na zavarovanem območju ali vplivnem območju in je verjetno, da bo bodo upravljavske odločitve ali aktivnosti imele nanje določen vpliv. Prav tako pa so deležniki tudi posamezniki, skupine ali skupnosti, za katere lahko sklepamo, da imajo določen vpliv na način upravljanja območja.« Vir: Alexander, M., 2010. A Guide to Management Planning, CMS Consortium. Talgarth, Wales, UK. <http://www.esdm.co.uk/>

¹⁹ Okvirni seznam vseh deležnikov pri pripravi NU je v prilogi 5 in služi za interno rabo JZ TNP.

Ključne deležnike, ki bodo povabljeni k sodelovanju pri pripravi NU, lahko strnemo v naslednje skupine:

- i. Ministrstva in organi v sestavi ministrstev
- ii. Vladne službe
- iii. Lokalne skupnosti in krajevne skupnosti
- iv. Lokalne turistične organizacije, razvojne agencije in lokalne akcijske skupine
- v. Strokovne vladne institucije
- vi. Znanstveno-raziskovalne institucije
- vii. Zveze nevladnih organizacij in nevladne organizacije
- viii. Agrarne skupnosti
- ix. Druga strokovna in zainteresirana javnost

Ker bo načrt upravljanja v mnogih segmentih nadgradil zakon in pomembno vplival na razvoj zavarovanega območja v prihodnje, lahko pričakujemo, da bo vsaj del deležnikov zainteresiran za sodelovanje v procesu načrta upravljanja. ZTNP-1 tudi formalno določa obliko sodelovanja javnosti v t.i. forumu, ki predstavlja organizirano javno srečanje fizičnih in pravnih oseb ter pogodbenih skupnosti, ki so zainteresirani za narodni park in želijo sodelovati pri njegovem delovanju. V skladu z zakonom je potrebno forum prvič sklicati po sprejemu sklepa o začetku priprave NU.

Sodelujoče organizacije in drugi deležniki bodo redno informirani in vključeni v posamezne faze priprave NU. Skozi celoten proces priprave NU je potrebno zagotoviti transparentnost ter si ob upoštevanju osnovnih ciljev narodnega parka in drugih določil ZTNP-1 prizadevati za uskladitev mnenj različnih deležnikov.

Osnovno sporočilo komunikacije bo, da za doseganje namenov ciljev varstva Triglavski narodni park potrebuje načrt upravljanja, ki bo določil cilje in naloge upravljanja, podrobneje opredelil varstveni režim ter omogočil celovito izvajanje zakona in z usmeritvami podal podlage za nadaljnji razvoj, delovanje drugih sektorjev in rabo na območju parka.

Z dobro zasnovano komunikacijo bomo vzpostavili kakovostno sodelovanje različnih deležnikov v procesu priprave načrta upravljanja, ter s tem zagotovili razumevanje načrta ter široko podporo izvajanju. Glede na veliko število deležnikov se bo hkrati z obvestilom deležnikom o začetku priprave NU izvedla tudi kratka anketa, na podlagi katere bomo ugotovili, v kakšni meri in v katerih delih postopka priprave NU bi posamezni deležniki želeli sodelovati. Na podlagi rezultatov ankete bo mogoče podrobneje opredeliti oblike sodelovanja s posameznimi deležniki ter pripraviti podrobnejši izvedbeni načrt.

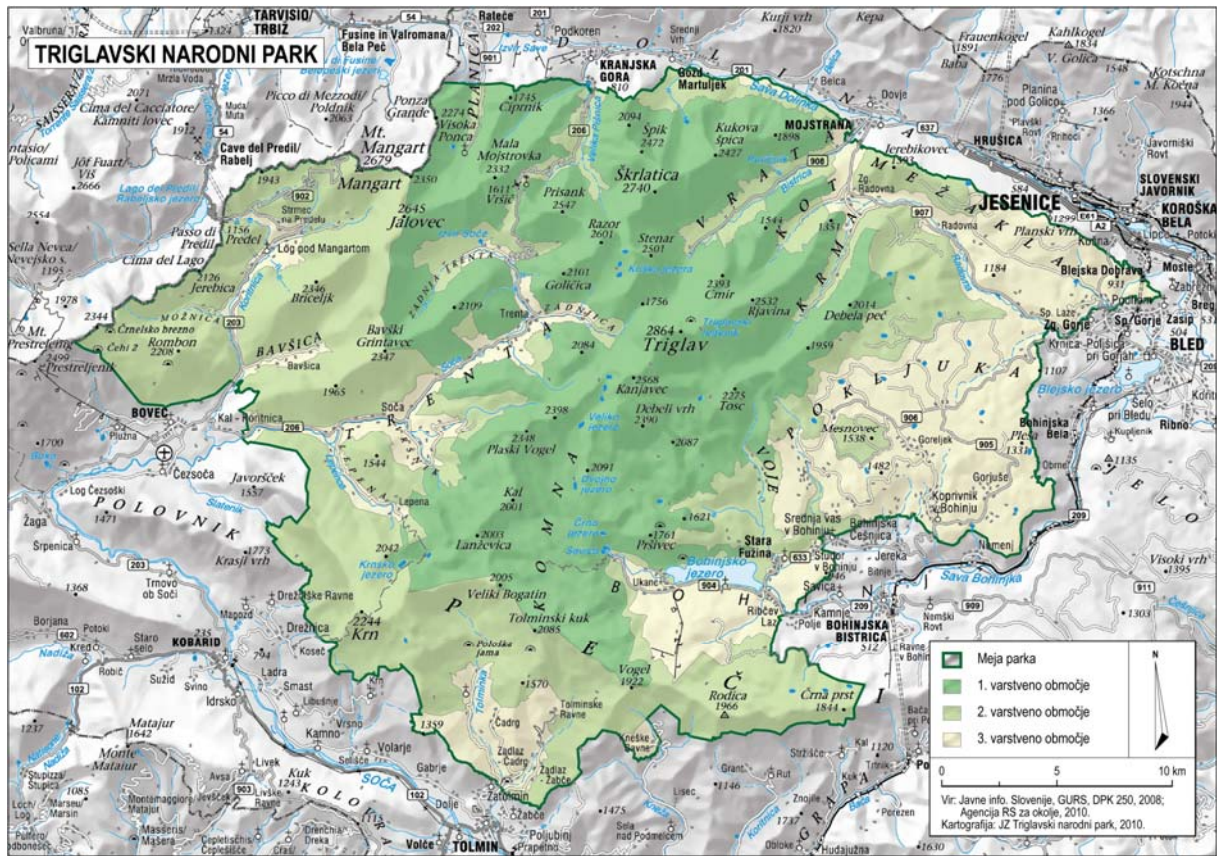
V nadaljevanju so v Tabeli 3 predstavljene okvirne komunikacijske aktivnosti v posameznih fazah priprave NU ter komunikacijska orodja. Predlagane aktivnosti so časovno usklajene s časovnim okvirjem celotnega postopka priprave NU, ki je opisan v poglavju 8 in prikazan v tabeli 2. Navedene komunikacijske aktivnosti so zgolj osnova za pripravo podrobnega komunikacijskega načrta, ki se ga pripravi po analizi interesa deležnikov. Komunikacijski načrt bo potrebno tudi v teku postopka priprave NU prilagajati novih potrebam in pobudam deležnikov.

Tabela 3. Pregled okvirnih komunikacijskih aktivnosti in orodij v postopku priprave načrta upravljanja

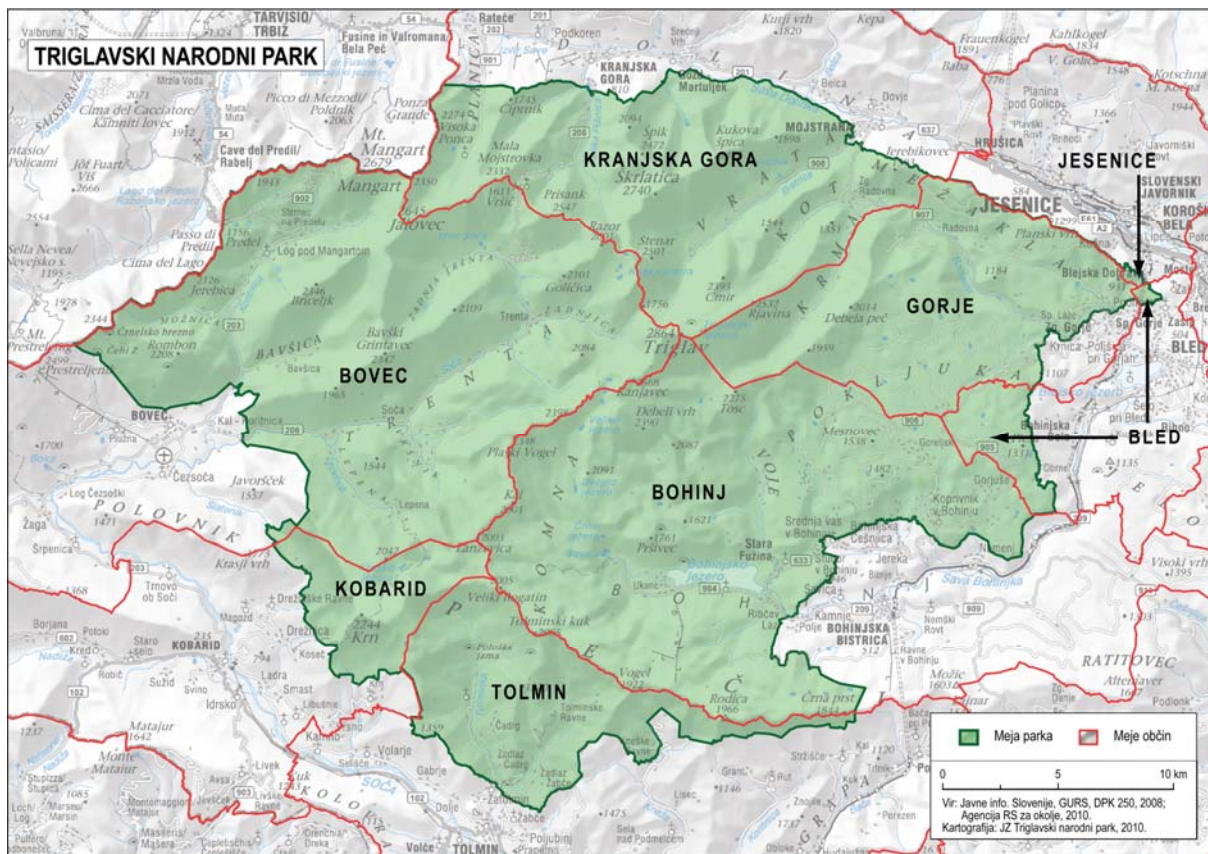
Aktivnosti	Termin	Orodja
1. FAZA: OBVEŠČANJE IN PRIDOBITEV IZHODIŠČ		
Seznanitev deležnikov z začetkom postopka priprave NU in pridobitev njihovih stališč	januar 2011- februar 2011	dopisi osebni razgovori
Seznanitev (lokalnih) medijev o začetku postopka priprave NU	januar 2011	izjava za medije obvestila v lokalnih časopisih
Oživitev spletne (pod)strani z ažurnimi informacijami o postopku priprave NU	januar 2011	spletna stran
Analiza interesa deležnikov za sodelovanje	januar 2011	pisna ali spletna anketa
Pridobitev izhodišč ZRSVN in ZVKDS	januar 2011 – marec 2011	dopisi delovni sestanki
Predstavitev postopka priprave NU, namenov in ciljev ključnim deležnikom (lokalne skupnosti, ključne organizacije)	februar 2011 – marec 2011	delavnice
Pridobitev stališč javnosti do upravljanja parka na forumu	marec 2011	forum zainteresirane javnosti
2. FAZA: PRIPRAVA OSNUTKA NU		
Zaprosilo institucijam za posredovanje strokovnih podlag in podatkov	januar 2011 – februar 2011	dopisi
Preveritev vizije parka in osnutka upravljavskih ciljev s predstavniki ključnih sektorjev	april 2011	delovni sestanki
Preveritev vizije parka in osnutka upravljavskih ciljev z lokalnimi skupnostmi	april 2011	delovni sestanki
Usklajevanje posameznih delov NU z določenimi skupinami deležnikov (določiti kasneje glede na potrebe in interes)	april 2011-junij 2011	delovni sestanki delavnice
Preveritev ustreznosti osnutka NU s predstavniki ključnih sektorjev	julij 2011	delovni sestanki
Predstavitev in preveritev ustreznosti osnutka NU z lokalnimi skupnostmi	avgust 2011- september 2011	delavnice predstavitve
Predstavitev in preveritev ustreznosti NU z določenimi skupinami deležnikov (določiti kasneje glede na potrebe in interes)	avgust 2011- september 2011	delavnice predstavitve
Predstavitev osnutka NU Svetu zavoda JZ TNP in predložitev v potrditev	oktober 2011	seja sveta
Posredovanje osnutka NU v mnenje lokalnim skupnostim (60 dni!)	oktober 2011-november 2011	dopisi
Posredovanje osnutka NU javno obravnavo (60 dni!)	januar 2012 – februar 2012	javne predstavitve v lokalnih parkovnih skupnostih forum zainteresirane javnosti
3. FAZA: PRIPRAVA PREDLOGA NU		
Predstavitev predloga NU Svetu zavoda JZ TNP in predložitev v potrditev	april 2012	seja sveta
Medsektorska uskladitev predloga NU	maj 2012	delovni sestanki
Posredovanje NU Vladi RS v sprejem	junij 2012	seja vlade

Priloge

Priloga 1. Karti Triglavskega narodnega parka z varstvenimi območji in parkovnimi lokalnimi skupnostmi

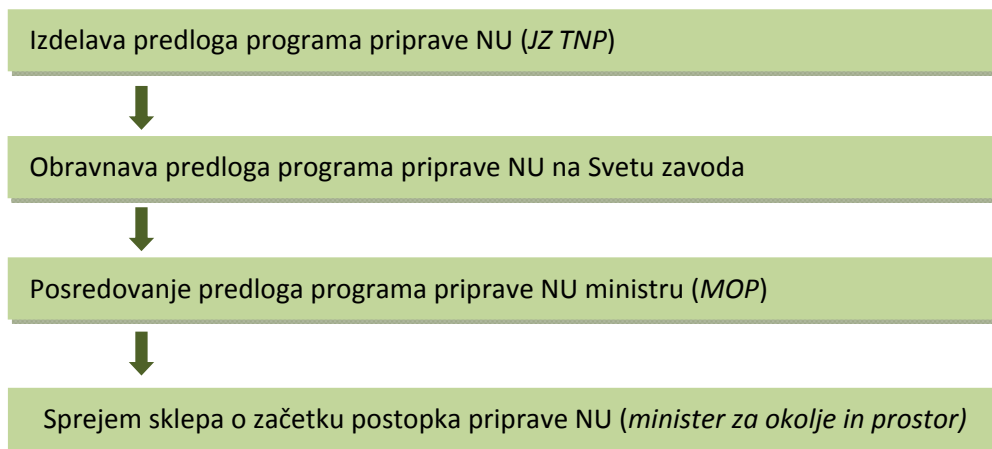

Slika 1. Karta območja Triglavskega narodnega parka z varstvenimi območji

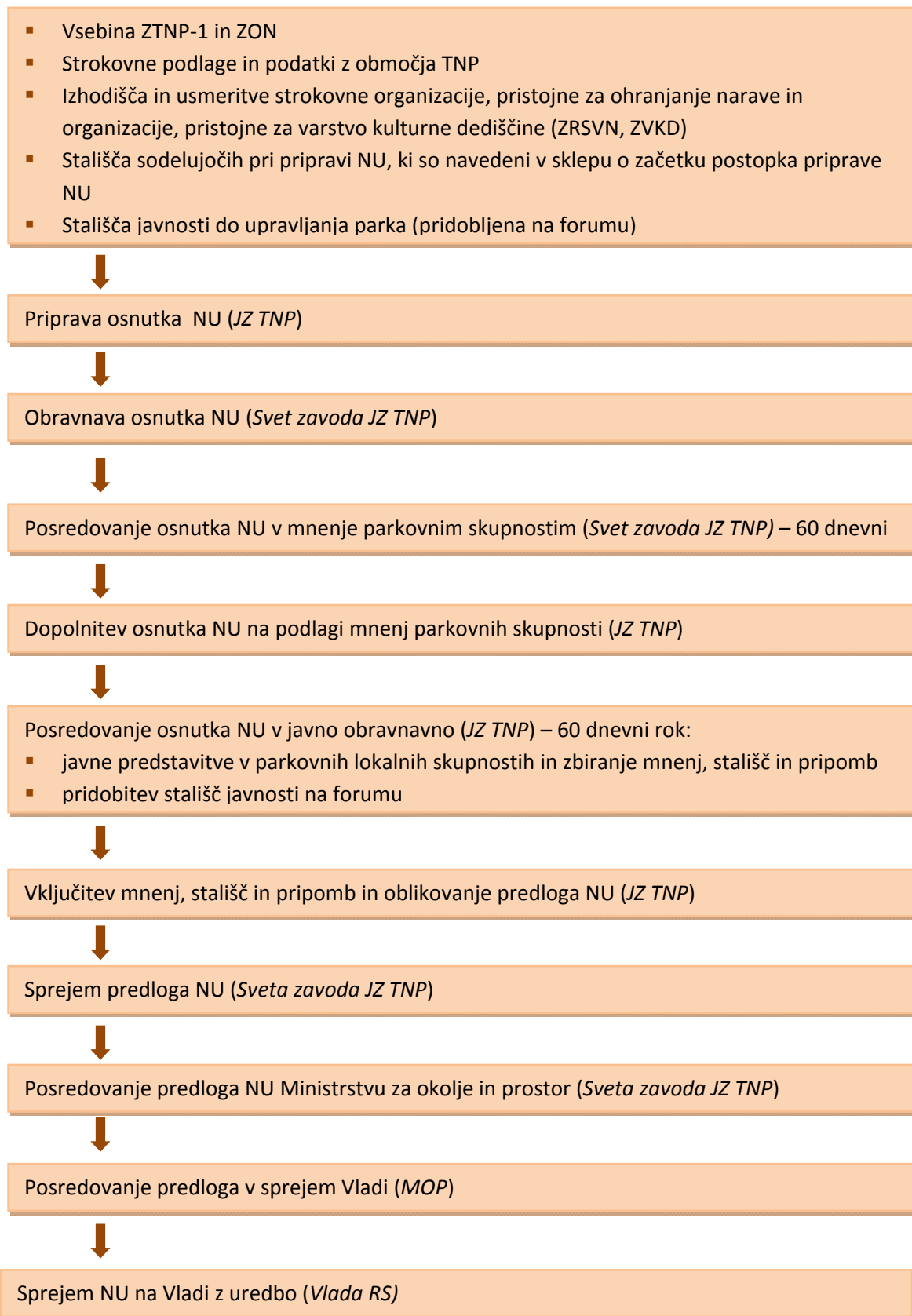

Slika 2. Karta parkovnih lokalnih skupnosti na območju Triglavskega narodnega parka

Priloga 2. Prikaz postopkov oblikovanja postopka priprave načrta upravljanja ter načrta upravljanja v skladu z Zakonom o Triglavskem narodnem parku

Slika 1. Prikaz postopka priprave in sprejema sklepa o začetku postopka priprave načrta upravljanja (51. člen ZTNP-1)

Slika 2. Prikaz postopka priprave in sprejema načrta upravljanja (51. člen ZTNP-1)

Priloga 3. Analiza zakonskih zahtev glede vsebine načrta upravljanja TNP

Tabela 1. Pregled zakonskih izhodišč za vsebino načrta upravljanja

člen	originalno besedilo zakona	prenos v vsebino NU (Priloga 4)
	ZAKON O TRIGLAVSKEM NARODNEM PARKU	
4	16. nadstandardni razvoj družbenih dejavnosti, nadstandardno izvajanje javne službe ali nadstandardno vzdrževanje prometne infrastrukture je tak razvoj, izvajanje ali vzdrževanje, ki presega uveljavljene standarde na področjih družbenih dejavnosti, javnih služb ali vzdrževanja prometne infrastrukture in se v narodnem parku zagotavlja skladno z načrtom upravljanja;	ni del vsebine
7	(1) Uresničevanje ciljev in namenov tega zakona , zlasti namenov osrednjega območja v drugem varstvenem območju, ki so programsko in finančno določeni v načrtu upravljanja narodnega parka (v nadaljnjem besedilu: načrt upravljanja), se preverja vsakih pet let na podlagi podrobne ocene uresničevanja načrta upravljanja .	Sklop IV poglavje 29.2
10	(4) Razvojne usmeritve iz prvega odstavka tega člena se lahko podrobneje opredelijo in umestijo v narodni park z načrtom upravljanja.	poglavje 23
10	(5) Razvojne usmeritve iz prvega odstavka tega člena, ki se neposredno nanašajo na upravljanje narodnega parka , so določene v načrtu upravljanja. Za načrtovanje in izvajanje teh razvojnih usmeritev je odgovoren upravljevec narodnega parka.	poglavje 23
12	(1) Razvojni dokumenti države in parkovnih lokalnih skupnosti, ki se nanašajo na narodni park, morajo biti usklajeni s cilji narodnega parka, z razvojnimi usmeritvami iz prvega odstavka 10. člena tega zakona in načrtom upravljanja.	ni del vsebine
13	3. izvajati posege in dejavnosti, ki bi lahko spremenili za narodni park značilne krajinske gradnike ter značilne krajinske ali poselitvene vzorce;	poglavje 17.1
13	11. izravnnavati grbinaste travnike;	poglavje 17.2
13	40. leteti z zrakoplovi pod 1000 čevlji (304,8 metri) nad najvišjo trenutno točko oziroma oviro med letenjem, razen za potrebe vzdrževanja in oskrbovanja objektov pod pogoji, določenimi v načrtu upravljanja , zaradi zagotavljanja obrambe države, zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, izvajanja policijskih nalog, znanstvenoraziskovalne dejavnosti in meteorološke službe ter s soglasjem upravljavca narodnega parka izvajati geodetsko, filmsko, video in dokumentarno snemanje narodnega parka;	poglavje 23.10.8
13	42. parkirati motorna vozila, počitniške prikolice ali motorna vozila, ki se uporabljajo za prebivanje, zunaj za to določenih mest;	poglavje 17.3
13	(3) Varstveni režimi iz prvega odstavka tega člena se podrobneje prostorsko in časovno umestijo in opredelijo v načrtu upravljanja.	poglavje 17.
15	8. izvajati melioracijska dela, razen poseka dreves in grmičevja za redno vzdrževanje in urejanje pašnikov in poti na za to določenih območjih planin v načrtu upravljanja ter za urejanje obstoječe mreže kolovozov in poljskih poti za dostop na te planine pod pogoji, določenimi v načrtu upravljanja;	poglavje 19.1
15	9. graditi nove in rekonstruirati obstoječe objekte tako, da se poveča obseg ali spremeni njihovo namembnost, ter postavljatičasne objekte, razen: - mlekarn in hlevov, vendar samo na za to v načrtu upravljanja določenih območjih planin in če je njihova raba povezana s pašo; - objektov za preprečevanje ali zmanjševanje obstoječega obremenjevanja okolja;	poglavje 19.1

	- objektov za evidentiranje in sledenje meteoroloških, hidroloških, agroloških in ekoloških razmer ter geoloških, seizmoloških in drugih geofizikalnih pojavov, če ti ne zahtevajo cestne povezave in nimajo ležišč;	
15	12. graditi nadomestne objekte, razen če so namenjeni kmetijski dejavnosti, povezani s pašo na planinah, določenih v načrtu upravljanja;	poglavje 19.1
15	19. voziti se s kolesom, razen na gozdnih in kmetijskih cestah, planinskih in drugih poteh ter nekategoriziranih gozdnih prometnicah, ki so določene v načrtu upravljanja.	poglavje 19.3
15	(7) Varstveni režimi iz prvega odstavka tega člena se podrobneje prostorsko in časovno umestijo in opredelijo v načrtu upravljanja.	poglavje 19.
16	5. voziti se z motornimi vozili po kmetijskih in gozdnih cestah, določenih z načrtom upravljanja.	poglavje 20.1
17	(2) Varstveni režimi iz prejšnjega odstavka se podrobneje prostorsko in časovno umestijo in opredelijo v načrtu upravljanja.	poglavje 20.
18	2. urediti površine za mirujoči promet na obstoječih lokacijah, ki so določene z načrtom upravljanja;	poglavje 17.3
18	3. postavljatičasne sezonske objekte , ki so prostorsko in funkcionalno vezani na površine iz prejšnje točke.	poglavje 17.4
20	(1) Ne glede na prepovedi iz 13., 15., 16. in 17. člena tega zakona se v narodnem parku lahko izvajajo dela za izvedbo posameznih naravovarstvenih nalog in ukrepov, določenih z načrtom upravljanja in skladno s programom dela upravljavca narodnega parka.	ni del vsebine
20	(2) Ne glede na prepovedi iz 13., 15. in 16. člena tega zakona lahko upravljavec narodnega parka v skladu z načrtom upravljanja gradi, vzdržuje in oskrbuje objekte parkovne infrastrukture v skladu z načrtom upravljanja.	poglavje 23.10.7
26	(2) Upravljavca narodnega parka mora skladno z načrti upravljanja z divjadjo in gozdnogospodarskimi načrti ter na podlagi načrta upravljanja vzpostaviti ekocelice na lastnih zemljiščih oziroma na zemljiščih , s katerimi upravlja, v soglasju z lastnikom ali lastnico (v nadaljnjem besedilu: lastnik) oziroma uporabnikom ali uporabnico (v nadaljnjem besedilu: uporabnik) zemljišča pa tudi na njihovih zemljiščih.	poglavje 16.3
27	(2) Ne glede na omejitve, določene na podlagi prejšnjega odstavka, se izjeme od omejitev lahko skladno z načrtom upravljanja določijo za: - lastnike, upravljavce ali najemnike objektov in zemljišč v narodnem parku za dostop do njihovih objektov in zemljišč; - prebivalce v narodnem parku, stalno in začasno prebivajoče, in njihove goste, za dostop do njihovih prebivališč; - turiste, ki so nastanjeni v narodnem parku, za dostop do objektov, v katerih so nastanjeni; - skupinske prevoze ali drugo trajnostno obliko mobilnosti za potrebe turizma; - izvajanje upravnih nalog, pri inšpekcijskem nadzoru, delu preiskovalnih sodnikov in državnih tožilcev, izvajanju nalog upravljavca narodnega parka, strokovne organizacije, organizacije, pristojne za varstvo kulturne dediščine, policije, gasilcev, vojske, gorske in jamarske reševalne službe, zaščite in reševanja, lovskočuvajske in ribiškočuvajske službe, zdravstvene in veterinarske službe, kmetijsko-gozdarske službe, izvajanju geodetskih del, izvajanju geoloških del, izvajanju planinskega usposabljanja, obvezne državne gospodarske službe urejanja voda, pomoči pri reševanju ob naravnih in drugih nesrečah ter gospodarskih prevozov (prevoz potnikov v cestnem prometu, dostava blaga, opravljanje storitev, prevoza uplenjene divjadi in podobno).	poglavje 23.10.7

27	(4) Cestnine, parkirnine ali druge pristojbine, pridobljene na podlagi prejšnjega odstavka, so lastni prihodek upravljavcev ali koncesionarjev cest in parkirišč skladno s predpisi. Pridobljena sredstva morajo porabiti namensko , v parkovnih lokalnih skupnostih, kjer so bila sredstva zbrana, pri čemer se prednostno namenijo za zagotavljanje narodnemu parku ustreznega prometnega režima, vzdrževanje cest in parkirišč ter za izgradnjo parkovne infrastrukture skladno z načrtom upravljanja.	poglavje 23.10.7
28	(1) Znanstvene raziskave v narodnem parku se izvajajo skladno s tem zakonom in načrtom upravljanja ter na podlagi soglasja upravljavca narodnega parka.	poglavje 22.1
33	(4) Deli narodnega parka, ki se lahko uredijo in tisti, ki se lahko rabijo, se določijo v načrtu upravljanja.	poglavji 23.10.1 in 23.10.2
39	(6) Sklepi sveta zavoda, ki se nanašajo na načrt upravljanja in načrt upravljanja z nepremičninami v lasti države v narodnem parku ter statut, akt o sistemizaciji, akt o notranji organizaciji in plačah, program dela, finančni načrt, letno poročilo so veljavno sprejeti, če z njimi soglašajo predstavniki ustanovitelja, v katerih resorno področje sodi narodni park.	ni del vsebine
42	(1) Javni zavod kot javno službo ohranjanja narave na področju upravljanja narodnega parka opravlja naslednje naloge na območju narodnega parka: 1. pripravlja predlog načrta upravljanja; 2. sprejema letne programe dela na podlagi načrta upravljanja in opravlja oziroma skrbi za opravljanje v njem določenih naravovarstvenih nalog;	poglavje 14.
47	(3) Predkupna pravica se prednostno uveljavlja pri nepremičninah, ki so pomembne za doseganje ciljev narodnega parka skladno z načrtom upravljanja.	poglavje 14.
49	(1) Upravljanje narodnega parka se izvaja na podlagi desetletnega načrta upravljanja.	poglavje 14.
50	(1) V načrtu upravljanja se določijo cilji, pomembni za uresničevanje namena narodnega parka, in ukrepi za uresničevanje teh ciljev.	
50	(2) Načrt upravljanja obsega: - uvodni del , ki podaja osnovne informacije o dokumentu in narodnem parku;	Sklop I. Uvod
	- izhodišča za načrt upravljanja , v katerem je podana splošna ocena stanja in ocena stanja po posameznih področjih v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih, na podlagi ovrednotenja zunanjih in notranjih tveganj, ki se nanašajo na biotsko raznovrstnost in naravne procese, naravne in duhovne vrednote, kulturno dediščino ter gospodarski, prostorski (poselitev, krajina, infrastruktura), kulturni in socialni razvoj ter ohranjanje poselitve glede na cilje narodnega parka;	Sklop II. Izhodišča za načrt upravljanja in Sklop III. Analitična izhodišča za načrt upravljanja
	- dolgoročno zasnovo upravljanja narodnega parka , s cilji in prioritetai na področjih varstva in razvoja ter varstvene in razvojne usmeritve za doseganje teh ciljev po posameznih dejavnostih in območjih, usmeritve za sektorsko, prostorsko in razvojno načrtovanje v narodnem parku in v parkovnih lokalnih skupnostih;	poglavji 15 in 16 ter sklop VI
	- program izvajanja načrta upravljanja , ki določa načine doseganja ciljev upravljanja narodnega parka, akcijske načrte za izvajanje načrta upravljanja v primerih, ko stopnje izvedljivosti ni mogoče določiti že v načrtu upravljanja, ukrepe, naravovarstvene naloge in projekte za njihovo doseganje z navedbo finančnih virov ter potrebno kadrovske, materialno in strokovno usposobljenostjo in opremljenostjo (človeški viri, oprema, usposobljenost, organizacijska struktura in drugo) in z načini doseganja standardov kakovosti upravljanja narodnega parka;	Sklop VII
	- prostorski del z umestitvijo in s konkretizacijo varstvenih režimov, pravil ravnanja in razvojnih usmeritev v prostor;	Prilogi 2 in 3

	- finančno ovrednotenje načrta upravljanja s predvidenimi viri financiranja in terminskim načrtom;	poglavje 28
	- prilogo, ki vsebuje inventarizacijo območja .	Priloga 1
50	(3) Načrt upravljanja obsega besedilni in grafični ali kartografski del . Načrt upravljanja se izdelava v digitalni in analogni obliki, ki morata biti med seboj skladni.	ni del vsebine
50	(4) Načrt upravljanja vsebuje poleg vsebin, določenih s tem zakonom in predpisi, ki urejajo ohranjanje narave , tudi: - okvirni program odkupa, zakupa, najema ali zamenjave zemljišč , ki so v narodnem parku v zasebni lasti, za katerega se v državnem proračunu zagotovijo namenska sredstva;	poglavje 16.5
	- izhodišča za usmerjanje obiska v narodnem parku vključno z opredelitvijo območij z omejitvijo obiska, označevanjem, opredelitvijo parkovne infrastrukture in njenim načrtovanjem, opredelitvijo poti, ki so namenjene doseganju ciljev narodnega parka, določitev naravnih vrednot in delov narodnega parka, ki se lahko uredijo za ogledovanje in obiskovanje, rabo delov narodnega parka, informacijski centri in z metodologijo za izvajanje monitoringa , zlasti z namenom ugotavljanja vplivov obiska;	poglavje 23.10
	- izhodišča, usmeritve in ukrepe za okoljsko in naravovarstveno sanacijo razvrednotenih območij , vključno z ukrepi za preprečevanje ali zmanjševanje obstoječega obremenjevanja planinskih koč in drugih objektov v visokogorju;	poglavje 16.4
	- izhodišča, strateške in izvedbene cilje, usmeritve in ukrepe za celostno ohranjanje kulturne dediščine , vključno z ukrepi za njeno predstavitev javnosti, izhodišča za usmerjanje obiska ter metodologijo monitoringa nad izvajanjem ukrepov ;	poglavje 21
	- ukrepe za ohranitev poseljenosti ;	poglavje 16.6
	- ukrepe za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami .	poglavje 16.7
50	(5) Za izvajanje sprejetega načrta upravljanja se pripravijo akcijski načrti . Vsebina akcijskih načrtov se lahko nanaša na prostorske, vsebinske, finančne ali druge vidike doseganja ciljev načrta upravljanja. Akcijski načrt se mora v primerih, ko je to določeno v načrtu upravljanja pripraviti , lahko pa se pripravi tudi v drugih primerih, in sicer glede na izkazane potrebe upravljanja narodnega parka.	poglavje 26
52	(1) Javni zavod spremlja izvajanje načrta upravljanja in o njegovem izvajanju celovito poroča Vladi vsakih pet let . Vsaki dve leti pripravi poročilo o izvajanju načrta upravljanja, ki ga posreduje parkovnim lokalnim skupnostim in forumu . Javni zavod poroča o izvajanju načrta upravljanja vsaki dve leti tudi ministrstvu v okviru poročila o opravljenem delu.	poglavje 29.2
53	(1) Javni zavod na podlagi sprejetega načrta upravljanja sprejme svoj finančno ovrednoten letni program dela.	poglavje 24
54	(1) Za območje narodnega parka se na podlagi načrta upravljanja pripravi dolgoročni program upravljanja z državno lastnino , ki vključuje izhodišča gospodarjenja in upravljanja z naravnimi dobrinami, ki so v lasti države, program pridobivanja zemljišč v last države, vključno z menjavo zaradi zagotavljanja ciljev narodnega parka, in program upravljanja in gospodarjenja z nepremičninami v narodnem parku, ki so v lasti države.	poglavje 27.4
55	(3) Finančna sredstva za izvajanje načrta upravljanja se lahko zagotovijo tudi iz kreditnih sredstev Javnega sklada Republike Slovenije za regionalni razvoj in razvoj podeželja, skladno z njegovim sprejetim poslovnim in finančnim načrtom.	poglavje 28.3
68	(3) V treh mesecih po uveljavitvi tega zakona Vlada s sklepom določi nepremičnine v lasti države , s katerimi upravlja javni zavod. Sestavni del	ni del vsebine

	tega sklepa so tudi nepremičnine, s katerimi javni zavod upravlja ali jih ima v lasti ob uveljavitvi tega zakona.	
72	(1) Minister sprejme sklep o pripravi načrta upravljanja v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona , prvi načrt upravljanja narodnega parka pa sprejme Vlada v dveh letih po uveljavitvi tega zakona. Prvi načrt upravljanja ima poudarjeno izhodiščno naravnost in ureja prehodno obdobje, potrebno za uveljavitev režimov in vsebin, določenih s tem zakonom.	poglavje 14
72	(2) V šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona določi minister začasne upravljske smernice, ki se uporabljajo do sprejema prvega načrta upravljanja.	poglavje 12
ZAKON O OHRANJANJU NARAVE		
53	(7) Narodni in regijski park morata imeti načrt upravljanja.	poglavje 14
54	(2) Varstveni režim, razvojne usmeritve in druge vsebine iz akta o zavarovanju se podrobneje opredelijo v načrtu upravljanja iz 60. člena tega zakona.	poglavje 14
59	(3) Upravljanje zavarovanega območja se izvaja na podlagi načrta upravljanja zavarovanega območja, če je v aktu o zavarovanju tako določeno.	poglavje 14
60	(1) Načrt upravljanja zavarovanega območja je programski akt, s katerim se določijo razvojne usmeritve, način izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja ter podrobnejše usmeritve za varstvo naravnih vrednot na zavarovanem območju ob upoštevanju potreb razvoja lokalnega prebivalstva.	poglavje 14
60	(2) Na podlagi akta o zavarovanju sprejme načrt upravljanja zavarovanega območja organ, ki je sprejel akt o zavarovanju.	poglavje 14
60	(3) Načrt upravljanja zavarovanega območja, ki ga je ustanovila država, sprejme vlada z uredbo.	poglavje 14
60	(4) Lokalne skupnosti na zavarovanem območju sodelujejo v postopku sprejemanja načrta upravljanja iz prejšnjega odstavka z mnenjem.	poglavje 14
60	(5) Predlog načrta upravljanja zavarovanega območja pripravi upravljavec na podlagi akta o zavarovanju in ob strokovni pomoči organizacije, pristojne za ohranjanje narave.	poglavje 14
61	(1) Načrt upravljanja zavarovanega območja ima naslednje nujne sestavine: <ul style="list-style-type: none"> – celovita ocena stanja narave, posegov in dejavnosti ter ekonomske in socialne strukture prebivalstva, – ocena stanja naravnih vrednot na zavarovanem območju, – ocena stanja na vplivnem območju, 	sklop II
	– določitev načinov uresničevanja nalog varstva na zavarovanem območju in ukrepov za izboljšanje in preprečevanje škodljivih vplivov na vplivnem območju,	poglavji 15 in 16
	– določitev podrobnejših razvojnih usmeritev in načini njihovega uresničevanja s prednostnim upoštevanjem tradicionalnih načinov rabe in opravljanja dejavnosti,	sklop VI
	– smernice za povezovanje sektorskih načrtov gospodarjenja z naravnimi dobrinami,	sklop VI
	– določitev varstvenih usmeritev za trajnostni razvoj dejavnosti,	
	– določitev načinov financiranja za zagotavljanje namenov varstva in razvoja,	poglavje 28.3
	– umestitev in konkretizacija varstvenih režimov v prostor,	sklop VI
	– program izvajanja načrta upravljanja.	sklop VII
131	(6) Odbor spremlja upravljanje zavarovanega območja, obravnava upravljski načrt in letne načrte upravljavca ter daje mnenja in predloge v zvezi z upravljanjem zavarovanega območja.	ni del vsebine

133	(2) Upravljavec opravlja kot javno službo te naloge: 1. pripravlja predlog načrta upravljanja; 2. sprejema letni program dela na podlagi načrta upravljanja in opravlja oziroma skrbi za opravljanje v načrtu določenih nalog;	poglavji 1.2 in 14
------------	--	--------------------

Tabela 2. Pregled obveznosti izdaje soglasij v ZTNP-1

člen	originalno besedilo zakona	prenos vsebine v NU
13	4. odvzeti iz narave živali prostoživečih vrst, ki niso opredeljene kot divjad ali ribe po predpisih, ki urejajo divjad in ribištvo, razen za znanstvenoraziskovalne namene in s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.2.1
13	6. v komercialne namene odvzeti iz narave rastline prostoživečih vrst, vključno z glivami, razen drevja, brez soglasja upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.2.3
13	10. odvzeti iz narave minerale ali fosile, razen za znanstvenoraziskovalne ali izobraževalne namene in s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.2.5.
13	16. postavljati znake in druge objekte ali naprave za slikovno ali zvočno obveščanje in oglaševanje v naravnem okolju, razen znakov za označevanje planinskih in drugih poti s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.3.5
13	35. odvzeti mivko, pesek in prod iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč, razen za potrebe v narodnem parku s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.6
13	39. uporabljati motorne sani in druga vozila na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu, razen za oskrbo planinskih koč in smučišč ter za urejanje smučarskih tekaških prog s soglasjem upravljavca narodnega parka in za reševanje;	poglavje 22.5.2
13	41. vzletati in pristajati z jadrnimi padali, zmaji ali z baloni, razen na za to določenih mestih, kjer ta dejavnost ne ogroža ciljev narodnega parka, s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.3.4
13	46. šotoriti ali taboriti zunaj za to določenih mest, razen na mestih, kjer ta dejavnost ne ogroža ciljev narodnega parka in s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.3.1
13	48. izvajati turistične, športne ali rekreacijske dejavnosti, razen ribolova po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo, na vodotokih in stoječih vodah, razen na za to določenih mestih, kjer ta dejavnost ne ogroža ciljev narodnega parka in s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.3.3
13	50. snemati filme, videospote in druge videoprodukte za javno predvajanje, katerih vsebina je v nasprotju z nameni in s cilji narodnega parka, kar se preverja s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.4
15	2. odvzeti iz narave rastline prostoživečih vrst vključno z glivami, razen za znanstvenoraziskovalne in izobraževalne namene in s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.2.3
15	14. nadelavati nove planinske, turistične in druge poti ter steze, jih širiti ter označevati, razen označevati zgodovinske in tematske poti s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.3.5
15	16. prirejati javne shode in prireditve ter organizirati športna tekmovanja, razen če ne povzročajo prekomerne obremenitve s hrupom in če nimajo neugodnih vplivov na cilje narodnega parka, s soglasjem upravljavca narodnega parka;	poglavje 22.3.2
15	(4) Ne glede na določbo 4. točke prvega odstavka tega člena je: - dopusten odzem divjadi in rib iz narave za znanstvenoraziskovalne namene in izvajanje ukrepov varstva živali prostoživečih vrst po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, s soglasjem upravljavca	poglavje 22.2.2

	narodnega parka;	
15	(6) Ne glede na določbi 5. in 11. točke prvega odstavka tega člena je v prvem varstvenem območju dopustno izvajanje nujnih varstvenih ukrepov, brez izkoriščanja gozdov, ki so namenjeni ohranjanju in krepitvi varstvenih funkcij gozdov in zagotavljanju nujnih varstvenih ukrepov v gozdovih, ter izgradnja nujno potrebne gozdne infrastrukture za izvedbo teh ukrepov. Vrsta, način, obseg in trajanje ukrepov in zanje potrebna gozdna infrastruktura se določijo v gozdnogojitvenih načrtih, ki jih ob soglasju upravljavca narodnega parka pripravi Zavod za gozdove Slovenije.	ni del vsebine
27	(1) Ne glede na predpise, ki urejajo javne ceste, in predpise, ki urejajo varnost cestnega prometa, lahko državni organ ali parkovna lokalna skupnost, ki skrbi za upravljanje državnih ali občinskih cest in promet na njih, v soglasju ali na predlog upravljavca narodnega parka, zaradi ogroženosti ali prevelike obremenjenosti narodnega parka omeji uporabo državnih ali občinskih cest za motorna vozila v območju narodnega parka. Zavod za gozdove Slovenije v soglasju ali na predlog upravljavca narodnega parka zaradi ogroženosti ali prevelike obremenjenosti narodnega parka omeji uporabo gozdnih cest v narodnem parku za motorna vozila.	
28	((1) Znanstvene raziskave v narodnem parku se izvajajo skladno s tem zakonom in načrtom upravljanja ter na podlagi soglasja upravljavca narodnega parka.	poglavje 22.1
28	(2) V soglasju iz prejšnjega odstavka se odloči o raziskavi, njenem obsegu in načinu, času in poteku njenega trajanja, mogočem strokovnem nadzoru, drugih pogojih poteka znanstvene raziskave zaradi doseganja ciljev in namena narodnega parka in o vsebini poročila o opravljeni znanstveni raziskavi.	poglavje 22.1
30	(5) V postopkih izdajanja pogojev in soglasij iz tega člena, v postopku izdaje dovoljenja za poseg v naravo in postopkih presoje sprejemljivosti posegov v skladu s predpisi, ki urejajo ohranjanje narave, in določbami tega zakona sodeluje upravljavca narodnega parka z mnenjem.	ni del vsebine
27	(1) Ravnanja, posegi in dejavnosti, ki se v narodnem parku lahko izvajajo samo na podlagi soglasja upravljavca narodnega parka, so:	poglavje 22.1
	1. znanstvene raziskave;	
	2. odvzemi mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene;	poglavje 22.2.5
	3. odvzemi živali prostoživečih vrst, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe, iz narave za namene, določene s tem zakonom;	poglavje 22.2.1
	4. odvzemi mivke, peska in proda iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč za namene, določene s tem zakonom;	poglavje 22.6
	5. letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave;	poglavje 22.5.1
	6. prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj;	poglavje 22.3.2
	7. šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest;	poglavje 22.3.1
	8. turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo;	poglavje 22.3.3
	9. vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni;	poglavje 22.3.4
	10. uporaba motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v primerih, določenih s tem zakonom;	poglavje 22.5.2

	11. postavljanje znakov za označevanje zgodovinskih in tematskih poti;	poglavje 22.3.5
	12. snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje;	poglavje 22.4
	13. odvzemi rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene.	poglavje 22.2.4
42	(1) 5. sodeluje s strokovno organizacijo pri pripravi naravovarstvenih smernic, naravovarstvenega mnenja in drugih mnenj, soglasij ter strokovnih gradiv za del, ki se nanaša na območje narodnega parka;	ni del vsebine
	6. sodeluje s strokovno organizacijo pri pripravi predloga naravovarstvenih pogojev in naravovarstvenega soglasja z mnenjem za del, ki se nanaša na območje narodnega parka;	ni del vsebine
42	(2) 2. sodeluje z organizacijo, pristojno za varstvo kulturne dediščine, pri pripravi kulturnovarstvenih pogojev in soglasij z mnenjem za del, ki se nanaša na območje narodnega parka;	ni del vsebine
46	4. izdaja mnenja, soglasja, dovoljenja in druge upravne odločbe na podlagi tega zakona in drugih predpisov;	ni del vsebine
58	(2) Prostovoljni nadzorniki, ki niso vključeni v organiziran nadzor po tem členu, ne smejo delovati v narodnem parku, razen v soglasju z javnim zavodom.	poglavje 27.1

Priloga 4. Podrobna vsebina načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka**Predlog vsebine načrta upravljanja Triglavskega narodnega parka****Povzetek****Osebnostna izkaznica zavarovanega območja****Vizija zavarovanega območja****I. UVOD**

- 1. Pravna izhodišča za zavarovanje in upravljanje**
 - 1.1 Pravne podlage o ustanovitvi zavarovanega območja
 - 1.2 Pravne podlage za upravljanje zavarovanega območja
- 2. Namen in struktura načrta upravljanja**
- 3. Relacija načrta upravljanja do drugih programskih aktov**
- 4. Splošni opis zavarovanega območja**
 - 4.1 Geografska lega, meje in velikost zavarovanega območja
 - 4.2 Upravni status in lastništvo zemljišč
 - 4.3 Organiziranost upravljalca zavarovanega območja
- 5. Pomen zavarovanega območja**
 - 5.1 Nacionalni pomen
 - 5.2 Mednarodni pomen

II. IZHODIŠČA ZA NAČRT UPRAVLJANJA

- 6. Okoljski podatki o zavarovanem območju z oceno stanja**
 - 6.1 Neživa narava
 - 6.1.1 Podnebne razmere*
 - 6.1.2 Geološke značilnosti*
 - 6.1.3 Relief*
 - 6.1.4 Hidrološke značilnosti*
 - 6.2 Živa narava
 - 6.2.1 Habitatni tipi*
 - 6.2.2 Rastlinstvo*
 - 6.2.3 Živalstvo*
 - 6.3 Območja ohranjanja narave v narodnem parku
 - 6.3.1 Ožja zavarovana območja*
 - 6.3.2 Naravne vrednote*
 - 6.3.3 Natura 2000 območje*
 - 6.3.4 Ekološko pomembno območje*
 - 6.4 Krajinska pestrost
- 7. Podatki o kulturni dediščini z oceno stanja**
 - 7.1 Nepremična kulturna dediščina
 - 7.2 Premična kulturna dediščina
 - 7.3 Kulturna krajina
- 8. Socio-ekonomske značilnosti prebivalcev**
 - 8.1 Število prebivalcev
 - 8.2 Poselitveni vzorci in trendi

- 8.3 Zaposlitvena struktura prebivalstva in stopnja brezposelnosti
- 8.4 Bruto domači proizvod
- 8.5 Družbeni razvoj

9. Podatki o ključnih rabah in dejavnostih

- 9.1 Kmetijstvo
- 9.2 Gozdarstvo
- 9.3 Lovstvo
- 9.4 Ribištvo
- 9.5 Vodarstvo
- 9.6 Pridobivanje mineralnih surovin
- 9.7 Industrija in obrt
- 9.8 Poselitev
- 9.9 Infrastruktura
 - 9.9.1 Prometna infrastruktura*
 - 9.9.2 Komunalna infrastruktura*
 - 9.9.3 Energetska infrastruktura*
 - 9.9.4 Telekomunikacije*
- 9.10 Turizem in pristočasne dejavnosti
 - 9.10.1 Oblike turizma*
 - 9.10.2 Oblike pristočasnih dejavnosti*
 - 9.10.3 Infrastruktura za obiskovanje in turizem*

III. ANALITIČNA IZHODIŠČA ZA NAČRT UPRAVLJANJA

- 10. SWOT analiza**
- 11. Analiza pritiskov in groženj v zavarovanem območju**
- 12. Analiza preteklih upravljaljskih aktivnosti**
- 13. Pregled preteklih dobrih praks varstvenih in razvojnih aktivnosti**

IV. UPRAVLJANJE PARKA

- 14. Pravne podlage za pripravo in sprejem načrta upravljanja**
- 15. Dolgoročni cilji upravljanja in razvoja zavarovanega območja**
- 16. Operativni cilji za obdobje 2012-2022 z upravljaljskimi nalogami**
 - 16.1 Pregled operativnih ciljev in upravljaljskih nalog
 - 16.2 Izvajanje nalog, ki izhajajo iz mednarodnih obveznosti
 - 16.3 Načrt vzpostavitve ekocelic
 - 16.4 Načrt okoljske in naravovarstvene sanacije razvrednotenih območij
 - 16.5 Okvirni program odkupa, zakupa, najema ali zamenjave zemljišč
 - 16.6 Ukrepi za ohranitev poseljenosti
 - 16.7 Ukrepi za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami

V. PODROBNA OPREDELITEV VARSTVENIH REŽIMOV

- 17. Splošni varstveni režim**
 - 17.1 Določitev značilnih krajinskih gradnikov ter krajinskih in poselitvenih vzorcev
 - 17.2 Določitev območij grbinastih travnikov

- 17.3 Določitev lokacij površin za mirujoči promet
- 17.4 Pogoji za postavitve začasnih sezonskih objektov ob površinah za mirujoči promet

18. Varstveni režimi v ožjih zavarovanih območjih

19. Prvo varstveno območje

- 19.1 Določitev območij planin
- 19.2 Oblika in način sprejema pašnih redov
- 19.3 Določitev gozdnih in kmetijskih cest, planinskih in drugih poti ter nekategoriziranih gozdnih prometnic na katerih se dovoli kolesarjenje

20. Drugo varstveno območje

- 20.1 Določitev kmetijskih in gozdnih cest, po katerih je dovoljena vožnja z motornimi vozili

VI. VARSTVENE IN RAZVOJNE USMERITVE IN UKREPI

21. Usmeritve in ukrepi za celostno ohranjanje kulturne dediščine

- 21.1 Ukrepi za predstavljanje kulturne dediščine javnosti
- 21.2 Izhodišča za usmerjanje obiska na območjih ohranjanja kulturne dediščine
- 21.3 Metodologija spremljanja izvajanja ukrepov

22. Usmeritve za področja, za katera upravljavec izdaja soglasja

- 22.1 Izvajanje znanstvenih raziskav v parku
- 22.2 Odvzem živalskih in rastlinskih vrst ter mineralov
 - 22.2.1 Odvzem živali prostoživečih vrst iz narave, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe*
 - 22.2.2 Odvzem divjadi in rib iz narave za znanstvenoraziskovalne namene in izvajanje ukrepov varstva živali prostoživečih vrst*
 - 22.2.3 Odvzem rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, iz narave za znanstvenoraziskovalne in izobraževalne namene*
 - 22.2.4 Odvzem rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene*
 - 22.2.5 Odvzem mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene*
- 22.3 Turizem in rekreacija
 - 22.3.1 Šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest*
 - 22.3.2 Prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj*
 - 22.3.3 Turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo*
 - 22.3.4 Vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni*
 - 22.3.5 Postavljanje znakov za označevanje planinskih, zgodovinskih in tematskih poti*
- 22.4 Snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje
- 22.5 Urejanje prometa v parku
 - 22.5.1 Letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave*
 - 22.5.2 Pogoji uporabe motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu*
- 22.6 Odvzemi mivke, peska in proda iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč
 - 22.6.1 Soglasje v postopkih legalizacij obstoječih črnih peskokopov in kamnolomov*

23. Varstvene in razvojne usmeritve za druge dejavnosti v zavarovanem območju

- 23.1 Kmetijstvo
- 23.2 Gozdarstvo
- 23.3 Lovstvo
- 23.4 Ribišтво
- 23.5 Vodarstvo
- 23.6 Pridobivanje mineralnih surovin
- 23.7 Industrija in obrt
- 23.8 Poselitev
- 23.9 Infrastruktura

23.9.1 Prometna infrastruktura

23.9.2 Komunalna infrastruktura

23.9.3 Energetska infrastruktura

23.9.4 Telekomunikacije

23.10 Izhodišča za usmerjanje obiska v parku

23.10.1 Določitev naravnih vrednot in delov parka, ki se lahko uredijo za ogledovanje in obiskovanje

23.10.2 Določitev delov narodnega parka, ki se lahko rabijo

23.10.3 Opredelitev poti, ki so namenjene doseganju ciljev narodnega parka

23.10.4 Opredelitev območij z omejitvijo obiska

23.10.5 Načini in pogoji za označevanje parkovne infrastrukture

23.10.6 Načrt gradnje, vzdrževanja in oskrbovanja parkovne infrastrukture

23.10.7 Omejitve rabe cest in poti

23.10.8 Določitev pogojev za vzdrževanje in oskrbovanje objektov v visokogorju

23.10.9 Metodologija spremljanja vplivov obiskovanja na doseganje varstvenih ciljev

VII. PROGRAM IZVAJANJA NAČRTA UPRAVLJANJA**24. Načini izvajanja načrta upravljanja in priprava letnih programov dela****25. Načini doseganja standardov kakovosti upravljanja****26. Seznam potrebnih akcijskih načrtov****27. Načrt delovanja in razvoja javne službe**

27.1 Organiziranost in poslovanje upravljavca

27.2 Kadrovski načrt za izvajanje načrta upravljanja

27.3 Načrt vzdrževanja in posodabljanja opreme

27.4 Upravljanje nepremičnin in izhodišča za dolgoročni program upravljanja z državno lastnino

28. Finančni načrt za izvajanje načrta upravljanja

28.1 Pregled preteklih finančnih prihodkov in stroškov

28.2 Ocena predvidenih stroškov

28.3 Predvideni viri financiranja

VIII. SPREMLJANJE IZVAJANJA NAČRTA UPRAVLJANJA**29. Načini spremljanja izvajanja načrta upravljanja**

29.1 Oblika dvoletnega poročila o opravljenem delu

29.2 Oblika petletnega poročila s podrobno oceno uresničevanja načrta

VIRI IN LITERATURA

PRILOGE

Priloga 1. Inventarizacija območja

Priloga 2. Prostorska umestitev varstvenih režimov

Priloga 3. Prostorska umestitev pravil ravnanja

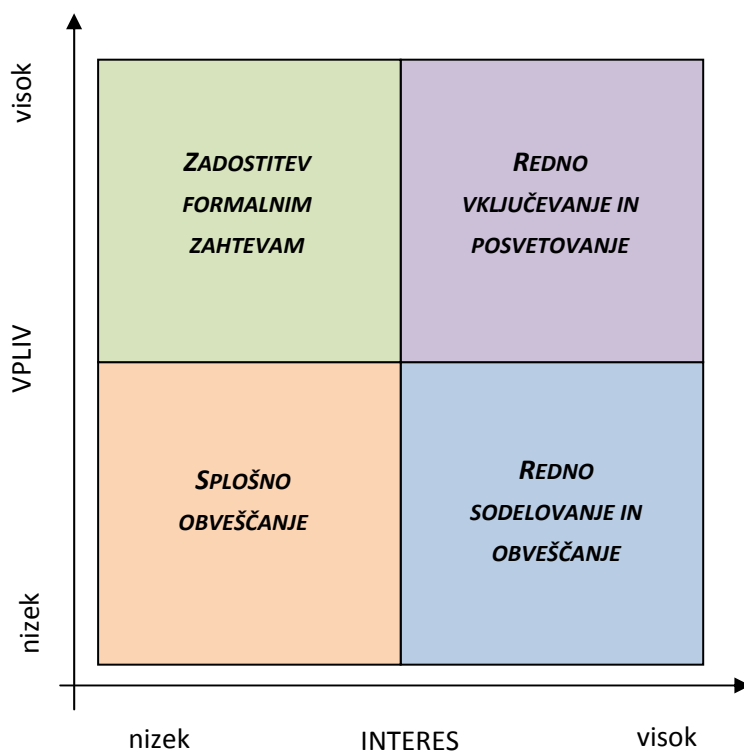
Priloga 4. Prostorska umestitev razvojnih usmeritev

... druge priloge ...

Priloga 5. Vključevanje deležnikov v postopek priprave načrta upravljanja

Pri pripravi izhodišč za postopek priprave načrta upravljanja je bila v sodelovanju z zaposlenimi JZ TNP opravljena tudi podrobna analiza deležnikov pri pripravi NU. Deležnike smo določili glede na njihove zakonsko določene naloge, vlogo v prostoru ter že izkazan pretekli interes za upravljanje parka. Zelo verjetno bo interes in želja po aktivnem sodelovanju med deležniki variirala, čemur v komunikacijskih aktivnostih prilagajamo tudi naš vložek časa in način vključevanja skupin deležnikov (slika spodaj). Pričakujemo lahko, da se bodo deležniki zanimali predvsem za tiste dele NU, ki obravnavajo njihovo področje delovanja. Glede na veliko število deležnikov se bo hkrati z obvestilom deležnikom o začetku priprave NU poslala tudi kratka anketa (lahko se jo oblikuje tudi kot spletno anketo), s katero bomo ugotovili, v kakšni meri in v katerih delih postopka priprave NU bi posamezni deležniki želeli sodelovati. Na podlagi rezultatov ankete bo mogoče podrobneje opredeliti oblike sodelovanja s posameznimi deležniki ter pripraviti ustrezen izvedbeni načrt.

Pri načrtovanju komunikacije velja izpostaviti dejstvo, da bo potrebno pri vseh stikih z deležniki jasno predstaviti katere dele načrta upravljanja je mogoče usklajevati in kateri deli so izpeljani iz obstoječega zakona in jih ne moremo spreminjati. Le tako se bomo izognili pretiranemu ponovnemu odpiranju polemik, ki so bile izpostavljene že ob sprejemanju ZTNP-1.

Slika. Prikaz različnih pristopov k vključevanju deležnikov glede na izkazan vpliv in interes²⁰.

²⁰ Prirejeno po www.stakeholdermap.com

V spodnji tabeli je okvirni seznam deležnikov v procesu priprave NU, ki služi kot interni dokument JZ TNP za nadaljnjo načrtovanje komunikacijskih aktivnosti. Seznam ni dokončen in se lahko ob dejanskem začetku priprave NU ali celo v teku procesa dopolni z morebitnimi novimi deležniki, ki izkažejo interes za sodelovanje.

Tabela. Pregled vseh identificiranih deležnikov pri pripravi načrta upravljanja TNP

Organizacija
MINISTRSTVA IN ORGANI V SESTAVI MINISTRSTEV
Ministrstvo za okolje in prostor
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktorat za okolje, Sektor za ohranjanje narave ▪ Direktorat za okolje, Sektor za vode ▪ Direktorat za prostor
Agencija RS za okolje in prostor
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Urad za varstvo okolja in narave, Sektor za ohranjanje narave ▪ Urad za upravljanje z vodami, osrednji urad ter Oddelek za povodja reke Soče (Nova Gorica)
Geodetska uprava RS:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Območna geodetska uprava Kranj ▪ Območna geodetska uprava Nova Gorica
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktorat za kmetijstvo, Sektor za podeželje ▪ Direktorat za gozdarstvo, lovstvo in ribištvo
Ministrstvo za kulturo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktorat za kulturno dediščino
Ministrstvo za obrambo
Uprava RS za zaščito in reševanje
Ministrstvo za gospodarstvo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktorat za turizem ▪ Direktorat za podjetništvo in konkurenčnost, Sektor za razvojne spodbude ▪ Direktorat za energijo
Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktorat za informacijsko družbo
Ministrstvo za promet
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Direktorat za ceste ▪ Direktorat za železnice in žičnice ▪ Direktorat za civilno letalstvo
Direkcija RS za ceste
Agencija RS za civilno letalstvo
VLADNE SLUŽBE
Služba vlade RS za lokalno samoupravo in regionalno politiko
Statistični urad RS
LOKALNE SKUPNOSTI
Občine:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Bled ▪ Bohinj ▪ Bovec ▪ Gorje ▪ Jesenice ▪ Kobarid ▪ Kranjska Gora ▪ Tolmin

Krajevne skupnosti:

- Blejska Dobrava
- Bohinjska Bela
- Bohinjska Bistrica
- Bovec
- Dolje
- Dovje - Mojstrana
- Drežnica
- Gorje
- Gozd Martuljek, Srednji vrh - "Rute"
- Kal Koritnica
- Kneža
- Koprivnik - Gorjuše
- Kranjska Gora
- Ladra-Smast-Libušnje
- Čezsoča
- Ljubinj
- Log pod Mangartom
- Poljubinj
- Rateče - Planica
- Rut - Grant
- Soča - Trenta
- Srednja vas v Bohinju
- Stara Fužina
- Stržišče
- Tolmin
- Volarje
- Vrsno - Krn
- Zasip
- Zatoimin

Lokalne turistične organizacije:

- LTO Bled
- LTO Bohinj
- LTO Bovec
- LTO Kranjska Gora
- LTO Sotočje Tolmin

Regionalne razvojne agencije:

- Razvojna agencija zgornje Gorenjske
- Posoški razvojni center
- BSC Kranj

Lokalne akcijske skupine:

- LAS za razvoj
- LAS Gorenjska košarica

STROKOVNE INSTITUCIJE**Zavod RS za varstvo narave:**

- Osrednja enota
- OE Kranj
- OE Nova Gorica

Inštitut za vode**Kmetijsko gozdarski zavod Kranj s Kmetijsko svetovalno službo****Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica s Kmetijsko svetovalno službo****Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov****Zavod za gozdove:**

- Centralna enota
- OE Bled
- OE Tolmin (tudi upravljavec LPN Prodi-Razor)

Zavod za ribištvo Slovenije
Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Splošni sektor ▪ OE Kranj ▪ OE Nova Gorica
Slovenska turistična organizacija
ZNANSTVENO RAZISKOVALNE ORGANIZACIJE
Znanstvenoraziskovalni center Slovenske akademije znanosti in umetnosti ZRC SAZU
Biotehniška fakulteta Univerze v Ljubljani:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Oddelek za biologijo ▪ Oddelek za gozdarstvo in obnovljive gozdne vire ▪ Oddelek za zootehniko
Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani
Univerza v Kopru
Univerza v Novi Gorici
Gozdarski inštitut Slovenije
ZVEZE NEVLADNIH ORGANIZACIJ
Lovska zveza Slovenije
Ribiška zveza Slovenije
Planinska zveza Slovenije
Gorska reševalna zveza Slovenije
Turistična zveza Slovenije
Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije
NEVLADNE ORGANIZACIJE
Lovske družine:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ LD Bled ▪ LD Bohinjska Bistrica ▪ LD Bovec ▪ LD Čezsoča ▪ LD Drežnica ▪ LD Kobarid ▪ LD Ljubinj ▪ LD Log pod Mangartom ▪ LD Nomenj - Gorjuše ▪ LD Smast ▪ LD Soča ▪ LD Stara Fužina ▪ LD Tolmin
Ribiške družine:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ RD Bohinj ▪ RD Jesenice ▪ RD Tolmin
Lokalna planinska društva, upravljalci planinskih koč in poti:
<ul style="list-style-type: none"> ▪ PD Bled ▪ PD Bovec ▪ PD Dovje Mojstrana ▪ PD Drago Bregant ▪ PD Gorje ▪ PD Integral ▪ PD Javornik - Koroška Bela ▪ PD Jesenice ▪ PD Kranjska Gora ▪ PD Ljubljana Matica ▪ PD Medvode ▪ PD Nova Gorica ▪ PD Podbrdo

<ul style="list-style-type: none"> ▪ PD Radeče ▪ PD Radeče ▪ PD Radovljica ▪ PD Srednja vas ▪ PD Tolmin ▪ PD Železničar ▪ Planinska zveza Slovenije
<p>Turistična društva</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ TD Bled ▪ TD Bohinj ▪ TD Bohinjska Bela ▪ TD Bovec ▪ TD Dovje-Mojstrana ▪ TD Gorje ▪ TD Jesenice ▪ TD Kobarid ▪ TD Koprivnik Gorjuše ▪ TD Kranjska Gora ▪ TD Polovnik ▪ TD Ribno ▪ TD Soča Trenta ▪ TD Tolmin
<p>Druge okoljske nevladne organizacije :</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Alpe Adria Green ▪ Ajda ▪ CIPRA Slovenija, Društvo za varstvo Alp ▪ DOPPS - Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije ▪ Društvo Mountain Wilderness Slovenije ▪ Društvo za ohranjanje naravne dediščine Slovenije ▪ Društvo za okolje, družbo, naravo in zdravje Ljubljana ▪ Društvo za varstvo okolja Bled ▪ Kulturno društvo Naša Slovenia - Slovenia Nostra ▪ Regionalni center za okolje za srednjo in vzhodno Evropo ▪ Društvo Temno nebo Slovenije ▪ Zveza društev za varstvo okolja ▪ Zveza ekoloških gibanj – ZEG
PODJETNIŠKE ORGANIZACIJE
Sklad za razvoj Triglavskega narodnega parka d.d.
Žičnice Vogel
Športni center Pokljuka
Hit Alpinea
Razvojna zadruga Trenta
Razvojna zadruga Log pod Mangartom
Razvojna zadruga Bohinj
LASTNIKI ZEMLJIŠČ
Rimsko katoliška cerkev
<p>Agrarne skupnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Agrarna skupnost Blejska Dobrava ▪ Agrarna skupnost Bohinjska Bela ▪ Agrarna skupnost Bohinjska Bistrica ▪ Agrarna skupnost Bohinjska Češnjica, Jereka, Podjelje, Koprivnik ▪ Agrarna skupnost Dovje-Mojstrana ▪ Agrarna skupnost Gorjuše ▪ Agrarna skupnost Gorjuše - Nomenj, Planina Javornik ▪ Agrarna skupnost Gorjuše-Nomenj, Gozd Ozebovc ▪ Agrarna skupnost Kranjska Dolina

- Agrarna skupnost Kranjska Gora - Log
- Agrarna skupnost Nomenj, Log, Lepence, Bitnje
- Agrarna skupnost Podhom
- Agrarna skupnost Podkoren
- Agrarna skupnost Poljšica
- Agrarna skupnost Rateče Planica
- Agrarna skupnost Savica
- Agrarna skupnost Spodnje Gorje, Podhom, Zgornje Laze
- Agrarna skupnost Srednja vas v Bohinju
- Agrarna skupnost Stara Fužina - Studor
- Pašna skupnost Gozd Martuljek - Jasenje
- Pašna skupnost Zgornja Radovna
- Agrarna skupnost Poljubinj
- Agrarna skupnost Selce-Vrsno-Krn
- Agrarna skupnost Drežniške Vasi
- Agrarna skupnost Plaze Soča
- Agrarna skupnost Veverica
- Agrarna skupnost Lepoče Trebiščina
- Agrarna skupnost Čadrg
- Agrarna skupnost »Mlekarska Zadruga Ljubinj«
- Agrarna skupnost Zatolmin
- Agrarna skupnost Vasi Trenta
- Pašna skupnost Slapnik
- Pašna skupnost Zapleč
- Pašna skupnost Kašina
- Pašna skupnost Plazje
- Pašna skupnost Polog
- Pašna skupnost Lašca
- Pašna skupnost Mangrt
- Pašna skupnost Pretovč
- Pašna skupnost Leskovca
- Pašna skupnost Zaprikraj
- Pašna skupnost Kuhinja
- Pašna skupnost Zaslav
- Agrarna skupnost Bala
- Agrarna skupnost Duplje
- Pašna skupnost Krn

Veliki lastniki:

ČLANI SVETA ZAVODA JZ TNP

DRUGA STROKOVNA IN ZAINTERESIRANA JAVNOST

4. točka dnevnega reda:

Seznaiter s predlogom določitve začasnih upravljavskih smernic

Predlagatelj: mag. Martin Šolar

Poročevalec: mag. Martin Šolar

Gradivo: Predlog začasnih upravljavskih smernic

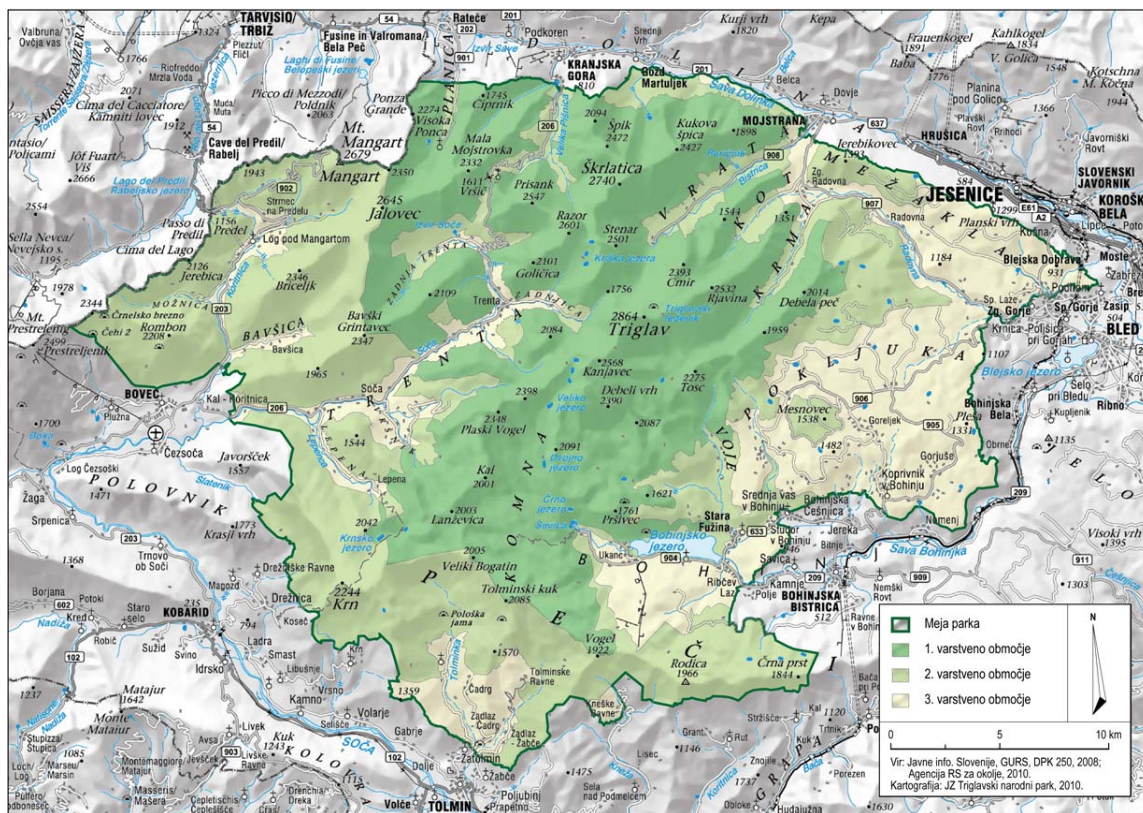
Predlog sklepa:

4.1. Svet javnega zavoda Triglavski narodni park se seznani in podpira predlog določitve začasnih upravljavskih smernic.

ZAČASNE UPRAVLJAVSKE SMERNICE

TRIGLAVSKI NARODNI PARK

(predlog)

BLD
DECEMBER 2010

KAZALO

KAZALO	1
0. UVOD	3
1. USTANOVITEV IN NAMEN	3
2. VARSTVENI STATUS IN PRAVNE PODLAGE	4
2.1. PREDPISI REPUBLIKE SLOVENIJE:	4
2.2. MEDNARODNE KONVENCIJE IN PREDPISI EVROPSKE UNIJE:	4
2.3. PROGRAM UNESCO MAB (MAN AND BIOSPHERE PROGRAMME) – PROGRAM ČLOVEK IN BIOSFERA	5
2.4. DIPLOMA SVETA EVROPE ZA ZAVAROVANA OBMOČJA.....	5
3. CILJI UPRAVLJANJA – SPLOŠNO	5
4. CILJI ZAČASNIH UPRAVLJAVSKIH SMERNIC – PO VARSTVENIH OBMOČJIH	7
5. SPLOŠNI CILJI UPRAVLJAVCA	8
6. CILJI IN USMERITVE PO PODROČJIH IN DEJAVNOSTIH	8
6.1. LASTNIŠTVO	8
6.2. NATURA 2000	9
6.3. RAZISKOVANJE	9
6.4. KMETIJSTVO IN RAZVOJ PODEŽELJA	9
6.5. GOZDARSTVO	10
6.6. VARSTVO IN UPRAVLJANJE S PROSTOŽIVEČIMI ŽIVALMI	10
6.7. RIBIŠTVO.....	10
6.8. VODARSTVO	10
6.9. IZKORIŠČANJE MINERALNIH SUROVIN.....	11
6.10. PROSTORSKO NAČRTOVANJE IN GRADITEV OBJEKTOV.....	11
6.11. INFRASTRUKTURA	11
6.12. ENERGETIKA.....	12
6.13. CESTE IN PROMET.....	13
6.14. ZRAČNI PROMET	13
6.15. TURIZEM IN PROSTOČASNE DEJAVNOSTI.....	13
6.16. PLANINSTVO KOT UPRAVLJAVSKA DEJAVNOST	14
6.17. KULTURNA DEDIŠČINA IN KULTURNA KRAJINA.....	14
7. USMERITVE ZA PODROČJA, ZA KATERA UPRAVLJAVEC IZDAJA SOGLASJA	15
7.1. ŠOTORJENJE IN TABORJENJE ZUNAJ ZA TO DOLOČENIH MEST	15
7.2. PRIREJANJE JAVNIH SHODOV, PRIREDITEV IN ŠPORTNIH TEKMOVANJ.....	16
7.3. ŠPORTNE AKTIVNOSTI SEZONSKEGA ZNAČAJA	16
7.4. SNEMANJE FILMOV, VIDEOSPOTOV IN VIDEOPRODUKTOV ZA JAVNO PREDVAJANJE	16
7.5. POSTAVITEV SCENSKIH OBJEKTOV ZA POTREBE SNEMANJ V TNP.....	17
7.6. HELIKOPTERSKO SNEMANJE V TNP	18
7.7. IZVAJANJE ZNANSTVENIH RAZISKAV V PARKU	18
7.8. ODVZEM ŽIVALI PROSTOŽIVEČIH VRST IZ NARAVE, KI NISO ZAVAROVANE PO PREDPISIH, KI UREJAJO OHRANJANJE NARAVE, IN NISO DIVJAD ALI RIBE	18
7.9. ODVZEM DIVJADI IN RIB IZ NARAVE ZA ZNANSTVENORAZISKOVALNE NAMENE IN IZVAJANJE UKREPOV VARSTVA ŽIVALI PROSTOŽIVEČIH VRST	18
7.10. ODVZEM RASTLIN PROSTOŽIVEČIH VRST, VKLJUČNO Z GLIVAMI, IZ NARAVE ZA ZNANSTVENORAZISKOVALNE IN IZOBRAŽEVALNE NAMENE	19

7.11. ODVZEM RASTLIN PROSTOŽIVEČIH VRST, VKLJUČNO Z GLIVAMI, V KOMERCIALNE NAMENE	19
7.12. ODVZEM MINERALOV IN FOSILOV V IZOBRAŽEVALNE ALI ZNANSTVENE NAMENE.....	19
7.13. ODVZEMI MIVKE, PESKA IN PRODA IZ STRUG VODOTOKOV TER VODNIH IN PRIOBALNIH ZEMLJIŠČ	20
7.14. SOGLASJE V POSTOPKIH LEGALIZACIJ OBSTOJEČIH ČRNIH PESKOKOPOV IN KAMNOLOMOV	20
PRILOGA 1: OPIS OBMOČJA UPRAVLJANJA	21
LEGA IN OBSEG.....	21
ŽIVA NARAVA – VRSTE, HABITANI TIPI, EKOSISTEMI.....	23
NEPREMIČNA KULTURNA DEDIŠČINA IN LJUDJE V PARKU	25
PRILOGA 2: OCENA STANJA IN UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA PO METODOLOGIJI RAPPAM	27
KLJUČNE UPRAVLJAVSKE NALOGE	27
GOZDARSTVO.....	27
SPREMEMBA NAMEMBNOСТИ ZEMLJIŠČ	27
SPREMEMBA RABE ZEMLJIŠČ	28
OPUŠČANJE TRADICIONALNE RABE ZEMLJIŠČ	28
POSEGI V VODNI IN OBVODNI PROSTOR	28
PAŠA IN KOŠNJA	28
LOV IN RIBOLOV	28
NABIRANJE GOZDNIH DOBRIN.....	29
RUDARSTVO.....	29
TURIZEM IN REKREACIJA.....	29
ODPADKI	29
ČEZMEJNI VPLIVI.....	29
INVAZIVNE TUJERODNE VRSTE	30
PROMET.....	30
ZRAČNI PROMET	30
INFRASTRUKTURA	30

0. UVOD

Na osnovi določil 72. člena Zakona o Triglavskem narodnem parku (Ur. list št. 52 / 2010) in 61. člena Zakona o ohranjanju narave (Ur. list št. 96 / 2004 – uradno prečiščeno besedilo) je javni zavod Triglavski narodni park pripravil predlog začasnih upravljalških smernic. Predlog se v seznanitev in razpravo posreduje svetu in strokovnemu svetu javnega zavoda Triglavski narodni park.

1. USTANOVITEV IN NAMEN

S ciljem, da se ohrani izjemnost naravnih, kulturnih, krajinskih in duhovnih vrednot, da se prednostno ohrani narava z ohranjenimi ekosistemi in naravnimi procesi, velika biotska raznovrstnost skupaj z veliko kakovostjo in s pestrostjo krajin, da se ohranjajo kulturna dediščina in kulturni spomeniki ter naravni viri v osrednjem delu Julijskih Alp, pa tudi zgodovinski in simbolni pomen tega območja, se z zakonom o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS št. 52 / 2010) urejata varstvo in upravljanje narodnega parka z imenom »Triglavski narodni park« (v nadaljnjem besedilu: narodni park), ki je bil ustanovljen z Zakonom o Triglavskem narodnem parku (Uradni list SRS, št. 17/81, 18/81-popr., 42/86 in Uradni list RS, št. 35/01 in 110/02-ZGO-1).

Namen narodnega parka je predvsem:

- zagotoviti ustrezne pravne temelje za nadaljnje učinkovito in s priporočili ter upravljalškimi smernicami IUCN usklajeno delovanje edinega narodnega parka v Sloveniji;
- urediti varstvo in upravljanje narodnega parka v skladu s sistemom, ki ga je na področju ohranjanja narave uzakonil ZON, in zagotoviti aktivno varstvo narave in ohranitev vseh naravovarstvenih kvalitiet tega območja;
- urediti učinkovito varstvo vseh varstvenih kategorij na področju varstva narave, ki se nahajajo v narodnem parku, in sicer so to naravne vrednote državnega pomena, zavarovane rastlinske in živalske vrste in njihovi habitati ter habitatni tipi, ki se prednostno ohranjajo v ugodnem stanju, območja Natura 2000 in potencialna območja Natura 2000 ter ekološko pomembna območja;
- opredeliti vsebino trajnostnega razvoja v narodnem parku z določitvijo razvojnih usmeritev, ki so skladne s cilji narodnega parka;
- zagotoviti učinkovito varstvo kulturne dediščine v narodnem parku, ki bo usklajeno s sistemom varstva kulturne dediščine;
- izpolniti oziroma postopno doseči vse cilje oziroma standarde območij z mednarodnim statusom na podlagi ratificiranih mednarodnih konvencij, ki se nahajajo v narodnem parku;
- zagotoviti učinkovito in celostno upravljanje narodnega parka;
- zagotoviti podlage za omogočanje obiskovanja in doživljanja kvalitiet tega območja;
- vzpostaviti učinkovito varstvo kakovosti krajin v narodnem parku;
- zagotoviti ustrezen in zadosten način zagotavljanja finančnih sredstev za varstvo, upravljanje in trajnostni razvoj v narodnem parku.

2. VARSTVENI STATUS IN PRAVNE PODLAGE

2.1. *Predpisi Republike Slovenije:*

- Zakon o Triglavskem narodnem parku (ZTNP-1– Ur.l. RS, št. 52/10)
- Zakon o varstvu okolja (Ur.l. RS, št. 39/06-UPB1)
- Zakon o ohranjanju narave (ZON – Ur.l. RS, št. 56/99, 31/00-popr., 119/02, 22/03-UPB1, 41/04 in 96/04-UPB2)
- Zakon o varstvu kulturne dediščine (Ur.l. RS, št. 16/08)
- Zakon o vodah (Ur.l. RS, št. 67/02, 110/02 in 57/08)
- Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur.l. RS, št. 64/94 in 87/2001, 33/00, 87/01, 28/06 in 51/06-UPB1)
- Zakon o varstvu podzemnih jam (Ur.l. RS, št. 2/2004)
- Zakon o prostorskem načrtovanju (ZPN - Ur.l. RS, št. 33/07)
- Zakon o graditvi objektov (ZGO - Ur.l. RS, št. 110/02 in 8/03-popr., 102/04-UPB1, 14/05 in 126/07)
- Uredba o zvrsteh naravnih vrednot (Ur. L. RS, št. 52/02 in 67/03)
- Pravilnik o določitvi in varstvu naravnih vrednot (Ur.l. RS, št. 111/04, 70/06 in 58/09)
- Uredba o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Ur.l. RS, št. 49/04, 110/04, 59/07 in 43/08)
- Uredba o ekološko pomembnih območjih (Ur.l. RS, št. 48/04)
- Uredba o habitatnih tipih (Ur.l. RS, št. 112/03)
- Zakon o določitvi zavarovanega območja za reko Sočo s pritoki (Ur.l. SRS, št. 7/76)
- Zakon o varstvu podzemnih jam (Ur. l. RS, št. 2/04)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih živalskih vrstah (Ur.l. RS, št. 46/04 in 109/04)
- Uredba o zavarovanih prosto živečih rastlinskih vrstah (Ur. l. RS, št. 46/04 in 109/04)
- Uredba o zavarovanju samoniklih gliv (Ur.l. RS št. 57/98)
- Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju (Ur.l. RS, št. 16/95 in 28/95)
- Pravilnik o presoji sprejemljivosti vplivov izvedbe planov in posegov v naravo na varovana območja (Ur.l. RS, št. 130/04, 53/07 in 38/10)
- Uredba o vrstah posegov v prostor, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Ur.l. RS, št. 78/06, 72/07 in 32/09)
- Resolucija o Nacionalnem programu varstva okolja 2005 – 2012 (Ur.l. RS, št. 2/06)
- Odlok o strategiji prostorskega razvoja Slovenije (Ur.l. RS, št. 76/04)
- Uredba o prostorskem redu Slovenije (Ur.l. RS, št. 122/04)

2.2. *Mednarodne konvencije in predpisi Evropske unije:*

- Konvencija o varstvu Alp - Alpska konvencija (Ur.l. RS- MP št. 5/95)
- Konvencija o varstvu prosto živečega evropskega rastlinstva in živalstva ter njihovih naravnih življenjskih prostorov – Bernska konvencija (Ur.l. RS-MP, št. 17/99)
- Konvencija o biološki raznovrstnosti – CBD (Ur.l. RS-MP, št. 7/96)
- Konvencija o močvirjih, ki so mednarodnega pomena kot gnezdišča močvirskih ptic – Ramsarska konvencija (Ur.l. RS-MP, št. 15/92)

- Konvencija o varstvu svetovne kulturne in naravne dediščine (Pariz, 1972, Ur.l. SFRJ, št. 56/76)
- Konvencija o varstvu selitvenih vrst prostoživečih živali – Bonnska konvencija (Ur.l. RS-MP, št. 18/98 in 27/99)
- Evropska konvencija o krajini (Ur.l. RS– MP, št. 19/03)
- Evropske smernice za varstvo ptičev (»ptičja direktiva« - 79/409/EEC)
- Evropske smernice za varstvo flore, favne in habitatov (»habitatna direktiva« - 92/43/EEC)

2.3. Program UNESCO MAB (man and biosphere programme) – program človek in biosfera

Program Človek in biosfera (angleško *Man and the Biosphere programme*) je UNESCO-v medvladni raziskovalni program, ki želi doseči trajnostno ravnovesje med ohranjanjem biološke raznovrstnosti, spodbujanjem razvoja človeških virov in vzdrževanjem kulturnih vrednot. Biosferni rezervati so področja, kjer se temeljni cilji programa preizkušajo, raziskujejo in izvajajo. Eden od osnovnih ciljev programa je ustanoviti mrežo biosfernih območij, kjer je usklajeno ohranjanje ekosistemov in njihove biotske raznovrstnosti ter trajnostna raba naravnih virov tako, da se na teh območjih določi ustrezen varstven režim. Biosferna območja so razdeljena na osrednje, robno in prehodno območje. Osrednje območje je pod strožjim režimom varovanja. Danes je kot biosferni rezervat razglašanih že 480 območij v več kot 100 državah.

Sklep o vključitvi Julijskih Alp in Triglavskega narodnega parka v mednarodno mrežo biosfernih območij MAB je urad UNESCO sprejel v Parizu, 10. julija 2003. Julijske Alpe so tako postale del svetovne mreže vzorčnih regij trajnostnega razvoja. Osrednje in robno območje v Julijskih Alpah sta določeno z Zakonom o Triglavskem narodnem parku, prehodno območje pa obsega širši del Julijskih Alp. 15. septembra je bila podeljena diploma MAB, ki poudarja pomembnost Julijskih Alp in Triglavskega narodnega parka tudi na mednarodnem nivoju.

2.4. Diploma Sveta Evrope za zavarovana območja

Evropska diplomo podeljuje Svet Evrope zavarovanim območjem od leta 1965. Pri podelitvi se upošteva izjemnost območja, evropska pomembnost z vidika ohranjanja naravne in krajinske pestrosti ter pomen zavarovanega območja za znanstvene, kulturne, estetske in rekreacijske namene. Povezana je z ustreznim načinom in izvajanjem varovanja, ki vključuje elemente ohranjanja narave in sonaravnega razvoja z nekaterimi primernimi človekovimi dejavnostmi.

Diploma se podeljuje za obdobje petih let, v tem času mora upravljavec zavarovanega območja vsako leto pristojnim organom Sveta Evrope poslati poročilo, najmanj enkrat v obdobju petih let pa pristojni organ Sveta Evrope izvede revizijo. Če ugotovi nepravilnosti v izvajanju varstva in upravljanja ali neustreznosti, lahko diplomo tudi odvzame. Diploma Sveta Evrope je bila Triglavskemu narodnemu parku podeljena 24. maja 2004, leta 2009 pa je bila podaljšana za 10 let.

3. CILJI UPRAVLJANJA – SPLOŠNO

Izjemnost Triglavskega narodnega parka je v tem, da takega števila in pestrosti vseh naravnih in kulturnih vrednot nikjer drugje v Evropi ne najdemo na tako enotno zaokroženem prostoru kot so Julijske Alpe v Sloveniji, te pa so praktično v celoti

zavarovane kot Triglavski narodni park. Izrazita vrednost in »primerjalna prednost« je izjemen preplet različnih tipov krajine, celovitost pojavljanja kraških fenomenov, število in raznovrstnost habitatov, razširjenost naravnih vrednot glede na nadmorsko višino in lego v prostoru TNP, bogastvo flore in favne in kulturna dediščina. Na osnovi teh razlogov je ugotovljeno, da je Triglavski narodni park v evropskem merilu izjemen park.

Osnovni cilj in namen ustanovitve Triglavskega narodnega parka je ohranitev izjemnih naravnih in kulturnih vrednot, varovanje rastlinskega in živalskega sveta, ekosistemov ter značilnosti nežive narave. Hkrati je namen Triglavskega narodnega parka, da se skladno s primarnimi varstvenimi cilji in naravnimi danostmi zagotovi možnosti za naravi in kulturni krajini prijazen trajnostni razvoj in življenje ljudi v parku in njegovi neposredni bližini. Namen parka je tudi nuditi možnost za doživljanje narave, kulturnega izročila in duhovnih vrednot tega izjemnega alpskega prostora.

Triglavski narodni park je ustanovila država. Republika Slovenija ima uzakonjen "sistem" varstva narave v Zakonu o ohranjanju narave (ZON). Republika Slovenija je članica Evropske zveze in mnogih drugih mednarodnih organizacij. Republika Slovenija je podpisala in ratificirala mnoge mednarodne konvencije. Podpisana in ratificirana konvencija ima status zakona! Zgoraj navedena dejstva, državna in evropska zakonodaja, konvencije in splošno uveljavljena načela so glede ciljev narodnega parka nedvoumna. Gre za zavarovana območja, kjer v osrednjih, načeloma površinsko večjih delih prevladujejo naravovarstveni cilji z večjim poudarkom na nacionalnih (parkovnih) interesih, v robnem (površinsko manjšem) delu pa so ob varstvu narave in kulturne krajine uveljavlja tudi sonaravni razvoj ter tudi lokalni interesi ter interesi drugih sektorjev.

V osrednjem območju je osnovni cilj upravljanja varstvo narave, raziskovanje, izobraževanje ter usmerjeno obiskovanje. Ti cilji v osrednjem območju zahtevajo izločitev izkoriščanja naravnih virov ter zagotovitev nemotenega razvoja ekosistemov brez vpliva človeka. Izločitev izkoriščanja naravnih virov pomeni omejitev oziroma prepoved gospodarskih dejavnosti, kot so kmetijstvo, gozdarstvo, vodno gospodarstvo, izkoriščanje rudnin in mineralov ter lov in ribolov. Prav tako niso dopustni oziroma so zelo omejeni posegi v prostor, spreminjanje oblikovitosti površja, gradnja neparkovnih objektov, izvajanje rekreacijskih dejavnosti v komercialne namene in športna tekmovanja. Upravljanje osrednjega območja temelji na varstvu zavarovanega in iz gospodarjenja izločenega območja, na urejanju in opremljanju za obiskovalce ter na usklajevanju pri urejanju turistične infrastrukture na robu oziroma ob meji zavarovanega območja. V osrednjem območju se mora zagotoviti možnost obiskovanja za kulturne, rekreacijske, vzgojno-izobraževalne in znanstvenoraziskovalne namene v obsegu in na način, ki ne bo v nasprotju z osnovnimi naravovarstvenimi cilji.

V robnem območju narodnega parka pa so ukrepi za varstvo in razvoj usmerjeni k vzdrževanju in negi kulturne krajine ter k spodbujanju tradicionalnih dejavnosti, ki ohranjajo značilno identiteto in zagotavljajo trajnost naravnih dobrin. Tu mislimo predvsem na trajnosten regionalen razvoj s poudarkom na biološkem kmetovanju, kmetijsko okoljskih programih, razvoju in ohranitvi domače obrti, gozdarstvu, turizmu na kmetijah in sploh spodbujanju naravi prijaznega turizma z rekreacijo. Kulturna krajina je alpskem prostoru neločljivo povezana z neokrnjeno naravo. Prav izjemna in značilna kulturna krajina, ki jo je skozi stoletja soustvarjal človek, je ogledalo Triglavskega narodnega parka. Glavni cilj in namen upravljanja v robnem območju je s trajnostno rabo ohraniti podobo kulturne krajine.

Kljub temu, da je narodni park v osnovi »naravovarstvena kategorija« in so zavarovana območja pri nas v Sloveniji sistemsko umeščena v sektor za varstvo narave v sklopu Ministrstva za okolje in prostor, bi bilo potrebno razvijati take vrste upravljanja, ki bi presegal ozke sektorske okvire in bi se opredeljeval predvsem do tistih področij, ki po eni strani dajejo vrednost prostoru TNP po drugi strani pa te dejavnosti odločilno vplivajo na sam park. Na tem mestu mislimo predvsem na kulturno krajino s kulturno dediščino, pa področja prometa, energetike, kmetijstva, gozdarstva, lova, ribolova, vojske, turizma in še bi lahko naštevali.

V skladu z Zakonom o TNP so temeljni cilji parka naslednji:

- da se ohrani izjemnost naravnih, kulturnih, krajinskih in duhovnih vrednot,
- da se prednostno ohrani narava z ohranjenimi ekosistemi in naravnimi procesi, biotska raznovrstnost skupaj s kakovostjo in pestrostjo krajine,
- da se ohranjajo kulturna dediščina in kulturni spomeniki ter naravni viri v osrednjem delu Julijskih Alp,
- da se ohrani zgodovinski in simbolni pomen območja narodnega parka,
- da se omogoča z naravnimi in ustvarjenimi danostmi in z vrednotami usklajen razvoj (trajnostni razvoj) na območju narodnega parka.
- da se omogoča ohranjanje poseljenosti in omogočanje ustrezne kakovosti življenja prebivalcem narodnega parka z razvojem družbenih, kulturnih in gospodarskih dejavnosti ter zmanjševanje obstoječega in preprečevanje dodatnega obremenjevanja okolja,
- da se omogoča raziskovanje, ozaveščanje, obiskovanje in doživljanje narodnega parka.

4. CILJI ZAČASNIH UPRAVLJAVSKIH SMERNIC – PO VARSTVENIH OBMOČJIH

Narodni park je razdeljen na tri varstvena območja: prvo, drugo in tretje varstveno območje, pri čemer tvorita prvo in drugo varstveno območje osrednje območje narodnega parka.

Prvo varstveno območje je osrednje območje in je prednostno namenjeno uresničevanju varstva in ohranjanja naravnih vrednot, prvobitnih naravnih območij divjine, rastlinskih in živalskih vrst, njihovih osebkov in habitatov, naravnega razvoja ekosistemov in naravnih procesov brez človekovih negovalnih, vzdrževalnih in drugih posegov. Dopusčena je tudi tradicionalna paša na urejenih pašnih planinah v visokogorju in ohranjanje s tem povezane kulturne dediščine.

Drugo varstveno območje je osrednje območje z dopuščeno tradicionalno rabo naravnih virov zaradi izvajanja dejavnosti sonaravnega kmetijstva in gozdarstva ter trajnostnega gospodarjenja z divjadjo in ribami. Namenjeno je ohranitvi obstoječega stanja narave in kulturne dediščine vsaj v trenutni kakovosti ter preprečitvi vnosa novih obremenjujočih dejavnosti ter postopnemu doseganju namenov prvega varstvenega območja ob upoštevanju razvoja dopuščenih dejavnosti.

Tretje varstveno območje je namenjeno ohranjanju in varovanju biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in kulturne dediščine ter izrazitih ekoloških, estetskih in kulturnih

kakovosti krajine, ohranjanju poselitve ter spodbujanju trajnostnega razvoja, usklajenega s cilji narodnega parka.

5. SPLOŠNI CILJI UPRAVLJAVCA

Izvajanje javne službe varstva narave je osnovna prioriteta naloga javnega zavoda TNP pri čemer je potrebno usklajeno in timsko delovanje vseh zaposlenih. Upravljaavec zavarovanega območja opravlja varstvene, strokovne, nadzorne in upravljalne naloge na zavarovanem območju, naloge javne službe so predvsem:

- pripravlja predlog načrta upravljanja,
- opravljanje v načrtu upravljanja določenih nalog,
- sodeluje z lokalnimi skupnostmi pri doseganju namena zavarovanja in zastavljenih ciljev varstva in razvoja zavarovanih območij,
- stalno spremlja in analizira stanje narave in naravnih vrednot na zavarovanem območju,
- upravlja nepremičnine, ki so v lasti ustanovitelja na zavarovanem območju za potrebe upravljanja,
- sodeluje z zavodom za varstvo narave pri pripravi naravovarstvenih smernic za del, ki se nanaša na zavarovano območje,
- izvaja varstvene ukrepe na zavarovanem območju, usklajuje in spremlja izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem,
- skrbi za vzdrževanje, obnavljanje in varovanje vseh naravnih vrednot, biodiverzitete in drugih znamenitosti pomembnih za park na zavarovanem območju,
- skrbi za predstavljanje in promocijo zavarovanega območja,
- sodeluje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju, jim strokovno pomaga in svetuje,
- pripravlja in vzdržuje poti in označbe ter drugo infrastrukturo, ki je namenjena obisku zavarovanega območja.

Na osnovi navedenega so druge prednostne naloge upravljalca v obdobju do sprejetja načrta upravljanja še naslednje:

- priprava strokovnih podlag načrt upravljanja,
- izvajanje del in nalog povezanih z mednarodnimi obveznostmi – prednostno, Natura 2000 ter izvajanje pogojev in priporočil Sveta Evrope v zvezi z Diplomom Sveta Evrope, ter izvajanje nalog in obveznosti mednarodnih omrežij katerih član je TNP – Federacija Europarc, Alparc,
- nadgraditev strategije informacijskih mest v TNP,
- priprava projektov za pridobivanje sredstev za izvajanje strategije varstva in razvoja Triglavskega narodnega parka,
- izboljšanje financiranja javnega zavoda TNP.

6. CILJI IN USMERITVE PO PODROČJIH IN DEJAVNOSTIH

6.1. Lastništvo

- Povečevati lastništvo države ali upravljanje zemljišč s strani upravljalca predvsem na območjih strožjega varstva, na območju naravnih vrednot državnega in lokalnega pomena ter pomembnejših habitatnih tipov oziroma lokalitet pomembnih in ogroženih vrst.

- Sodelovanje in soupravljanje z drugimi lastniki predvsem z lokalnimi prebivalci, lokalnimi skupnostmi in t.i. skupinskimi lastniki (npr. agrarne skupnosti).
- Določitev ciljev upravljanja na »pridobljenih zemljiščih«.

6.2. *Natura 2000*

- Upravljanje Natura območij v skladu z operativnim programom upravljanja Natura 2000 območij predvsem v smislu priprave ukrepov varstva, prilagojene rabe naravnih dobrin in drugih ukrepov npr. prilagojene kmetijske prakse in upravljanje voda.
- Priprava upravljaljskih načrtov za območja Natura 2000.
- Komunikacija Nature 2000.
- Podrobna primerjava ciljev Natura 2000 in narodnega parka s posameznimi upravljaljskimi območji.
- Ugotoviti možnosti poenotenja posameznih predelov zaradi boljše preglednosti in upravljanja v praksi.
- Preveriti podatke o vrstah in habitatnih tipih.

6.3. *Raziskovanje*

- Celovito spremljanje stanja na vseh področjih na območju narodnega parka / predvsem spremljanje stanja narave in vplivov na naravo.
- Širitev raziskav predvsem na področju bazičnih in aplikativnih raziskovalnih programov na področju naravoslovja in tudi družboslovja.
- Raziskovanje novih (čistih tehnologij) za ohranjanje biotske pestrosti in izrabe obnovljivih virov energije.
- Območje TNP naj bo zgled pri uvajanju obnovljivih virov energije.
- Zagotovitev splošne dostopnosti izsledkov raziskav.
- Uporaba izsledkov raziskav za pripravo ukrepov varstva in razvoja v narodnem parku.
- Spodbujanje raziskovalne dejavnosti in zbiranja različnih podatkov na celotnem biosfernem območju Julijskih Alp.

6.4. *Kmetijstvo in razvoj podeželja*

- Spodbujati ekološko kmetovanje in druge oblike sonaravnega kmetovanja.
- Uveljaviti ekološko in socialno funkcijo kmetijstva v parku, ki prispeva k ohranjanju kulturne krajine visoke biotske pestrosti.
- Razvoj kmetijstva s ciljem ohraniti in vzdrževati vse pomembnejše habitatne tipe (povezava z območji Natura 2000).
- Vzpodbujati sonaravno kmetovanje in trajnostni razvoj podeželja.
- Ohraniti genetski potencial avtohtonih sort rastlin in pasem domačih živali.
- Promovirati in razvijati lokalno tipične pridelke in izdelke.
- Ohraniti tradicionalno planinsko pašništvo na območju planin v 1. varstvenem območju parka (edini cilj kmetijstva na tem območju).
- Priprava akcijskega načrta – strategije za planine v TNP.
- Pripraviti upravljaljske načrte za posamezne planine in pašna območja.
- Spodbujati storitvene dejavnosti, domačo obrt, drobno gospodarstvo in podjetništvo, ki niso v nasprotju z cilji parka.
- Podpirati kulturne dejavnosti lokalnega prebivalstva, socialne storitve ter druge dejavnosti, ki prispevajo k ohranjanju poseljenosti v parku.

- Vnesti naravovarstvene vsebine in komponente trajnostnega razvoja v vse razvojne dokumente, ki se nanašajo na območje TNP na nacionalnem, regionalnem in lokalnem nivoju.

6.5. *Gozdarstvo*

- Sonaravno in trajnostno gospodarjenje z gozdovi skladno z Nacionalnim programom razvoja gozdov.
- Ohranitev in trajnostni razvoj gozdov v smislu ohranjanja habitatnih tipov, biotske raznovrstnosti in ter ohranjanja vseh ekoloških, socialnih in proizvodnih funkcij gozda.
- Gospodarjenje z gozdom na način, ki ohranja naravno okolje in ekološko ravnotežje v krajini.
- Nabiranje gozdnih sadežev in drugih zelišč v prvem varstvenem območju parka ni dovoljeno.
- Dopustno je tradicionalno nabiralništvo v nekomercialne namene oziroma nabiralništvo kot sestavni del dopolnilne kmetijske dejavnosti in pridelave domačih pridelkov pri čemer ne sme biti ogrožena vrstna sestava in biotska pestrost.

6.6. *Varstvo in upravljanje s prostoživečimi živalmi*

- Zagotovitev enotnih ciljev upravljanja ne glede na upravljavca.
- Varstvo in popolna zaščita vseh vrst ptic in velikih zveri.
- Priprava strategije »lovskega upravljanja« po posameznih vrstah divjadi.
- Ohranitev življenjskih prostorov (habitatov) za vse živalske vrste, ki živijo v TNP,
- Ohranjanje ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov.

6.7. *Ribištvo*

- Zagotovitev enotnih ciljev upravljanja ne glede na upravljavca.
- Vzpostavitev upravljanja sladkovodnih ribjih populacij na podlagi strokovno in pregledno določenih populacij rib, ob upoštevanju ekoloških procesov v vodnih ekosistemih tako, da se ohranja biotska pestrost.
- Ribolov v 1. in 2. varstvenem območju (izjema je Bohinjsko jezero) ni dopusten.
- Vnašanje rib z namenom športnega oziroma komercialnega ribolova v 1. in 2. varstvenem območju ni dopustno.
- Renaturacija glede ribjih populacij v visokogorskih jezerih.
- Gospodariti z vodotoki tako, da se ohranja optimalna populacija avtohtonih vrst rib, ter ob enem opozarjati na razne vplive okolja in človeka, ki lahko negativno vpliva na gospodarjenje.

6.8. *Vodarstvo*

- Celovito upravljanje z vodami (upoštevanje njihove dinamike, naravnih procesov ter ohranjanje ravnovesja vodnih in obvodnih ekosistemov in habitatnih tipov).
- Ohranjanje oziroma izboljševanje ekološkega in kemijskega stanja voda, ohranjanje količin in kakovosti vodnih virov.
- Zagotavljanje varstva pred škodljivim delovanjem voda – ureditve so sprejemljive na ogroženih območjih zaradi varovanja naselij in infrastrukture.
- Ohranjanje hidromorfoloških značilnosti vodotokov, biotske raznovrstnosti, krajinske vrednosti in zagotavljanje trajnostne rabe vodnih virov.
- Poseganje na območjih vodotokov, ki so skladno s kategorizacijo voda po naravovarstvenem pomenu v 1. in 1.-2. razred, oziroma na delih vodotokov v 1.

- in 2. varstvenem območju, ni dopustno (izjemo predstavljajo ukrepi zaradi varstva pred škodljivim delovanjem voda, preprečevanja oziroma omejevanja erozijskih procesov ter odpravljanja posledic naravnih nesreč).
- Ohranjanje naravnih zadrževalnikov voda (loke, logi, prodišča in mokrišča, grbinasti travniki).
 - Varovanje poplavnih površin kot retenzijske (razlivne) površine / preusmerjanje poselitve in gradnje infrastrukture.
 - Opredelitev erozijskih območij (območja nevarnosti in ranljivosti / omejitveni kriteriji za posege).
 - Ohranjanje in varovanje vplivnih območij vodnih virov (vodovarstvena območja).
 - Odvzemanje plavin in naplavin iz strug vodotokov ter vodnih, priobalnih zemljišč je dopustno v 3. varstvenem območju za potrebe nujnega urejanja vodnega režima, za potrebe znotraj območja narodnega parka in sicer v omejenem obsegu.

6.9. Izkoriščanje mineralnih surovin

- Zagotavljanje varstva virov mineralnih surovin kot neobnovljivih naravnih virov na območju parka.
- Odvzemanje mineralnih surovin v 1. in 2. varstvenem območju ter z melišč in pobočnega grušča ni dopustno.
- Evidentiranje nelegalnih odprtih kopov in njihovo saniranje (povrnitev v sonaravno stanje ali ureditev nadomestnega habitata).

6.10. Prostorsko načrtovanje in graditev objektov

- Načrtovanje osnovne in podrobnejše namenske rabe prostora, ki bo ohranjalo biotsko raznovrstnost, naravno ravnovesje, avtentično zgradbo prostora, tradicionalne krajinske vzorce in kakovostne ustvarjene prvine.
- Upoštevanje načela nezazidljivosti v 1. varstvenem območju, na območjih naravnih vrednot in kulturne dediščine ter njihovih vplivnih območjih.
- Usmerjanje poselitve v območja obstoječih urbaniziranih površin (zapolnitev neizkoriščenih ali degradiranih površin znotraj naselij) in preprečevanje razpršene gradnje.
- Sanacija območij razpršene gradnje.
- Izkoriščanje obstoječega (opuščenega) stavbnega fonda – prednost pred ima prenova obstoječih objektov.
- Ohranjanje značilnega poselitvenega vzorca, tipologije naselij in prvin lokalno pogojenega stavbarstva.
- Ohranjanje kakovostnih naravnih in ustvarjenih struktur v prostoru.
- Preprečevanje gradnje počitniških objektov in spreminjanja namembnosti kmetijskih objektov v počitniško funkcijo.
- Spodbujanje ravnanj za ohranitev živih planin (dejavnost, povezana z dejansko pašo).
- Preprečevanje gradnje pomožnih kmetijskih objektov, ki ne izhajajo iz potreb opravljanja kmetijske dejavnosti.
- Ohranjanje merila v prostoru, vzpostavljenih razmerij v prostoru ter značilnih vedut in arhitekturnih členov.

6.11. Infrastruktura

- Zagotavljanje ustrezne, z ostalimi območji države primerljive ravni opremljenosti s komunalnim, energetske in telekomunikacijskim omrežjem.

- Prilagajanje funkcionalnih in tehničnih pogojev umeščanja in dimenzioniranja objektov in naprav značilnostim, posebnostim in omejitvam narodnega parka.
- Spodbujanje sočasnega načrtovanja in izvajanja gradenj različnih infrastrukturnih objektov in naprav ter združevanje tras vodov s skupne koridorje.
- Prednostna gradnja infrastrukturnih vodov v vkopani izvedbi.

Vodovodno omrežje in naprave

- Zagotavljanje zanesljive oskrbe z vodo, spodbujanje varčne rabe vode.
- Zavarovanje vodozbirnih območij in vodnih virov (določitev vodovarstvenih območij) ter zavarovanje črpališč.

Kanalizacijsko omrežje in komunalne ureditve

- Zagotavljanje okoljsko in prostorsko ustreznega odvajanja in čiščenja odpadnih voda.
- Izgradnja kanalizacijskega omrežja, prednostno na območjih strnjene poselitve v parku.
- Zagotavljanje avtonomnega čiščenja odplak objektov z večjimi zmogljivostmi (gradnja mini čistilnih naprav).
- Gradnja centralnih čistilnih naprav v parku ni dopustna, pri lokalnih se prednostno spodbuja gradnja bioloških čistilnih naprav.
- Zagotavljanje racionalnega ravnanja s komunalnimi in drugimi odpadki ter pokritosti z odvozom.
- Deponije komunalnih odpadkov naj se načrtujejo zunaj območja parka.
- Evidentiranje ter saniranje nelegalnih in neustrezno urejenih odlagališč odpadkov.

Telekomunikacije in druga infrastruktura

- Načrtovanje telekomunikacijskih vodov nad gozdno mejo in v 1. varstvenem območju ni dopustno.
- Zagotavljanje ustrezne prostorske pokritosti in omogočanje enakovrednega dostopa operaterjem mobilne telefonije znotraj vzpostavljene mreže.
- Z umeščanjem in dimenzioniranjem postaj za mobilno telefonijo, da ne zavzemajo vidno in krajinsko izpostavljenih lokacij.
- Javna razsvetljava na območju poselitve se izvede tako, da ne povzroča svetlobnega onesnaženja okolja.
- Osvetljevanje objektov in prostora v nočnem času zunaj naselij ni dopustno.

6.12. Energetika

Proizvodnja

- Gradnja energetskih naprav v 1. varstvenem območju ni dopustna.
- Gradnja malih vodnih elektrarn (z omejeno instalacijsko močjo do 36 kW) je dopustna samo v 3. varstvenem območju in sicer samo za samooskrbne potrebe obstoječih objektov, kjer ni možnosti priključitve na javno elektroenergetsko omrežje.
- Gradnja dovodnih tlačnih cevovodov v 1. varstvenem območju ni dopustna, v (2. in) 3. varstvenem območju pa samo v vkopani izvedbi.
- Gradnja energetskih objektov, ki bi izkoriščali druge obnovljive vire energije (npr. veter, sončna energija), ni dopustna, razen za oskrbo obstoječih objektov v parku, ki nimajo možnosti oskrbe z drugo vrsto energije in ob upoštevanju naravovarstvenih izhodišč.

Elektroenergetsko omrežje in naprave

- Umeščanje tras vodov mora v največji možni meri upoštevati omejitve v prostoru - naravovarstveno in kulturnovarstveno občutljiva območja (naravne vrednote, najpomembnejši deli ekološko pomembnih območij oziroma posebnih varstvenih območij, varovalni gozdovi in gozdni rezervati) ter vidno neizpostavljenost (z umestitvijo tras se je treba izogibati izjemnim krajinam, vrhovom, grebenom, izpostavljenim pobočjem; prednost vkopani izvedbi).

6.13. Ceste in promet

- Načrtovanje in urejanje prometne infrastrukture mora slediti umirjanju prometa, še posebej v 1. in 2. varstvenem območju, alpskih dolinah in na vplivnih območjih naravnih vrednot.
- Gradnja in vzdrževanje cest ter spremljajoče infrastrukture zahteva uveljavitev tehničnih standardov, ki bodo v največji meri prilagojeni naravnim značilnostim, krajinskim posebnostim in omejitvam zavarovanega območja.
- S cestami in spremljajočimi ureditvami se ne sme posegati v bližino habitatov rastlinskih in živalskih vrst, ki se prednostno ohranjajo, občutljivih delov ekološko pomembnih območij in na območja naravnih vrednot.
- Urejanje novih površin za parkiranje v 1. varstvenem območju ni dopustno, dopustna je ureditev in sanacija obstoječega stanja na izhodiščih za visokogorje; površine za ustavljanje in parkiranje vozil je možno urejati v (2. in) 3. varstvenem območju zunaj območja naravnih vrednot.
- Nove kolesarske steze v 1. in 2. varstvenem območju niso dopustne.
- Omejevanje individualnega avtomobilskega prometa.
- Cestne zapore za javni promet in urejanje večjih parkirišč zunaj območja alpskih dolin.
- Gozdne in kmetijske prometnice so namenjene izključno za potrebe neposrednih uporabnikov.

6.14. Zračni promet

- Motorni zračni promet in jadralna letala nad celotnim območjem narodnega parka niso dopustni, razen zakonsko dopustnih izjem.
- Določitev koridorjev letenja za oskrbovanje objektov.
- Določitev višin, koridorjev izven letaliških pristajališč in vzletišč za vse druge vrste zračnih plovil na način, da se ohranja vrste in habitate.

6.15. Turizem in pristočasne dejavnosti

- Celovita in enotna zasnova razvoja turizma in pristočasnih dejavnosti na celotnem območju Julijskih Alp.
- Oblikovanje uravnotežene in trajnostno usmerjene turistične ponudbe z vpletanjem vrednot narodnega parka.
- Rekreatijske in/ali športne dejavnosti na vodotokih v 1. in 2. varstvenem območju (izjema je Bohinjsko jezero) niso dopustne, na območju hidroloških vrednot v 3. varstvenem območju pa pogojno na podlagi naravovarstvene presoje (vidik potencialnega poškodovanja, ogrožanja ali spreminjanja hidrogeomorfoloških značilnosti).
- Priprava strategije urejanje obiska in rekreacije glede na vrsto rekreacijo in glede na prostor, čas in količino.
- Povezava turizma s kmetijstvom in lokalnim prebivalstvom.

- Turistična infrastruktura (prenočitvene kapacitete, gostišča, večja parkirišča....) se usmerja in razvija znotraj poselitve v 3. varstvenem območju oziroma na robu parka.
- Vrsta, cilj in način obiskovanja se usmerijo in podredijo naravovarstvenim ciljem.
- Povečati zavest med obiskovalci in lokalnimi prebivalci o odvisnosti turizma in rekreacije od ohranjenosti naravnega okolja.

6.16. *Planinstvo kot upravljavska dejavnost*

- Gradnja novih in povečevanje prenočitvenih zmogljivosti obstoječih planinskih postojank nista dopustni.
- Na obstoječih planinskih postojankah so dopustni posegi za vzdrževanje in obnovo objektov v okviru obstoječih gabaritov ter posegi za okoljsko sanacijo planinskih postojank (prednostna ureditev ravnanja in čiščenja z odpadnimi vodami).
- Ureditev novih oziroma širitev obstoječih dovoznih poti do planinskih koč ni dopustna.
- Dopustna je obnova obstoječih tovornih žičnic.
- Nadelava in ureditev novih poti ni dopustna.
- Dopustna so vzdrževalna, obnovitvena in sanacijska dela na planinskih poteh.
- Postaviti normative za označevanje planinskih in drugih poti v gorah.

Taborni prostori

- Dopustna je postavitve začasnih tabornih prostorov (v skladu s prostorskimi planskimi dokumenti občin) na osnovi določitve možnih lokacij s strani TNP.
- Lokacije v 1. in 2. varstvenem območju, na območju naravnih vrednot ali na vodozbirnih območjih niso možne.

6.17. *Kulturna dediščina in kulturna krajina*

Kulturna dediščina

- Ohranjanje materialne (snovne) – nepremične in premične - kulturne dediščine z ukrepi in dejanji, ki vodijo k zavarovanju, ohranjanju in uživanju dediščinskih vrednot.
- Ohranjanje žive (nesnovne) kulturne dediščine z ukrepi in dejanji, ki vodijo k ohranjanju in uživanju dediščinskih vrednot.
- Novogradnje, rekonstrukcije in obnove posameznih vrst objektov načrtovati ob upoštevanju stavbarskih tipoloških značilnosti z uporabo lokalno značilnih materialov in izvedbe.
- Evidentiranje, dokumentiranje, raziskovanje, vrednotenje, registriranje ter vzdrževanje in varovanje kulturne dediščine.
- Sodelovanje pri izdelavi strategije (upravljanja) za območja planin.
- Prezentacija in popularizacija kulturne dediščine.
- Krepitev identitete s tradicijo kulturne dediščine.
- Vključevanje kulturne dediščine v funkcijo z vključevanjem ustreznih načinov za motiviranje lokalnega prebivalstva oz. lastnikov.

Kulturna krajina

- Spodbujanje tradicionalne rabe prostora z vzdržnostnim gospodarjenjem z naravnimi viri, pričevalnosti krajine ter videzne privlačnosti.
- Priprava krajinske tipologije z opredelitvijo izjemnih krajin ter usmeritev za ravnanje.

- Ohranjanje prvobitnosti s prepuščanjem naravnim procesom na območjih zunaj človekove rabe s premišljeno umestitvijo stavb in infrastrukturnih objektov ohranjati skladna zatečena prostorska razmerja (ravnovesje naravne zgradbe krajine in ustvarjenih značilnosti).
- Ohranjanje prvin, pomembnih za prepoznavnost krajine (značilnosti naravne zgradbe prostora, kakovostne in izstopajoče ustvarjene prvine).

7. USMERITVE ZA PODROČJA, ZA KATERA UPRAVLJAVEC IZDAJA SOGLASJA

7.1. Šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest

Lokacije v 1. varstvenem območju, v ožjih zavarovanih območjih, na območju naravnih vrednot ali na vodozbirnih območjih niso možne. V primeru znanstvenih raziskav na omenjenih lokacijah se JZ TNP odloči v skladu z namenom raziskave.

Začasne lokacije za planinske tabore so namenjene izključno vzgojno-izobraževalnim taborom za mlade.

Seznam lokacij za planinske tabore:

BOHINJ

- Nad Kreda, zemljišča št.: 1105, 1106, 1108/1, 1109, 1110, 1112/211 vsa k.o. Savica;
- pod hotelom Bellevue, zemljišče št.: 1151/2 k.o. Savica;
- Gozdna šola pri Naklovi glavi, zemljišče št.: 1816/1 k.o. Studor;
- Strgarjevca (Ukanc), zemljišča št.: 1813/1, 1813/2, 1813/3, 1813/4, 1814/1, 1815/1 vsa k.o. Studor.

POKLJUKA-MEŽAKLA

- Rudno Polje, zemljišče št.: 1003/1 k.o. Bohinjska Srednja vas.

KRANJSKA GORA

- Za Vomičem, zemljišče št.: 585 k.o. Gozd Martuljek (Marjan Robič, Finžgarjevo naselje 17, Gozd Martuljek);
- Krnica, V Klinu, zemljišče št.: 828/27 k.o. Kranjska Gora (Andrej Lavtižar, Jakoba Aljaža 5, Mojstrana).

TRENTA-POSOČJE

- Loška Koritnica, Kukijeva raven, zemljišče št.: 19/5 k.o. Strmec (Domen Černuta).

Pogoji

- Organizator mora pridobiti soglasje lastnika zemljišča.
- Preveriti in upoštevati je treba predpise (odloke) lokalnih skupnosti.
- Trajni posegi v prostor na tabornem prostoru niso dopustni.
- Posegi v vegetacijo, predvsem žaganje drevja in grmovja, za potrebe postavitve tabora, kurjave ali tabornega ognja, niso dopustni.
- Za WC se uporabljajo kemična stranišča. V primeru, da to ni mogoče (jamarji, raziskovalci), se uredi latrina.

- Smeti se odvaža na urejene in dovoljene deponije v dolini oziroma zunaj zavarovanega območja.
- Vozila taborečih se parkira na urejenih parkiriščih ali ob cesti, parkiranje v naravnem okolju ali celo v taboru ni sprejemljivo,
- Nadzorniki TNP v času izvedbe tabora spremljajo stanje.

Jamarski tabori - pogoji

- Prepovedano je odlaganje odpadkov, po končanem taboru morajo biti vsi odpadki preneseni na ustrezno dovoljeno odlagališče odpadkov v dolini.
- Obvezno je treba odpadno karbidno apno v plastičnih vrečkah odnesti iz jame in ga nato skupaj z drugimi odpadki prenesti na ustrezno dovoljeno odlagališče odpadkov v dolini.
- Prepovedano je kurjenje ognja, za kuhanje naj se uporabljajo plinski ali bencinski kuhalniki.
- Prepovedano je odnašati ostanke iz 1. svetovne vojne.
- Tabor, oziroma šotori morajo biti opremljeni z večjim napisom »Jamarski raziskovalni tabor«.

7.2. Prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj

Pogoji za izvedbo

- Prireditvev mora potekati na navedeni trasi/lokaciji.
- Trajni posegi v prostor na lokaciji/ trasi prireditve niso dopustni.
- Glasnost na prireditvi ne sme presegati zakonsko predpisanih ravni hrupa.
- Vozila udeležencev prireditve morajo biti parkirana na urejenih parkiriščih; parkiranje v naravnem okolju ni dovoljeno.
- Organizator mora v 24 urah po zaključku prireditve odstraniti vse odpadke in oznake, ki jih je postavil za potrebe prireditve.
- Trajni posegi v prostor na lokaciji/ trasi prireditve niso dopustni.
- Organizator si mora pridobiti soglasje lastnika zemljišča.
- Organizator mora pri organizaciji prireditve upoštevati določila Zakon o javnih zbiranjih (Ur. list RS, št. 113/2005).
- Organizator mora upoštevati določila Zakona o Triglavskem narodnem parku.
- Organizator mora poskrbeti za začasna stranišča.
- Če je predvidena zapora ceste, je potrebno pridobiti soglasje Direkcije RS za ceste (državna cesta) ali lokalne skupnosti, je upravljavec ceste.
- Če je predvidena uporaba gozdnih cest mora organizator obvestiti ZGS.

7.3. Športne aktivnosti sezonskega značaja

Poleg zgoraj navedenih pogojev se upošteva še naslednje:

- določi se ura, ko je aktivnost dovoljena, če gre za aktivnost, ki traja sezonsko,
- če je aktivnost traja celo sezono, je organizator dolžan skrbeti za red in čistočo na lokaciji,
- po končani sezoni je organizator dolžan sanirati vse poškodbe terena na lokaciji, kjer je aktivnost potekala in odstraniti vse oznake, ki jih je postavil v času izvajanja aktivnosti.

7.4. Snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje

Pri izdaji soglasja upošteva:

- lokacijo snemanja,
- vsebino in namen filma, videospota, videoprodukta ,

- spoštovanje ZTNP-1.

Soglasje se ne izda snemanje filma, videospota ali videoprodukta, če ti reklamirajo alkoholne pijače, tobačne izdelke.

Splošni pogoji za pridobitev pozitivnega mnenja k snemanju:

- dosledno upoštevanje zakonskih omejitev (ZTNP-1);
- izredni helikopterski preleti za potrebe snemanj so mogoči le v raziskovalne, izjemoma tudi dokumentarne in promocijske namene;
- glede na zavarovano območje TNP in območje Natura 2000 je potrebno, ne glede na snemanje, zagotoviti čim manjše vplive na naravo ter ugodno stanje narave, ki pri snemanju ne sme biti poškodovana;
- uporaba mehanizacije in težjih vozil v naravnem okolju TNP ni dopustna;
- vse nameščene oznake in možni odpadki morajo biti odstranjeni najkasneje 24 ur po končanem snemanju;
- izvajalec snemanja je dolžen pridobiti soglasja lastnikov zemljišč, na katerih bo izvedeno snemanje;
- na območjih, kjer ni umetne razsvetljave, snemanje v času, ko ni več naravne svetlobe ni dovoljeno,
- izvajalec snemanja je dolžen upravo TNP predčasno (3 tedni) obvestiti o datumu, lokaciji, uri snemanja, prav tako tudi o kakršnihkoli naknadnih spremembah glede na vlogo.

7.5. Postavitev scenskih objektov za potrebe snemanj v TNP

- Naravno okolje narodnega parka lahko služi le kot naravna kulisa in sicer predvsem za dokumentarne, izjemoma tudi igrane ali promocijske filme.
- Postavitev scenskih objektov se šteje za gradnjo začasnih objektov v skladu z Uredbo o vrstah objektov glede na zahtevnost (Uradni l. RS, št. 37/08). Za gradnjo vsakega objekta je v zavarovanem območju TNP, ne glede na njegovo vrsto, potrebno pridobiti naravovarstveno in kulturnovarstveno soglasje. Naravovarstveno soglasje izda Agencija RS za okolje na podlagi strokovnih mnenj Javnega zavoda TNP in pristojne enote Zavoda RS za varstvo narave, kulturnovarstveno soglasje pa izda pristojna enota Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije.
- Pri izdaji naravovarstvenega in kulturnovarstvenega soglasja se preverja sprejemljivost posega glede na stopnjo zavarovanja (osrednje ali robno območje parka, Natura2000, naravne vrednote, spomeniki, registrirana območja kulturne dediščine, ...) ter varstvene režime na predmetnem območju. Poleg same gradnje začasnega objekta se preverjajo tudi vsi morebitni spremljajoči posegi, ki bi lahko vplivali na cilje varovanih območij – gradnja dostopnih poti, priključitev na komunalno opremo, posegi v vodna, priobalna območja, posegi v struge vodotokov, posegi v robove gozdov in podobno;
- Pred začetkom postopka pridobitve naravovarstvenega in kulturnovarstvenega soglasja je potrebno na občini, kjer se načrtuje poseg, preveriti skladnost nameravane gradnje začasnega objekta z občinskimi prostorskimi akti (pridobitev lokacijske informacije). V kolikor je načrtovana gradnja začasnega objekta v nasprotju s prostorskim aktom, morate odstopiti od nameravanih posegov.
- Začasni objekt je potrebno odstraniti po poteku časa, za katerega je bil zgrajen. Po odstranitvi je treba vzpostaviti prvotno stanje na zemljišču, na katerem je bil zgrajen.

7.6. *Helikoptersko snemanje v TNP*

Pogoji

- Izredni helikopterski preleti za potrebe snemanj so mogoči le v raziskovalne, izjemoma tudi dokumentarne in promocijske namene.
- Izvajalec snemanja je dolžen termin preleta planirati med tednom, koncev tedna se je zaradi večjega števila obiskovalcev parka potrebno preletom izogibati.
- Izvajalec snemanja se je dolžen izogibati preletom v času pred zoro in mrakom (sončni vzhod/ zahod), kajti ta čas je pomemben v aktivnosti prostoživečih živali.
- Izvajalec snemanja je dolžen upravo TNP predčasno obvestiti o točnem datumu in trasi helikopterskega preleta.

7.7. *Izvajanje znanstvenih raziskav v parku*

Pogoji

- Raziskava mora biti v skladu s cilji in nameni narodnega parka.
- Raziskavo lahko izvede le organizacija, ki ima registrirano dejavnost znanstvenega raziskovanja ali fizična oseba s pooblastilom take organizacije.
- Raziskava ne sme škodljivo vplivati na naravno in kulturno dediščino na območju parka.
- Metode v raziskavi morajo biti izbrane na način, ki najmanj poškoduje naravno okolje.
- Čas in kraj raziskave morata biti izbrana na način, ki najmanj vpliva na življenjske cikle živih bitij.
- Raziskava mora biti opravljena s strokovnimi usmeritvami, ki jih poda upravljavec.
- Izvajalec raziskave mora po zaključeni raziskavi predložiti upravljavcu poročilo o opravljeni raziskavi.

7.8. *Odvzem živali prostoživečih vrst iz narave, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe*

Pogoji

- Odvzem mora služiti izključno v znanstvenoraziskovalne in izobraževalne namene.
- Metoda odvzema mora biti izbrana na način, da najmanj poškoduje osebkne in njihov življenjski prostor.
- Čas in kraj odvzema morata biti izbrana na način, ki najmanj vpliva na ohranjanje ugodnega stanje populacije in življenjske cikle živali.
- Kraj odvzema se po možnosti opravi na območju, kjer je populacija najštevilčnejša.
- Odvzem ne sme biti opravljen v času parjenja živali.
- Odvzem mora biti opravljen v skladu s strokovnimi usmeritvami, ki jih poda upravljavec.
- Izvajalec odvzema mora po odvzemu obvestiti upravljavca.

7.9. *Odvzem divjadi in rib iz narave za znanstvenoraziskovalne namene in izvajanje ukrepov varstva živali prostoživečih vrst*

Pogoji

- Omejeno število odvzema: se ravna po številčni prisotnosti in kraju odvzema oziroma glede na kraj odvzema.

- Način odvzema je skladen z zakonom o TNP in drugih predpisih, ki urejajo področje varstva in upravljanja divjadi in rib.
- Pri odvzemu je obvezno spremstvo strokovnega sodelavca JZ TNP ali naravovarstvenega nadzornika.
- Odvzem v naravnih rezervatih ter na območjih, kjer živali gnezdijo ali polegajo mladiče, je dovoljen le izjemoma glede na pomen raziskave; v teh primerih je priporočljivo pridobiti predhodno mnenje zunanjega eksperta za vrsto, ki je predmet raziskave.

7.10. Odvzem rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, iz narave za znanstvenoraziskovalne in izobraževalne namene

Pogoji

- Odvzem mora služiti izključno v znanstvenoraziskovalne in izobraževalne namene.
- Metoda odvzema mora biti izbrana na način, ki ima najmanjši vpliv na življenjski prostor.
- Število odvzetih primerkov posamezne vrste ne sme vplivati na zmanjšanje ali propad populacije.
- Kraj odvzema se po možnosti opravi na območju kjer je populacija najštevilčnejša.
- Odvzem mora biti opravljen v skladu s strokovnimi usmeritvami, ki jih poda upravljavec.
- Izvajalec odvzema mora po odvzemu obvestiti upravljavca.

7.11. Odvzem rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene

Pogoji

- Odvzem rastlin prostoživečih vrst v komercialne namene, ki so zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, ni dovoljen.
- Metodologija odvzema mora biti izbrana na način, ki ne poškoduje življenjskega okolja in ne vpliva na ohranjenost vrste.
- Količina odvzema ne sme vplivati na zmanjšanje ali propad populacije.
- Odvzem mora biti opravljen v skladu s strokovnimi usmeritvami, ki jih poda upravljavec.
- Izvajalec odvzema mora po odvzemu obvestiti upravljavca.

7.12. Odvzem mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene

Pogoji

- Odvzem mineralov in fosilov v izobraževalne in znanstvene namene lahko izvede le organizacija, ki ima registrirano dejavnost izobraževanja oz. znanstvenega raziskovanja ali fizična oseba s pooblastilom take organizacije.
- Namen odvzema mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene mora biti skladen s cilji narodnega parka.
- Količina in vrsta odvzetih mineralov in fosilov ne sme vplivati na njihovo izjemnost, ohranjenost ali redkost v naravi, razen v primeru, če njihov obstoj v naravi ogrožajo naravni procesi ali druga človekova dejavnost.
- Način izvajanja odvzema ne sme vplivati na stanje ožjega ali širšega območja nahajališča ter drugih sestavin narave in kulturne krajine v parku (npr. miniranje, vrtanje, ...).

- Izvajalec odvzema mora po končanem znanstvenem delu upravljavca narodnega parka obvestiti o izsledkih raziskave.

7.13. Odvzemi mivke, peska in prosa iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč

Odvzemanje mivke, peska in prosa iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč za potrebe v narodnem parku je dopustno izključno v 3. varstvenem območju s soglasjem upravljavca parka.

Območja dopustnih odvzemov so lokacijsko vezana predvsem na mesta, kjer prihaja do zaplavnih čepov in nanosov plavin (npr. pri pregradah). Čiščenje in odvzem materiala sta pogojena z dostopnostjo, količinsko pa omejena (npr. sezonski obseg naplavin). Zaradi odvzema se ne sme posegati oz. spreminjati reliefne izoblikovanosti obvodnih brežin in sekati obrežne vegetacije. Z odvzemom se ne sme povzročati sprememb vodnega režima (pretočne razmere, prostorska in časovna razporeditev voda, smer toka) ali sprememb kakovosti vode. Odvzem mora biti časovno pogojen (nizek vodostaj, izven obdobja drsta, izven turistične sezone).

7.14. Soglasje v postopkih legalizacij obstoječih črnih peskokopov in kamnolomov

Obstoječe nedovoljene peskokope in kamnolome je dopustno legalizirati na podlagi predhodne ugotovitve skladnosti z naravovarstvenimi smernicami in obstoječimi občinskimi prostorskimi načrti ter soglasja javnega zavoda.

Kriteriji za izdajo soglasja:

- lokacija (dopustna legalizacija v 3. varstvenem območju, zunaj območja naravnih vrednot in habitatov vrst, ki se prednostno ohranjajo, zunaj varovalnih gozdov ali gozdnih rezervatov, na ustrezni oddaljenosti od vodotokov in priobalnih zemljišč...) in dostopnost,
- geološki, geotehnični, hidrološki kazalci,
- vidik erodibilnosti pobočja (strmina, stabilnost pobočja, hrapavost podlage),
- okoljski vplivi (hrup, vibracije, prašni delci, plini...),
- vidna izpostavljenost,
- samooskrba (mineralne surovine so lahko namenjene izključno za potrebe znotraj narodnega parka),
- možnosti sanacije opuščenih delov peskokopa ali kamnoloma.

Pogoj za preveritev možnih lokacij je evidentiranje peskokopov in kamnolomov (vsaj na ravni občine), njihova inventarizacija in vrednotenje. Postopek izdaje soglasja je vezan na predložitev:

- rudarskega (eksploatacijskega) načrta z varstvenimi ukrepi za pridobivalni in raziskovalni prostor) in
- sanacijskega (krajinsko ureditvenega) načrta z usmeritvami za sprotno (fazno) in končno sanacijo (reliefne ureditve, zasaditev, določitev rabe).

Priloga 1: OPIS OBMOČJA UPRAVLJANJA

Lega in obseg

Triglavski narodni park se razprostira na severozahodu Slovenije ob meji z Italijo in blizu meje z Avstrijo, v jugovzhodnem delu alpskega masiva in severozahodno od Jadranskega morja. Prekriva večji del Julijskih Alp na slovenskem ozemlju. S skrajnimi točkami sega od 46° 11' 26" do 46° 28' 54" severne geografske širine in od 13° 29' 43" do 14° 06' 28" vzhodne geografske dolžine.

Po reformi lokalne samouprave leta 1994 je ozemlje TNP upravno razdeljeno na sedem občin: Bovec (30,1 %), Bohinj (26,3 %), Kranjska Gora (16,9 %), Gorje (12,7 %), Tolmin (8,4 %), Kobarid (3,7 %), Bled (1,8 %), in Jesenice (0,1 %).

V celoti se Triglavski narodni park razteza na 83.982 ha. Osrednje območje je veliko 63.900 ha, robno pa 20.082 ha (1. var. obm. je 31.488 ha; 2. obm. je 32.412 ha in 3. je 20.082 ha). Najvišja točka parka je vrh Triglava (2864 m nmv.), najnižje seže park v Tolminskih koritih (180 m nmv.).

Naravne pokrajinske značilnosti in naravne vrednote nežive narave

TNP sestavlja mlado nagubano gorstvo Vzhodnih Julijskih Alp. Zanj je značilna reliefna razgibanost s priostrenimi vrhovi, širokimi ledeniško preoblikovanimi dolinami, le redkimi ravnimi predeli in neizenačenimi strminami. Povprečna višina površja narodnega parka je 1334 m. Svet se od najnižje ležečih Tolminskih korit (180 m) vzpenja do najvišjega vrha Triglava (2864 m.).

V jedru Julijskih Alp so visokogorski grebeni z visokimi vrhovi in mogočnimi stenami (Triglavski, Loška in druge). Z vseh strani se zajedajo doline. Z zahoda in jugozahoda so to doline Soče in njenih pritokov - Zadnja Trenta, Zadnjica, Vrsnik, Lepena, dolina Koritnice s stranskima dolinama Možnice in Bavšice ter dolini Tolminke in Zadlaščice. Na jugu sta Spodnja in Zgornja Bohinjska dolina z Vojami, na severu pa Zgornjesavska dolina ali kratko Dolina s Planico, Malo in Veliko Pišnico, Vrati, Kotom, Krmo in Radovno. V objemu gora ležijo Dolina Triglavskih jezer, Lopučniška dolina, Velska in Mišeljška dolina. Julijske Alpe so najmanj razčlenjene na vzhodnem obrobju, kjer se razprostirata zakraseli in z gozdom porasli planoti Pokljuka in Mežakla (pretežno na nadmorski višini od 1100 do 1500 m). Skromni in tudi močno zakraseli ostanki nekdanjih ravnikov so še Komna, više, večinoma nad 2000 m, pa Triglavski, Kriški in Rombonski podi. Na oblikovanost današnjega površja so vplivale razne tektonske sile in raznovrstni zunanji procesi, ki se med seboj prepletajo. Ne nazadnje spreminja površje tudi človek.

Julijske Alpe so močno preoblikovali ledeniki. V pleistocenu si je sledilo več ledenih dob z vmesnimi otoplitvami ali medledenimi dobami. Led je prekrival večino planot in ledeniški jeziki so segali daleč pod snežno mejo tudi v doline. Površje so ledeniki spreminjali najprej z brušenjem in nato z odlaganjem. Za njimi so ostale globoke in široke koritaste doline, strma ostenja ter z ledeniški grobljami ali morenami na debelo zasuta dna dolin. Med gradivom ledeniških grobelj so lahko tudi ledeniški balvani (npr. v Trenti ter v Ukancu in Stari Fužini). Danes je v TNP le še skromen ostanek nekdanjih mogočnih ledenikov – Triglavski ledenik.

Po vsem TNP prevladujejo karbonatne kamnine. Največ je apnenca, ki ga voda postopno preoblikuje v značilne oblike kraškega tipa reliefa. Na močno razjedenem

površju so pogosti drobni žlebiči, škraplje, škavnice, večji kotliči, lašti, obsežne konte ... V TNP najdemo tudi visokogorsko kraško polje. Nad zgornjo gozdno mejo se je na neporaslih apnenčastih tleh izoblikovalo posebno kraško površje, t. i. visokogorski kras. Najznačilnejša oblika za visokogorski kras pa je kotlič.

V TNP najdemo ponekod grbine (Bohinj, Vrata, Kot, Krma, Radovna, Trenta, Zadnjica, Možnica, Pokljuka, Mežakla), ki so se najverjetneje razvile z zakrasedanjem apnenčastega ledeniškega gradiva. So geomorfološka zanimivost, travniki na njih pa del kulturne dediščine, saj so se ohranili zaradi dolgoletne ročne košnje.

Obilna padavinska voda, ki jo prejmejo Julijske Alpe, kaj hitro izgine z apnenčevega površja skozi razpoke in prelomne cone v notranjost in pride na površje šele v dolinah (kraški izviri (Lipnik, Mala Savica, Savica, Nadiža, Soča, Tolminka, Kropa)). Vode so na bolj ali manj navpični poti močno preoblikovale podzemlje. V TNP je doslej poznanih nad 600 kraških jam (najbolj poznane so Dantejeva jama, Triglavsko brezno, Brezno pri gamsovi glavici, Čehi II, Brezno pri Medvedovi konti, Gorjanska jama, Pološka jama, Ivačičeva jama in Snežna jama na Mežakli).. Podzemski rovi nekaterih med njimi segajo kilometre daleč v osrčje gorskih masivov, spet drugod pa se brezna spuščajo do neslutelih globin. Kar tri brezna, globlja od 1000 m, so bila raziskana na Rombonskih podih, ki se ponašajo z največjo gostoto tako globokih jam na svetu. Hkrati so to tri najgloblja slovenska brezna.

Skoraj vsi vodotoki TNP v njem tudi izvirajo. Na zahodu zbira vode Soča s pritoki (Mlinarica, Krajcarica, Vrsnica, Lepenjica; Koritnica s Predelico in Možnico; Tolminka z Zadlaščico). Na severu pa park bolj ali manj obrobja Sava Dolinka, ki privre na dan kot kraški izvir Nadiža v Tamarju, vendar po nekaj deset metrih zgine v produ. Ponovno izvira v Zelencih. Sava Dolinka dobi iz TNP večje pritoke Pišnico, Triglavsko Bistrico in Radovno. Na južni strani se v mogočnem slapu Savica rojeva Sava Bohinjka, čeprav se tako poimenuje šele po iztoku iz Bohinjskega jezera. Prek osrčja Julijskih Alp poteka hidrološka meja med povirjem Soče in obeh Sav. Označuje pomembno razvodnico med Sredozemskim in Črnim morjem.

Reke se ponekod globoko vrezujejo, zato je v parku vrsta slikovitih dolin, grap, sotesk, vintgarjev in korit. Naj omenimo le najbolj obiskane: korita Soče, soteska Mlinarice, korita Koritnice, korita Tolminke in Zadlaščice, korita Mostnice, Vintgar, soteska Martuljka ... Ko rekam poide moč, odložijo gradivo, ki ga nosijo s seboj. Marsikoga od vse hidrološke dediščine najbolj prevzamejo slapovi. TNP se ponaša z množico slapov (npr. slap Savica, Peričnik, Spodnji in Zgornji Martuljkov slap, Šum, Mokra peč, Nadiža, Skočniki na Belem potoku, Zapotoški slap, slapovi Mostnice, Ribnice, Predelice).

V visokogorju TNP le na redkih zaplatah neprepustnih kamnin naletimo na izvir ali skromen potoček. Izjemne naravne vrednote so jezerca, nastala v ledeniško-kraških kotanjah (skupina treh Kriških jezer, Krnsko in Dupeljsko jezero ter Jezero v Lužnici v bližini Krna, Jezero na Planini pri Jezeru in tista v Dolini Triglavskih jezer). Izjemna naravna vrednota je Bohinjsko jezero, ki leži v ledeniški dolini in je s 318 ha površine največje slovensko naravno stalno jezero.

Južno do Mrzlega studenca, v depresijah Pokljuke, so sredi smrekovih gozdov tri večja visoka barja.

Živa narava – vrste, habitani tipi, ekosistemi

Širšemu, laičnemu krogu ljudi najbolj poznane živali, ki žive v parku, so srna, jelen, lisica, planinski zajec, gams, kozorog, veliki petelin, ruševac, orel ter gad in modras, bolj redka sta medved in ris. Sicer je bogastvo živalskega sveta mnogo večje. Mnoge vrste najdemo celo samo tukaj: hrošč triglavski pretnerija, metulj trentarski rjavček ter bolj poznane vrste, kot je na primer soška postrv.

V visokogorju narodnega parka so najbolj značilne rastlinske vrste svišč, murke, dlakavi sleč, rumeni milj, zvončice in druge. V Triglavskem narodnem parku uspeva kar 17 endemičnih rastlin. Omenimo vsaj Zoisovo zvončico, mlahavo bilnico, ozkolistno preobjedo, bohinjsko peruniko, soško smiljko in julijski mak. Zanimive so tudi vrste gorskega cvetja, ki so poimenovane po Triglavu: Triglavski roža, Triglavski neboglasnica, Triglavski svišč in Triglavski dimek.

Po najnovejših podatkih na območju Triglavskega narodnega parka živi 6017 različnih rastlinskih in živalskih vrst. Zelo dobro so raziskane višje taksonomske skupine, medtem, ko nižje (nevretenčarji, alge...) še čakajo svoje odkritelje. V letih od ustanovitve parka in do danes se je živi svet vse bolj prilagajal na spremembe v prostoru, predvsem na prisotnost človeka in njegovo vse večje poseganje v okolje. Nekatere vrste so se umaknile v bolj mirne predele, nekaterim se je areal razširjenosti zelo zmanjšal, druge so se prekomerno namnožile, kar je predvsem posledica odsotnosti predatorskih vrst. Mnogo je tudi prišlekov, ki s svojo invazivnostjo zelo spreminjajo podobo pokrajine. Naseljevanje neavtohtonih vrst je privedlo tudi do porušanja nekaterih ekosistemov.

Kljub temu je rastlinski in živalski svet parka še vedno zelo pester. Razširjenost posameznih vrst je vezana predvsem na nežive dejavnike kot so vlaga, temperatura, namočenost, prst, itd. Od zelo ekstremnih razmer, ki jim kljubujejo le najbolj prilagojeni do področij izobilja, kjer je svoj življenjski prostor našlo veliko vrst.

Gozd pokriva dve tretjini površine TNP. Zato sodi med najbolj značilne in prevladujoče pokrajinske tipe. Vzdržuje naravno ravnotežje ter daje prostor, kritje in zaščito vsemu, kar sestavlja gozdni ekosistem. Življenje gozda visoko v gorah je na meji obstanka, krhko in občutljivo. Zrcali se v izvirnih, naravnim danostim prilagojenih oblikah, kot so ozke krošnje in poleg oblike spodnjega dela debla, močna vejnatost ter manjša višina dreves.

Na dnu dolin prevladuje bukev (*Fagus sylvatica*) s trlistno vetrnico (*Anemone trifolia*), ki na primorski strani parka raste do zgornje gozdne meje. Še pred olistanjem v podrastju zacvetijo jetrniki (*Hepatica nobilis*) in črni teloh (*Helleborus niger*), kasneje še ciklame (*Cyclamen purpurascens*) in gozdni planinščki (*Homogyne sylvestris*). Prisojna pobočja, kjer se že čuti pridih mediterana, poraščajo sestoji črnega gabra (*Ostrya carpinifolia*) in malega jesena (*Fraxinus ornus*). V gozdovih so našle svoj življenjski prostor mnoge živali. Pod gozdno mejo prebivajo srne (*Capreolus capreolus*), lisice (*Vulpes vulpes*), zajci in številni ptiči. V debela starih bukev dolbejo dupla črne žolne (*Dryocopus martius*), pod lubje pa jajčeca odlaga planinski kozliček (*Rosalia alpina*). Na največjih planotah v parku, Pokljuki in Mežakli, uspevajo smrekovi gozdovi. V temni podrastki uspeva le malo rastlin. Najbolj pogosto je lisičje (*Huperzia selago*), gozdni črnilec (*Melampyrum sylvaticum*), rumenkasta bekica (*Luzula luzulina*), enocvetka (*Moneses uniflora*) in več vrst mahov. Gozdna meja v parku je kljub razmeroma majhnemu ozemlju neenotna. Tako na južni - soški strani parka zgornja gozdna meja ne presega 1600 m nadmorske

višine. Najvišje segajoča drevesna vrsta je bukev (*Fagus sylvatica*), ki ji ustreza podnebje z dovolj oblačnosti in padavin, a ne seže tako visoko kot na primer smreka in macesen. V notranjosti in na severu se v zgornjem pasu gozda bolj uveljavljata smreka (*Picea abies*) in macesen (*Larix decidua*). Slednji skupaj z rušjem (*Pinus mugo*) tvori gozdno mejo na 1800 m nadmorske višine.

V visokogorju vladajo posebne rastiščne razmere (dolge in mrzle zime, kratka poletja, nizke temperature, močno ultra-vijolično sevanje, veter, pomanjkanje vode, plitva in malo hranljiva prst), ki so se jim posamezne vrste prilagodile. Rastline z intenzivno barvo cvetov, pritlikavo in blazinasto rastjo, večinoma so trajnice, liste pa imajo poraščene z dlačicami, koreninski sistem je dolg in razvejan. Živali zimo preživijo v otrplem mirujočem stanju, žuželke kot jajčeca ali bube in imajo kratko razmnoževalno obdobje. Pogosto so temno obarvane, da vsrkajo več toplote. Čebele in čmrlje pred mrazom varujejo goste dlačice.

Kljub temu takoj spomladi, ko skopni sneg gorske trate oživijo. Značilne vrste so: alpski zvončki (*Soldanella alpina*), svišči (*Gentiana sp.*), ušivci (*Pedicularis sp.*), sončeca (*Helinathemum nemmularium*), planike (*Leontopodium alpinum*), murke (*Nigritella nigra*), klinčki (*Dianthus sp.*). Na meliščih najdemo združbo okroglostnega mošnjaka (*Thlaspi rotundifolium*) z julijskim makom (*Papaver ernestii-mayeri*). Družbo jima delajo še alpska madronščica (*Linaria alpina*) in retijski mak (*Papaver rhaeticum*). Alpsko rastlinstvo nudi preživetje tudi mnogim živalskim vrstam. V vlažnem vremenu je na gorskih travnikih pogost planinski močerad (*Salamandra atra*). Ker tam ni vode, se mladiči razvijejo v samici, kjer se tudi preobrazijo. Na sončnih travnikih se spreletava naš največji metulj-apolon (*Parnassius apollo*). Na svizce (*Marmota marmota*) nas opozarjajo številne v zemljo izkopane luknje. Izvira iz Osrednjih Alp in je bil na območje parka naseljen leta 1960. Je rastlinojedec, prav tako kot planinski zajec (*Lepus timidus*), ki je rjav, pozimi pa se preobleče v snežno belo barvo. Tudi belka ali snežni jereb (*Lagopus mutus*) se pozimi obarva belo. Pod snegom si izkoplje rove, kjer preživi neugodne vremenske razmere. Največja prebivalca visokogorja sta gams (*Rupicapra rupicapra*) in kozorog (*Capra ibex*).

Najvišje v gorah se pojavlja združba triglavske rože (*Potentilla nitida*). Bleščeši rožici delajo družbo še alpska bilnica (*Festuca alpina*), blazinasta črvinka (*Minuartia cherlerioides*), triglavska neboglasnica (*Eritrichum nanum*), skorjasti kamnokreč (*Saxifraga crustata*) in švicarski oklep (*Androsace helvetica*). Za vse je značilna blazinasta razrast in izredno barvito cvetje. V razpokah najdemo našo edino zvončnico, ki ima stisnjeno ustje cveta (*Campanula zoysii*). Še višje, kjer so pogoji za življenje skrajno nemogoči, preživijo le alge in lišaji, ki poraščajo surovi skalni svet.

Zelo pomembni so tudi vodni ekosistemi. V zgornjem toku alpskih rek je življenje bolj malo, saj imajo vode hudourniški značaj, v spodnjem toku, kjer nastanejo zatišni tolmuni pa najdemo celo vrsto organizmov. Zelo poznana je endemična soška postrv. Alpska jezera so pogosto več kot pol leta pokrita z ledom. Večina jezer je majhnih, zato so to zelo občutljivi in ranljivi življenjski prostori. V njih živijo različne vrste alg, mikroskopski rakci in ličinke žuželk. V jezerih živi tudi planinski pupek (*Triturus alpestris*). Ribe v visokogorskih jezerih so tujek in porušijo naravno ravnotežje.

Na območju TNP so po habitatni direktivi določena tri območja Natura 2000: Julijske Alpe, Poključka barja in Radovna. Določajo jih naslednje kvalifikacijske vrste: alpski kozliček (*Rosalia alpina**) Bertolonijeva orlica (*Aquilegia bertolonii*) eremit, puščavnik

(*Osmoderma eremita**) kapelj (*Cottus gobio*) kratkodlakava popkoresa (*Moehringia villosa*) lepi čeveljc (*Cypripedium calceolus*) Lorkovičev rjavček (*Erebia calcaria*) navadni ris (*Lynx lynx*) potočni piškurji (*Eudontomyzon spp.*) rjavi medved (*Ursus arctos**) soška postrv (*Salmo marmoratus*) vidra (*Lutra lutra*) Zoisova zvončica (*Campanula zoysii*) ter naslednji habitatni tipi: trde oligo-mezotrofne vode z bentoškimi združbami z vrstami parožnic (*Chara spp.*), alpske reke in zelena vegetacija vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija z vrbami in nemškim strojcem (*Myricaria germanica*) vzdolž njihovih bregov, alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (*Salix eleagnos*) vzdolž njihovih bregov, alpske in borealne resave, ruševje z vrstama Pinus mugo in Rhododendron hirsutum (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*), skalna travišča na bazičnih tleh (*Alyso-Sedion albi*), alpska in borealna travišča na silikatnih tleh, alpinska in subalpinska travišča na karbonatnih tleh, polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco-Brometalia*) (* pomembna rastišča kukavičevk), vrstno bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (*Nardus stricta*) na silikatnih tleh v montanskem pasu (in submontanskem pasu v celinskem delu Evrope), nižinske in montanske do alpske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem, nižinski ekstenzivno gojeni travniki (*Alopecurus pratensis*, *Sanguisorba officinalis*), gorski ekstenzivno gojeni travniki, prehodna barja, karbonatna melišča od montanskega do alpskega pasu (*Thlaspietea rotundifolii*), srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu, karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok, silikatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok, apnenčasti podi, jame, ki niso odprte za javnost, ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (Anemonio-Fagion)) ter (sub-)mediteranski gozdovi črnega bora.

Po ptičarski direktivi je celotno območje uvrščeno v Natura 2000 omrežje. Kvalifikacijske vrste so naslednje: belka (*Lagopus mutus helveticus*), beloglavi jastreb (*Gyps fulvus*), črna žolna (*Dryocopus martius*), divji petelin (*Tetrao urogallus*), gozdni jereb (*Bonasa bonasia*), koconogi čuk (*Aegolius funereus*), kotorna (*Alectoris graeca saxatilis*), mali muhar (*Ficedula parva*), mali skovik (*Glaucidium passerinum*), planinski orel (*Aquila chrysaetos*), repaljščica (*Saxicola rubetra*), rjavi srakoper (*Lanius collurio*), ruševca (*Tetrao tetrix tetrix*), slegur (*Monticola saxatilis*), sokol selec (*Falco peregrinus*), tripsti detel (*Picoides tridactylus*), vodomec (*Alcedo atthis*). Za te vrste je potrebno zagotoviti obstoječi obseg in obstoječe ekosistemske značilnosti gozdov, travišč in skalnih habitatov, zagotoviti čim več mirnih preletnih zračnih koridorjev, s čim manj objekti v zraku ter zagotoviti mir okoli rastišč in gnezdišč.

Nepremična kulturna dediščina in ljudje v parku

Med kulturno dediščino prištevamo arheološka najdišča in predmete, naselbinska območja (zlasti stara mestna in vaška jedra), oblikovano naravo in kulturno krajino, pa tudi stavbe ali samo njihove dele ali kar skupine stavb umetnostne, zgodovinske ali tehnične pričevalnosti.

V TNP so sestavni del bogate kulturne krajine obdelana polja, travniki, senožeti in pašniki, dolinska naselja in pašne planine z značilnimi hišami, gospodarskimi poslopji, stanovi in pomožnimi kmetijskimi objekti.

Kulturna dediščina, predvsem etnološka, njeno bogastvo in raznolikost, ima izjemno vrednost. Značilne stavbe ljudske arhitekture dokazujejo ustvarjalnost neznanih mojstrov, ki so s svojim delom oblikovali tipično podobo kulturne krajine TNP. Tako je vidna razlika med alpskimi tipi hiš na Bovškem, v Zgornjesavski dolini in v Bohinju, v

vaseh nad Tolminom pa so hiše grajene v značilnem primorskem stilu. Podobno pestro je stavbno izročilo na pašnih planinah - od povečini zidanih na niže ležečih bohinjskih senožetih in na visokih planinah Spodnjih Bohinjskih gora, lesenih stanov in hlevov Fužinarskih planin do praviloma v pobočje stopničasto nanizanih, navadno zidanih objektov ovčjih planin ob zgornji Soči. Etnološka dediščina pašnih planin je le zunanja podoba tisočletne kulturne dediščine, ki je zaznamovala alpsko sredogorje s pašništvom, mlekarsko in sirarsko tradicijo. Mnoge planine so zapuščene ali pa so s pašniškega vidika neaktivne. Le na redkih je še moč videti značilno stavbno dediščino, zato le-ta predstavlja izjemno dragoceno vrednost prostora.

Prav tako ne smemo pozabiti omeniti tudi arheološke, umetnostnozgodovinske, zgodovinske, arhitekturne, tehniške dediščine in spomenikov oblikovane narave.

Med najbolj vrednimi in poznanimi sakralnimi objekti so predvsem cerkvice Sv. Duha v Javorci, Sv. Janeza v Ribčevem Lazu, Ruska kapelica pod Vršičem, pa tudi rudarska cerkev Device Marije Lavretanske v Trenti, cerkev sv. Jožefa v Soči.

Številna so vojaška pokopališča, ki obeležujejo padle iz 1. svetovne vojne.

V register nepremične kulturne dediščine so vpisane še enote kot je Aljažev stolp na vrhu Triglava, Golobarska tovorna žičnica, trdnjava Kluže, naselja Studor v Bohinju, Trenta, Stara Fužina in Pocarjeva domačija v Zgornji Radovni.

Znotraj meja Triglavskega narodnega parka je 25 naselij, od tega dve v osrednjem območju (Bavšica, Ukanc), kjer prebiva okrog 2500 ljudi. Številna naselja se počasi praznijo, vsem pa je skupno postopno izgubljanje identitete in tipoloških posebnosti zaradi vnašanja neznačilnih arhitekturnih prvin.

Priloga 2: OCENA STANJA IN UČINKOVITOSTI UPRAVLJANJA PO METODOLOGIJI RAPPAM

Ključne upravljavske naloge

Temeljni cilj narodnih parkov po vsem svetu je varstvo narave, ohranitev izjemnih naravnih in kulturnih vrednot, varstvo avtohtonih, redkih in ogroženih rastlinskih in živalskih vrst, naravnih ekosistemov in značilnosti nežive narave ter ohranitev in nega kulturne krajine. TNP si prizadeva za skladen in trajnosten razvoj območja in gospodarskih panog v njem, predvsem kmetijstva, gozdarstva in turizma, ter za izpolnjevanje ustreznih materialnih in drugih pogojev za življenje in delo tukajšnjega prebivalstva.

Le ohranjene vrednote bodo nam in prihodnjim generacijam omogočale duhovno obogatitev in sprostitev. TNP obiskovalcem ponuja doživljanje parka na različne načine: usmerjanje (informacijska središča in točke, informativne table, parkovne poti), vodeni izleti, biološke delavnice v naravi, ustvarjalne delavnice in različni izobraževalni programi. Primerne oblike rekreacije so tiste, ki so podrejene temeljnemu namenom narodnega parka.

Raziskovalno delo parka na različnih področjih poteka v okviru rednega in projektnega dela. Pridobljeni podatki, rezultati in sklepi so osnova za pripravo strokovnih podlag in pomenijo usmeritve za nadaljnje delo.

Vzgoja, izobraževanje in ozaveščanje imajo pomembno vlogo pri razumevanju, torej tudi spoštovanju parka. Dejavnosti parka na tem področju so: priprava publikacij, načrtovano komuniciranje z javnostjo, oblikovanje in izvajanje različnih izobraževalnih programov, predvsem za mlade, ozaveščevalne akcije idr.

Gozdarstvo

Gozdarstvo je sicer v Sloveniji urejena in tradicionalno sonaravno usmerjena dejavnost. Javna gozdarska služba načrtuje dejavnost, za načrte je obvezno pridobiti naravovarstvene smernice. Kljub temu pa so pritiski in grožnje zaradi sečne stalno prisotni. Razlogi so predvsem v lastniško posestni strukturi, ne-zavedanju, da se z gozdom lahko dobro gospodari le trajno in dolgoročno ter tudi zaradi doktrine gozdarstva, da je treba gozdu z nego in ukrepi (sečnja) stalno pomagati. Vsaj v osrednjem območju narodnega parka ter na območju rezervatov je potrebno slediti ciljem upravljanja, ki omogočajo naravne procese - človekovi posegi morajo biti izključeni. To seveda velja tudi za gozdarstvo, kjer pa se javna gozdarska služba zaradi doktrine "varstva" gozdov mnogokrat ne strinja z naravovarstvenimi usmeritvami. V zadnjih 5 letih se je pritisk gozdarstva (sečenj) nekoliko povečal in je zelo razširjen (na 15 – 50 % površine). Vplivi so veliki in dolgoročni, grožnje pa stalno prisotne.

Sprememba namembnosti zemljišč

Pritisk in grožnja zaradi spremembe namembnosti zemljišče - tu mislimo predvsem spremembe v smeri stavbnih zemljišč - sta stalno prisotna. Lokalne skupnosti, ki so pristojne za urejanje prostora in posamezniki težijo k spremembi namembnosti zaradi lastnih želja po gradnji ozroma želijo s spremembo namembnosti dvigniti ceno zemljišč in le te nato prodati. V zadnjih 5 letih se je pritisk za spremembe namembnosti zemljišč nekoliko povečal in je razpršen 5 – 15 % površine. Vplivi so zmerni in srednjeročni, grožnje pa stalno prisotne.

Sprememba rabe zemljišč

Pritiski in grožnje se kažejo v spremembi same kmetijske rabe (npr. namesto poljedelstva in košnje travnikov se vse bolj in bolj pojavlja zgolj pašništvo). Pritiski in grožnje zaradi spremembe rabe zemljišč se deloma kažejo tudi zaradi t.i. prekrivajoče rabe na kmetijskih in gozdni zemljiščih tam, kjer se istočasno ali v delu leta pojavlja tudi rekreacijsko turistična raba. Grožnje in pritiski zaradi črnih gradenj in divjih odlagališč so sicer stalno prisotni vendar površinsko majhni in ne opažamo trendov rasti. V zadnjih 5 letih se je pritisk na park zaradi spremembe rabe zemljišč celo nekoliko zmanjšal in je lokaliziran na do 5 % površine. Vplivi so zmerni in srednjeročni, grožnje pa majhne a stalno prisotne.

Opuščanje tradicionalne rabe zemljišč

Opuščanje tradicionalne rabe zemljišč se kaže predvsem v opuščanju kmetijske rabe in zaraščanju. S programi trajnostnega razvoja in uvajanja biološkega kmetovanja oziroma uvajanja kmetijsko-okoljskih ukrepov se je proces v TNP v dobršni meri ustavil. V obdobju zadnjih 5 let sta se pritisk in grožnja zaradi opuščanja tradicionalne rabe zemljišč umirila in zmanjšala, sta pa razpršeno prisotna na 5 – 15 % površine. Vplivi so zmerni in srednjeročni.

Posegi v vodni in obvodni prostor

Pritiski in grožnje se kažejo na treh nivojih - 1. pomeni vodnogospodarsko urejanje vodotokov, predvsem hudournikov, 2. nivo so zasebni interesi in posegi zaradi želje po izkoriščanju vodne sile (MHE, žage, mlini...), 3. nivo pa predstavlja urejanje in posege v vodni in obvodni prostor zaradi turistično rekreativnih namenov (npr. čiščenje obrežne vegetacije zaradi "večje urejenosti" obale, urejanje za obisk etc... Pritisk in grožnje so stalni in v zadnjih 5 letih rahlo povečani, vendar so prostorsko lokalizirani na vodni prostor in le na do 5 % površin. Vplivi so zmerni in srednjeročni.

Paša in košnja

Paša in košnja sta prisotni, težko pa bi opredelili ti dve dejavnosti kot pritisk ali grožnje, saj ti dejavnosti spadata in sta hkrati pomemben pozitiven dejavnik pri ohranjanju biodiverzitete in krajine. Paša se lahko deloma pojavlja kot pritisk in grožnje tam, kjer prihaja do prevelike intenzitete in posebej tam, kjer se pojavlja paša drobnice v habitatih drugih, predvsem rastlinojedih prostoživečih vrst (paša ovc na pasiščih gamsov). V zadnjih 5 letih so vplivi zmanjšani, razpršeni na 5 – 15 % površine in zmerni. Vplivi so kratkoročni saj se z opuščanjem ali vzpodbujanjem paše relativno hitro vzpostavlja ugodno stanje glede biodiverzitete.

Lov in ribolov

Lov in ribolov predstavljata pritisk in grožnjo v smislu nasprotujočih ciljev upravljanja v naravovarstveno najbolj pomembnih in varovanih območjih znotraj parka. Gre predvsem za tista območja, kjer želimo spodbujati naravne procese, upravljavskih posegov pa naj tam ne bi bilo. Sicer pa sta lov in ribolov pritisk in grožnja v smislu intenziviranja odvzema tistih lovnih in ribolovnih vrst, ki so komercialno zanimive. Posledično gre za nepotrebno dodatno krmljenje, vlaganje (tudi z neavtohtonimi vrstami), iztrebljanje plenilcev etc... Ponekod se še vedno izvaja doktrina "gojitve" divjadi in tudi rib, to pa je v nasprotju s sonaravnim upravljanjem in trajnostnim razvojem. Pritisk se je v zadnjih 5 letih nekoliko povečal in je relativno zelo razširjen na 15 – 50 % površine. Vplivi so zmerni do veliki in srednjeročni (do 20 let).

Nabiranje gozdnih dobrin

Področje nabiranje gozdnih dobrin velja razširiti na nabiralništvo na splošno, saj je prav zeliščarstvo (nabiranje zelišč za lastno uporabo ali prodajo farmcevtskim firmam) bilo v preteklosti dokaj razširjeno. Dandanes s pojavlja v manjšem obsegu, nabiranje gozdnih dobrin pa se najbolj izrazito kaže kot nabiranje gob ter manj tudi kot nabiranje gozdnih sadežev, predvsem borovnic, malin in robid. Pri nabiranju gozdnih dobrin ločimo t.i. nabiranje za lastno uporabo oziroma nabiralništvo kot rekreacijsko zvrst in pa nabiranje gozdnih sadežev kot komercialno dejavnost. Predvsem pri slednji gre za bolj izrazite pritiske in grožnje, ki imajo vpliv na stanje v zavarovanem območju. Nabiralništvo je ostalo v zadnjih 5 letih količinsko nespremenjena dejavnost, pojavlja se na velikem prostoru (15 – 50 %). Vplivi so zmerni in kratkoročni, je pa grožnja pojavitve in povečanja stalno prisotna.

Rudarstvo

V TNP se pritisk in grožnja kaže le v obliki odvzemanja mineralnih surovin (peskokopi, melišča) na omejenih lokacijah. Pritisk je ostal v zadnjih 5 letih nespremenjen, prostorsko je lokaliziran na majhne površine do 5 %, vplivi so zaenkrat majhni in srednjeročni.

Turizem in rekreacija

Turizem in rekreacija sta po eni strani funkciji tudi narodnega parka, po drugi strani pa direktno in indirektno postajata vse večji pritisk oziroma grožnja za narodni park. V prostoru parka se pojavlja okrog 20 različnih oblik prostočasnih človekovih dejavnosti, ki jih umeščamo med turizem in rekreacijo. Problematika se kaže v povečanem številu ljudi, ki se s tem ukvarjajo, v novih oblikah prostočasne dejavnosti, turizem in rekreacija se širita in razvijata praktično povsod po parku. Hkrati pa je razvoj turizma velik pritisk ter grožnja zaradi interesov različnih deležnikov (predvsem vlagateljev) za izgradnjo nove infrastrukture, hotelskih namestitev in podobno. Sicer stalno prisoten pritisk turizma in rekreacije se je v zadnjih 5 letih še dodatno povečal, razširjen je praktično povsod oziroma na več kot 50 % površine zavarovanega območja. Vplivi so zelo veliki ter srednje do dolgoročni. Verjetnost pojavljanja novih in dodatnih pritiskov je zelo velika.

Odpadki

Glede odpadkov pritisk in grožnjo delimo na tri nivoje - 1. predstavlja večja (divja) odlagališča, 2. so posamezna (individualna) odlagališča (npr. pri posamezni kmetiji ali pri planinski koči), 3. nivo "odpadkov" pa so smeti in odpadki, ki jih beležimo ob poteh, počivališčih etc.. Splošna ugotovitev je, da se stanje glede odpadkov na vseh treh nivojih izrazito izboljšuje tako zaradi splošnih okoljskih standardov kot tudi zaradi vse večje ozaveščenosti ljudi (prebivalcev in obiskovalcev). Pritiski in grožnje zaradi odpadkov so se v zadnjih 5 letih zmanjšali, so prostorsko lokalizirani na do 5 %, vplivi so majhni in srednjeročni. Verjetnost povečanja groženj zaradi odpadkov je majhna.

Čezmejni vplivi

Veliko podatkov o t.i. čezmejnih vplivih nimamo, zbrani so v okviru različnih monitoringov, ki potekajo na državni ravni ali v okviru raziskovalnih projektov. V TNP smo pred leti spremljali predvsem stanje glede daljinske imisij in onesnaženosti gozdov, merjenje so bile čezmejne imisije na visokogorskih jezerih. Pri čezmejnih vplivih je potrebno upoštevati še "čezmejne vplive" hrupa, ki so sicer lokalizirani, pa vendarle v nekaterih primerih, kjer je izvor hrupa izven parka, le ta čezmejno vpliva na stanje v

parku. Čezmejni vplivi so se v zadnjih letih nekoliko zmanjšali, so pa še vedno razširjeni na 15 – 50 % površine. Vpliv je zmeren, možnost povečanja in večje ogroženosti pa je srednja.

Invazivne tujerodne vrste

V delu parka se pojavlja problematika invazivnih tujerodnih vrst predvsem na brežinah vodotokov, ob cestah etc. Najbolj problematična tujerodna invazivna vrsta na območju TNP je japonski dresnik. Na področju invazivnih tujerodnih vrst moramo omeniti tudi živalske vrste, ki so bile namerno (komercialni in drugi razlogi) vnešene v prostor parka. Ker so bile konkurenčno te vrste močnejše in ker so bile načrtno gojene, je kasneje prišlo do prenaselitve in oviranja normalnega razvoja avtohtonih vrst. Taki tipični primeri vnešenih in invazivnih živalskih vrst so npr. ameriška postrv, muflon in svizec. Pritisk je ostal v zadnjem obdobju nespremenjen in prostorsko razpršen na 5 – 15 % površine. Vplivi so majhni do zmerni in srednjeročni. Ne pričakujemo povečanja grožnje zaradi invazivnih tujerodnih vrst, je pa ta grožnja stalno prisotna.

Promet

Mreža državnih, lokalnih ter gozdnih in kmetijskih cest na območju TNP je gosta, preko parka potekajo tranzicijske poti, v parku imamo naselja in prebivalstvo, v parku so izhodišča za pohode v viskogorje. Park je privlačna izletniška točka za tisoče obiskovalcev. Ugotovljeno je, da promet kot posledica različnih (predvsem prostočasnih) aktivnosti predstavlja največje okoljske obremenitve - v tem kontekstu pritiske in grožnje. V zadnjih 5 letih se je pritisk zaradi prometa dodatno zmerno povečal, je zelo razširjen (na 15 – 50 % površine), vplivi so veliki in srednjeročni. Verjetnost, da se bodo grožnje zaradi prometa še povečale so zelo velike in sicer povsod, kjer je promet možen.

Zračni promet

Zračni promet nad TNP se kaže v obliki mednarodnega potniškega prometa, zračnega prometa motornih zračnih plovil (športna motorna letala), helikopterskega zračnega prometa (vojska, policija, zasebniki), jadralnih letal in t.i. alternativnih zračnih plovil kot so jadralna padala, jadralni zmaji, baloni etc. Zračni promet se je v zadnjih 5 letih povečal, prisoten je praktično povsod nad TNP, vplivi so veliki, vendar kratko – do srednjeročni. Pričakujemo, da se bo zračni promet v prihodnje še povečeval.

Infrastruktura

Pod pojmom infrastruktura v tem kontekstu razumemo cestno, kanalizacijsko ter energetska infrastrukturo. Deli parka so poseljeni in navedeno infrastrukturo potrebujejo, deloma pa infrastrukturo omrežje vodi tudi preko naravovarstveno vrednih in sicer neposeljenih območij. Infrastruktura je po eni strani standard za življenje ljudi v parku, po drugi strani pa zaradi posegov v prostor in zaradi "odpiranja" novih možnosti predstavlja tako pritisk kot grožnjo za zavarovano območje. Problematika je pomembna predvsem zato, ker upravljavec zavarovanega območja zaradi ciljev trajnostnega razvoja mora vzpodbujati primerno urejanje infrastrukture, ki pa lahko ob nepravilnem načrtovanju in slabi izvedbi pripelje do pritiskov in groženj za zavarovano območje. Vplivi so se v zadnjih 5 letih nekoliko povečali, so razpršeni na 5 – 15 % površine in imajo zmeren do velik vpliv. Pričakujemo, da se bodo pritiski zaradi gradnje infrastrukture še povečevali, pričakovati je tudi večji vpliv na naravo.

5. točka dnevnega reda:

Program dela in finančni načrt javnega zavoda TNP za leto 2011

Predlagatelj: mag. Martin Šolar

Poročevalca: mag. Martin Šolar in Tanja Dijak

Gradivo: Program dela in finančni načrt javnega zavoda TNP za leto 2011

Predlog sklepa:

5.1. Svet javnega zavoda Triglavski narodni park sprejema in potrjuje program dela in finančni načrt javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2011.

Triglavski narodni park

TRIGLAV NATIONAL PARK

4260 BLEED, Ljubljanska cesta 27, SLOVENIJA

**PROGRAM DELA
IN FINANČNI NAČRT
JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK
ZA LETO 2011**

Predsednik sveta
Triglavskega narodnega parka
dr. Darij Krajčič

Bled, december 2010

Uporabljene kratice

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
GIS	geografski informacijski sistem
IUCN	Mednarodna zveza za ohranitev narave
JZ	javni zavod
LAS	lokalna akcijska skupina
LPN	lovišče s posebnim namenom
LTO	lokalna turistična organizacija
MK	Ministrstvo za kulturo
MKGP	Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
NNS	naravovarstvena nadzorna služba
NU	načrt upravljanja
OE	območna enota
OZUL	Območno združenje upravljavcev lovišč
PNNS	prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba
TNP	Triglavski narodni park
UJP	Uprava RS za javna plačila
ZON	Zakon o ohranjanju narave
ZRSVN	Zavod Republike Slovenije za varstvo narave
ZVKDS	Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije
ZTNP	Zakon o Triglavskem narodnem parku

I. PROGRAM DELA JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2011.....	5
1 UVOD	5
2 VIZIJA	6
3 CILJI	6
4 PRAVNE PODLAGE	7
5 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE VARSTVA NARAVE.....	7
5.1 Uveljavitev določil novega ZTNP	8
5.2 Načrtovanje in upravljanje zavarovanega območja	8
5.2.1 Načrt upravljanja TNP	8
5.2.2 Izdelava strokovnih podlag za naravovarstvene smernice in smernice za varstvo in ohranitev kulturne dediščine.....	10
5.2.3 Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka	10
5.3 Varstvo narave	11
5.3.1 Natura 2000 v TNP.....	11
5.3.2 Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o živalskih in rastlinskih vrstah.....	12
5.3.3 Spremljanje stanja naravnih vrednot.....	13
5.3.4 Sodelovanje in spremljanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem.....	13
5.3.5 Izdelava strokovnih podlag s področja žive narave pri posegih v prostor	13
5.4 Prostor	13
5.4.1 Priprava strokovnih mnenj h gradnjam in drugim posegom v prostor ter sodelovanje z lokalnim prebivalstvom ali investitorji na področju graditve objektov	13
5.4.2 Spremljanje stanja na področju gradenj.....	14
5.4.3 Dokumentiranje prostorskih posegov	14
5.5 Razvoj	15
5.5.1 Sodelovanje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju (svetovanje, strokovna pomoč) na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja	15
5.5.2 Sodelovanje s podpornim okoljem s področja razvoja podeželja.....	15
5.5.3 Planinstvo	16
5.5.4 Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP	16
5.6 Varstvo in upravljanje prostoživečih živali.....	16
5.6.1 Priprava strokovnih podlag za varstvo in upravljanje živalskih vrst	16
5.6.2 Zbiranje podatkov v LPN Triglav.....	17
5.6.3 Varstveni ukrepi na nelovnem območju (prvo varstveno območje).....	17
5.6.4 Škode po divjadi	17
5.6.5 Upravljanje z LPN Triglav	17
5.7 Varstvo kulturne dediščine.....	18
5.8 Prostorski informacijski sistem.....	18
5.9 Informacijsko izobraževalna služba.....	18
5.9.1 Vzgojno izobraževalne dejavnosti.....	19
5.9.2 Program Mladi nadzornik	19
5.9.3 Vodenje po parku.....	20
5.9.4 Dogodki ob 30-letnici TNP	20
5.9.5 Založništvo	20
5.9.6 Promocija.....	21
5.9.7 Informacijsko središče TNP Dom Trenta	22
5.9.8 Informacijsko središče Triglavska roža na Bledu.....	22
5.9.9 Pocarjeva domačija	23
5.9.10 Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja	23
5.9.11 Objekt Trg svobode 16 v Kobaridu – (Zelena hiša)	23
5.9.12 Informacijska postaja Zatoľmin	24
5.9.13 Pripravljanje in vzdrževanje poti in označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja.....	24
5.10 Naravovarstvena nadzorna služba ter varstvo in upravljanje prostoživečih živali	25

5.10.1	Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ.....	25
5.10.2	Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav.....	25
5.10.3	Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)	26
6	IZVAJANJE DEL IN NALOG, POVEZANIH Z MEDNARODNIMI OBVEZNOSTMI	26
6.1	Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB	26
6.2	Diploma Sveta Evrope	27
6.3	Federacija Europarc in Alparc – Mreža zavarovanih območij v Alpah	27
6.4	Čezmejno sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje – Rezija v Italiji.....	27
6.5	Diploma Europa Nostra	28
6.6	Mednarodna zveza nadzornikov (International Ranger Federation – IRF).....	28
6.7	Mednarodno sodelovanje v okviru partnerskih povezav in širše	28
6.8	Alpska konvencija.....	28
7	PROJEKTI	30
7.1	Program ohranjanja biotske in krajinske pestrosti na Pokljuki (2010 – 2012)	30
7.2	Projekti ERA – LEADER program (2009 – 2011)	30
7.3	Projekt NATURE EXPERIENCE - Brezmejna doživetja narave, INTERREG Cilj 3 – Evropsko teritorialno sodelovanje, OP Slovenija – Avstrija 2007 – 2013	31
7.4	Climaparks – Klimatske spremembe in upravljanje zavarovanih območij Interreg III/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013.....	31
7.5	Projekt HABIT-CHANGE - Interreg IV/B Srednja Evropa (2010 – 2013).....	31
7.6	Slow tourism - Interreg III/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013.....	32
7.7	Švicarski sklad	32
7.8	Informacijsko – izobraževalno središče TNP Bohinjka.....	32
7.9	Priprava novih mednarodnih projektov in vzpostavljanje projektnih partnerstev	33
8	POSLOVANJE.....	33
8.1	Splošne in organizacijsko - administrativne zadeve	33
8.2	Kadrovske zadeve	33
8.3	Izobraževanje zaposlenih	34
8.4	Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje.....	34
8.5	Interno komuniciranje	34
8.6	Pravne zadeve	35
8.7	Finančno poslovanje zavoda	35
8.8	Pridobivanje sredstev s prodajo blaga in storitev na trgu ter ostala pridobitna dejavnost	36
8.9	Upravljanje z nepremičninami TNP in tehnično vzdrževanje	36
8.10	Informatika.....	37
8.11	Varnost pri delu.....	37
8.12	Oprema: uniforme, varovalna, delovna in tehnična oprema	37
9	PRILOGE	38
Priloga1	38
Delež porabljenega časa po urah in odstotkih	38	
Priloga2	38
Delež izvajanja nalog javne službe po urah in odstotkih.....	38	
Priloga3	39
Delež NNS po urah in odstotkih.....	39	
II.	FINANČNI NAČRT JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2011.	40
10	UVOD	40
11	NAČRTOVANI PRIHODKI	41
11.1	Prihodki redne dejavnosti.....	43
11.2	Prihodki programov / projektov	43
12	NAČRTOVANI ODHODKI.....	43
12.1	Odhodki redne dejavnosti	45
12.2	Odhodki programov / projektov.....	46
13	INVESTICIJSKI ODHODKI.....	46
14	SREDSTVA SKLADA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV RS	47

I. PROGRAM DELA JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2011

1 UVOD

Javni zavod Triglavski narodni park (JZ TNP) deluje kot upravljavska organizacija na osnovi treh temeljnih zakonskih predpisov: Zakona o Triglavskem narodnem parku (ZTNP), Zakona o ohranjanju narave (ZON) in Zakona o zavodih. Nadalje delo opredeljujejo še statut JZ TNP ter interni splošni akti. V letu 2010 sprejeti novi ZTNP je osnovna in najpomembnejša zakonska podlaga in vodilo programa dela.

Program dela JZ TNP za leto 2011 opredeljuje letne aktivnosti upravljavca zavarovanega območja po vsebinskih sklopih. Obsega izvajanje zakonsko določenih nalog javne službe varstva narave, izvajanje del in nalog v povezavi z mednarodnimi obveznostmi, projektno delo, izvajanje nalog in aktivnosti na področju izobraževanja in informiranja, izvajanje strategije informacijskih mest TNP ter poslovanje. Vsak vsebinski sklop zajema splošne naloge in poudarke dela za leto 2011.

V letu 2011 načrtujemo nadaljevanje izvajanja rednih nalog javne službe in uveljavitev določil novega ZTNP. V zvezi z novimi in večjimi pristojnostmi upravljavca je potrebno pripraviti vrsto vodil ter posledično usposabljanj zaposlenih za učinkovito izvajanje varstvenih, razvojnih, upravnih in nadzornih nalog. V strokovni službi se bo nadaljevalo delo na področjih varstva narave, zlasti priprave NU, ter področjih prostora, razvoja, varstva in upravljanja prostoživečih živali, varstva kulturne dediščine ter prostorskega informacijskega sistema. Naloge v okviru mednarodnih obveznosti bodo predvsem v povezavi z upravljanjem Biosfernega območja Julijske Alpe, Diplomo Sveta Evrope in mednarodnima omrežjema Europarc in Alparc. Poudarek projektnega dela so vsebine in potrebe JZ TNP, ki se neposredno navezujejo na javno službo varstva narave in osnovne dejavnosti zavoda. V letu 2011 bomo izvajali osem projektov. Pripravljene bodo nove publikacije ter organizirani številni dogodki, prireditve in vzgojno izobraževalne aktivnosti, s katerimi bomo obeležili tudi 30. letnico zakonske ustanovitve TNP in mednarodno leto gozdov. V delu NNS se poleg vključitve novih pristojnosti po ZTNP načrtuje tudi posodobitev elektronskega vodenja prekrškovnih postopkov.

Omenjene naloge JZ TNP so financirane iz štirih virov: iz sredstev proračuna za leto 2011 za dejavnosti javne službe ohranjanja narave, sredstev, pridobljenih s prodajo blaga in storitev na trgu, sredstev, pridobljenih v okviru projektov oziroma programov, ter sredstev iz dela presežka prihodkov nad odhodki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS. Struktura prejetih sredstev in njihova poraba v letu 2011 je razvidna iz Finančnega načrta javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2011.

Povezovanje in sodelovanje

Vodilo pri delu JZ TNP je odprtost navzven in sodelovanje na več ravneh.

Za uspešno upravljanje TNP načrtujemo povezovanje in sodelovanje:

- znotraj naravovarstva z ZRSVN, MOP, ARSO,
- s strokovnimi in znanstvenimi inštitucijami v Sloveniji in v mednarodnem prostoru,
- medsektorsko, zlasti na področjih kulturne dediščine, turizma ter kmetijstva in gozdarstva,
- z lokalnimi prebivalci in njihovimi lokalnimi skupnostmi,
- z društvi, ki delujejo (imajo tudi upravljavski status) na območju parka (planinska, turistična društva, lovske družine) in z drugimi nevladnimi organizacijami.

2 VIZIJA

Vizija JZ TNP je, da zavarovano območje TNP postane vzoren primer uspešnega sodelovanja naravovarstvenih, gospodarskih, rekreacijskih in družbeno-kulturnih interesov s skupnim ciljem: zagotavljati ohranjeno naravo, okolje in kulturno dediščino ter sonaravni razvoj Julijskih Alp za prihodnje generacije.

3 CILJI

Izjemnost TNP je v tem, da takega števila in pestrosti vseh naravnih vrednot in kulturne dediščine nikjer drugje v Evropi ne najdemo na tako enotno zaokroženem prostoru kot so Julijske Alpe v Sloveniji, te pa so praktično v celoti zavarovane kot Triglavski narodni park. Izrazita vrednost in »primerjalna prednost« je izjemen preplet različnih tipov krajine, celovitost pojavljanja kraških fenomenov, število in raznovrstnost habitatov, razširjenost naravnih vrednot glede na nadmorsko višino in lego v prostoru TNP, bogastvo flore in favne in kulturna dediščina. Na osnovi teh razlogov je ugotovljeno, da je TNP v evropskem merilu izjemen park (vir: iz obrazložitve Sveta Evrope ob podelitvi diplome TNP leta 2004).

Osnovni cilji in nameni TNP so:

- **ohranitev** izjemnih naravnih vrednot in kulturne dediščine, varovanje rastlinskega in živalskega sveta, ekosistemov ter značilnosti nežive narave,
- nuditi možnost za **obiskovanje in doživljanje** narave, kulturnega izročila in duhovnih vrednot tega izjemnega alpskega prostora,
- usklajeno s primarnimi varstvenimi cilji in naravnimi danostmi zagotoviti možnosti za naravi in kulturni krajini prijazen **trajnostni razvoj in življenje ljudi** v parku in njegovi neposredni bližini.

Z novim ZTNP je narodni park razdeljen na tri varstvena območja: prvo, drugo in tretje, pri čemer tvorita prvo in drugo varstveno območje osrednje območje narodnega parka.

Cilji glede na varstvena območja:

Prvo varstveno območje je osrednje območje in je prednostno namenjeno uresničevanju varstva in ohranjanja naravnih vrednot, prvobitnih naravnih območij divjine, rastlinskih in živalskih vrst, njihovih osebkov in habitatov, naravnega razvoja ekosistemov in naravnih procesov brez človekovih negovalnih, vzdrževalnih in drugih posegov. Dopusčena je tudi tradicionalna paša na urejenih pašnih planinah v visokogorju in ohranjanje s tem povezane kulturne dediščine.

Drugo varstveno območje je osrednje območje z dopuščeno tradicionalno rabo naravnih virov zaradi izvajanja dejavnosti sonaravnega kmetijstva in gozdarstva ter trajnostnega gospodarjenja z divjadjo in ribami. Namenjeno je ohranitvi obstoječega stanja narave in kulturne dediščine vsaj v trenutni kakovosti ter preprečitvi vnosa novih obremenjujočih dejavnosti ter postopnemu doseganju namenov prvega varstvenega območja ob upoštevanju razvoja dopuščenih dejavnosti.

Tretje varstveno območje je namenjeno ohranjanju in varovanju biotske raznovrstnosti, naravnih vrednot in kulturne dediščine ter izrazitih ekoloških, estetskih in kulturnih kakovosti krajine, ohranjanju poselitve ter spodbujanju trajnostnega razvoja, usklajenega s cilji narodnega parka.

Prioritete programa dela za leto 2011 so :

- uveljavitev določil novega ZTNP,
- priprava načrta upravljanja TNP,
- projektno delo,
- dogodki in aktivnosti ob obeležitvi 30. letnice zakonske ustanovitve TNP.

4 PRAVNE PODLAGE

Najpomembnejša predpisa, ki opredeljujeta področje dela JZ TNP, sta Zakon o Triglavskem narodnem parku (Uradni list RS, št. 52/2010) in Zakon o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 56/99 s spr.).

Z ZTNP je bil narodni park ustanovljen, zakon opredeljuje tudi osnovne cilje, zunanje meje zavarovanega območja, varstvene režime in s tem pravila ravnanja, razvojne usmeritve ter upravljanje narodnega parka.

ZON vzpostavlja celovit sistem ohranjanja narave v Sloveniji, določa ukrepe ohranjanja biotske raznovrstnosti in sistem varstva naravnih vrednot zaradi ohranjanja narave in s tem pomembno vpliva tudi na dejavnost TNP. ZON določa zavarovana območja narave, med širša se uvršča tudi kategorija narodni park.

Delovanje TNP ima podlago tudi v vrsti drugih zakonskih predpisov, kot npr. Zakon o divjadi in lovstvu, Zakon o gozdovih, Zakon o kmetijstvu, Zakon o varstvu kulturne dediščine, Zakon o varstvu okolja, Zakon o vodah, Zakon o prostorskem načrtovanju, Zakon o graditvi objektov in na podlagi teh zakonov sprejetih podzakonskih aktov.

Delo JZ TNP opredeljujejo tudi mednarodne konvencije in predpisi Evropske unije, med najpomembnejše ukrepe varstva narave v EU se nedvomno uvršča doseganje ciljev območij Natura 2000, katerega namen je vzpostavitev in ohranitev med seboj povezanih omrežij habitatov evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov. Pravo Evropske unije na tem področju je v slovenski pravni red v celoti preneseno z ZON in na njegovi podlagi sprejetimi predpisi.

5 IZVAJANJE REDNIH NALOG JAVNE SLUŽBE VARSTVA NARAVE

JZ TNP opravlja naslednje sklope nalog (povzeto po ZTNP):

Naloge javne službe upravljanja narodnega parka:

- varstvo narave,
- varstvo kulturne dediščine,
- upravljanje Lovišča s posebnim namenom Triglav,
- ozaveščanje javnosti o pomenu narodnega parka,
- neposredni nadzor v naravi,
- prekrškovni organ,
- upravljanje z nepremičninami v narodnem parku, ki so v lasti države in ki služijo namenom narodnega parka.

Strokovna pomoč in svetovanje na področjih:

- ekološkega kmetovanja,
- ohranjanja kulturne dediščine,
- razvoja ekoturizma,
- gradnje, rekonstrukcije in obnove objektov.

Druge naloge:

- izvajanje raziskovalnih nalog v zvezi z upravljanjem narodnega parka,
- sodelovanje z mednarodnimi organizacijami s področja varstva narave,
- sodelovanje z ZRSVN in ZVKDS ter z upravljavci zavarovanih območij doma in v tujini,
- sodelovanje z vzgojno-izobraževalnimi in znanstveno-raziskovalnimi ustanovami,
- izvajanje nalog za doseganje ciljev mednarodno priznanih oblik varstva območij narave, ki narodni park vključujejo ali se nanj nanašajo.

Javna pooblastila:

- izvajanje neposrednega nadzora v narodnem parku,
- izvajanje lovskočuvajske službe,
- izvajanje predkupne pravice države do nakupa nepremičnin v narodnem parku,
- izdaja soglasij upravljavca narodnega parka k posameznim ravnanjem, posegom in dejavnostim v narodnem parku,
- upravljanje z bazami podatkov.

5.1 Uveljavitev določil novega ZTNP

S sprejetjem ZTNP v letu 2010 smo dobili nov, a nadvse kompleksen predpis, ki daje osnovo, okvire in pogoje za delo pri upravljanju edinega slovenskega narodnega parka. ZTNP prinaša strožja naravovarstvena določila, hkrati pa tam, kjer živijo ljudje, skozi razvojne usmeritve in ukrepe ponuja možnosti za sonaravni razvoj s trajnostno naravnanimi dejavnostmi, kot so predvsem kmetijstvo, gozdarstvo in turizem. Novi ZTNP na treh četrtinah parka postavlja visoke standarde varovanja, upravljavcu prinaša mnogo več nalog in pooblastil. Ne le v strogem naravovarstvenem smislu, pač pa tudi v širšem smislu upravljanja zavarovanega območja vključno z nalogami trajnostnega razvoja območja parka.

ZTNP je nedvomno priložnost tudi za ljudi, ki živijo v parku. Conacija parka na tri varstvena območja, pri čemer so območja, kjer žive lokalni prebivalci vključena v tako imenovano tretje varstveno območje, je ključ primerne varovanja v posamičnih območjih. V tretjem varstvenem območju je varstveni režim najblažji in tu se s poudarkom izvaja z zakonom predpisane razvojne usmeritve. Za le te zakon zagotavlja prednostno obravnavo pri vseh razpisih, hkrati pa bo tudi sam zavod imel nalogo in možnosti finančno podpirati programe varstva in trajnostnega razvoja.

Popolna uveljavitev določil ZTNP zahteva delo na pravno-sistemski ravni, pripravo NU, sodelovanje in usklajevanje s sektorji, lokalnimi prebivalci in širšo zainteresirano javnostjo. V zvezi z novimi in veliko večjimi pristojnostmi upravljavca je treba pripraviti vrsto vodil, tolmačenj in usklajevanj ter posledično usposabljanj zaposlenih, da bomo lahko učinkovito izvajali varstvene, razvojne, upravne in nadzorne naloge.

V zvezi z uveljavitvijo določil novega ZTNP prednostno načrtujemo:

- pravno-sistemske uskladitve (akt o ustanovitvi, statut, interni akti),
- konstituiranje novega sveta TNP in foruma,
- določitev seznama nepremičnin v upravljanju TNP,
- sklep o določitvi začasnih upravljavskih smernic,
- pripravo načrta upravljanja,
- določitev novega znaka TNP,
- izdajanje soglasij in mnenj,
- izvajanje naravovarstvenega nadzora in z zakonom predpisanih prekrškovnih postopkov.

5.2 Načrtovanje in upravljanje zavarovanega območja**5.2.1 Načrt upravljanja TNP**

NU je programski akt, v katerem se določijo razvojne usmeritve ter načini izvajanja varstva, rabe in upravljanja zavarovanega območja. Je ključen dokument vsakega zavarovanega območja, saj zagotavlja kontinuiteto upravljanja. Zaradi številnih pristojnosti in nalog upravljavca zavarovanega območja NU s tem zakonom pridobiva izreden pomen, saj bo v mnogih segmentih nadgradil zakon ter omogočil ustrezno izvajanje. Nenazadnje bo s podrobno opredelitvijo razvojnih usmeritev bistveno

vplival tudi na življenje lokalnih prebivalcev, razvoj drugih dejavnosti in rab v prostoru ter tudi na porabo finančnih sredstev za izvajanje naravovarstvenih in razvojnih nalog.

Z junija 2010 sprejetim novim ZTNP so določena tri varstvena območja z varstvenimi režimi, razvojne usmeritve, opredeljene so pristojnosti in naloge upravljavca zavarovanega območja. ZTNP natančno določa vsebine NU, pripravo in postopek sprejemanja NU, spremljanje izvajanja NU, letni program dela in letni finančni načrt ter upravljanje z lastnino države v narodnem parku.

V NU se strnjeno, logično in dinamično poveže številne vsebine, na podlagi katerih se opredelita vizija in način upravljanja zavarovanega območja. Z NU so:

- zbrane vse relevantne informacije o območju in njegovih značilnostih,
- izpostavljene varstveno najpomembnejše vrste ter najvrednejše naravne vrednote in kulturna dediščina,
- ugotovljene vse pravne podlage in politike, ki vplivajo na upravljanje,
- oblikovani dolgoročni in kratkoročni cilji za varovanje vrst, naravnih vrednot in kulturne dediščine,
- določene upravljavske naloge, ki so nujne za območje,
- opredeljene in usklajene morebitno delitev pristojnosti glede izvajanja nalog med institucijami,
- določena območja, ki so primerna za obiskovanje ter nujna infrastruktura,
- določene in utemeljene potrebe po človeških in finančnih virih.

Ustrezno oblikovan in usklajen NU omogoča:

- boljše izhodišče za usklajevanje različnih interesov z deležniki,
- trajno in učinkovito upravljanje zavarovanega območja,
- pridobivanje dodatnih finančnih sredstev,
- komuniciranje med upravljavcem in deležniki na območju.

NU ob upoštevanju predpisanih vsebin sestavljajo naslednji sklopi:

- uvod,
- izhodišča za NU,
- analitična izhodišča za NU,
- upravljanje parka,
- podrobna opredelitev varstvenih režimov,
- varstvene in razvojne usmeritve in ukrepi,
- program izvajanja NU,
- spremljanje izvajanja NU.

Z uveljavitvijo ZTNP z dne 15.07.2010 so začeli teči roki za pripravo NU, ki ga mora Vlada RS sprejeti najkasneje v dveh letih od uveljavitve zakona. V letu 2011 se na podlagi sklepa ministra za okolje in prostor začne postopek priprave načrta upravljanja (do 15. januarja 2011). Vse aktivnosti se začnejo izvajati po časovnici, ki omogoča sprejem NU do 15.07.2012. V letu 2011 je predvidena realizacija I. faze (Izhodišča in stališča) in II. faze NU (priprava programa izvajanja NU). Vzporedno s pripravo NU bodo potekale tudi komunikacijske aktivnosti. Za pripravo NU v določenih rokih je treba pravočasno sprejeti tudi akt o ustanovitvi javnega zavoda, sklep o določitvi nepremičnin v lasti države, s katerimi upravlja javni zavod ter oblikovati forum kot obliko sodelovanja zainteresirane javnosti pri upravljanju narodnega parka.

V letu 2011 načrtujemo:

- koordinacijo priprave NU,

- pripravo posameznih strokovnih podlag in vsebin osnutka NU (živa narava - podatki o vrstah in habitatnih tipih, prostorsko načrtovanje; infrastruktura: vodarstvo, promet, energetika, komunalna infrastruktura, odvzem mineralnih surovin; varstvo kulturne krajine in kulturna dediščina, turizem in pristočasne dejavnosti idr.),
- priprava kartografskih vsebin.

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	3800
-----------------	---------------	-------------------------------------	------

5.2.2 Izdelava strokovnih podlag za naravovarstvene smernice in smernice za varstvo in ohranitev kulturne dediščine

JZ TNP v okviru javnih nalog sodeluje pri pripravi naravovarstvenih smernic za vse vrste prostorskih aktov, ki kakorkoli obravnavajo območje narodnega parka. Naravovarstvene smernice so strokovno gradivo, s katerimi se za obravnavano območje, ki ima na podlagi predpisov s področja ohranjanja narave poseben status, opredelijo usmeritve in izhodišča za varstvo naravnih vrednot in ohranjanje biotske raznovrstnosti ter pogoji za varstvo zavarovanega območja. Nosilec priprave naravovarstvenih smernic je ZRSVN z OE Nova Gorica in Kranj, JZ TNP pa v postopku priprave smernic izdelava strokovne podlage, v postopku sprejemanja prostorskega načrta sodeluje pri pripravi mnenja o upoštevanju smernic.

Z uveljavitvijo novega ZTNP upravljavec sodeluje tudi pri pripravi smernic za varstvo in ohranitev kulturne dediščine za prostorske načrte, katere nosilca sta območni enoti ZVKDS. V fazi priprave prostorskega načrta bo JZ TNP izdelal strokovne podlage za smernice, v fazi sprejemanja prostorskega načrta pa bo sodeloval pri pripravi mnenja o upoštevanju smernic.

Glede na sodelovanje na obeh področjih varstva bo upravljavec pripravljala enotne strokovne podlage, v katerih bodo enakovredno obravnavane vsebine ohranjanja narave ter kulturne dediščine in kulturne krajine na območju narodnega parka.

Poleg občinskih prostorskih načrtov se smernice pripravljajo tudi za občinske podrobnejše prostorske načrte, državne prostorske načrte kakor tudi za spremembe in dopolnitve prostorskih izvedbenih aktov ter sektorske načrte (npr. načrti upravljanja povodij, gozdnogospodarski načrti).

V letu 2011 načrtujemo:

- pripravo strokovnih podlag za smernice k 6-8 prostorskim aktom,
- usklajevanje rešitev v fazi dopolnjevanja osnutka in oblikovanja predloga prostorskih aktov,
- sodelovanje pri pripravi mnenj o upoštevanju smernic pri predlogu prostorskih aktov (pred sprejemom),
- izdelavo strokovnih podlag upravljavca narodnega parka za sektorske načrte, povezanih z rabo naravnih virov (npr. načrti upravljanja povodij, gozdnogospodarski načrti).

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1000
-----------------	---------------	-------------------------------------	------

5.2.3 Izdaja soglasij upravljavca narodnega parka

Upravljavec narodnega parka bo pripravljala soglasja k posameznim ravnanjem, posegom in dejavnostim v narodnem parku:

- znanstvene raziskave,
- odvzemi mineralov in fosilov v izobraževalne ali znanstvene namene,
- odvzemi živali prostoživečih vrst, ki niso zavarovane po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave, in niso divjad ali ribe, iz narave za namene, določene s tem zakonom,

- odvzemi mivke, peska in proda iz strug vodotokov ter vodnih in priobalnih zemljišč za namene, določene s tem zakonom,
- letenje z motornimi zrakoplovi za potrebe geodetskega, filmskega ter dokumentarnega snemanja in znanstvene raziskave,
- prirejanje javnih shodov, prireditev in športnih tekmovanj,
- šotorjenje in taborjenje zunaj za to določenih mest,
- turistične, športne in rekreacijske dejavnosti na vodotokih in stoječih vodah, ki niso ribolov po predpisih, ki urejajo sladkovodno ribištvo,
- vzletanje in pristajanje z jadralnimi padali, zmaji ali baloni,
- uporaba motornih sani in drugih vozil na motorni pogon za vožnjo po snegu in ledu v primerih, določenih s tem zakonom,
- postavljanje znakov za označevanje zgodovinskih in tematskih poti,
- snemanje filmov, videospotov in videoproduktov za javno predvajanje,
- odvzemi rastlin prostoživečih vrst, vključno z glivami, v komercialne namene.

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	900
-----------------	---------------	-------------------------------------	-----

5.3 Varstvo narave

5.3.1 Natura 2000 v TNP

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo so tudi pri nas začeli veljati predpisi EU oziroma njene direktive. S področja varstva narave sta posebej pomembni tako imenovani »ptičja« in »habitatna« direktiva, ki sta temelj ekološkega omrežja Natura 2000. Natura 2000 predstavlja temelj varovanja največjih naravnih dragocenosti po merilih Evropske unije. Natura 2000 je državna obveza, vlada je sprejela operativni program: Program upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2007- 2013. Ta program je tudi osnovno vodilo za delo JZ TNP glede Nature 2000. Program upravljanja Nature 2000 v Sloveniji nalaga upravljavcem zavarovanih območij naloge pri izvajanju konkretnih ukrepov in usmeritev glede evropsko pomembnih vrst in habitatnih tipov, uvrščenih v Naturo 2000. Naloga je povezana tudi s kartiranjem habitatnih tipov.

V letu 2011 so predvidene naslednje naloge:

- prostorska analiza habitatnih tipov NATURA 2000,
- dopolnjevanje podatkov o lokalitetah kvalifikacijskih rastlinskih in živalskih vrst in nadaljevanje priprave ukrepov za prioritete habitatne tipe ter rastlinske in živalske vrste in vključitev ukrepov v NU TNP,
- pridobivanje in posredovanje podatkov (48. člen ZTNP),
- sodelovanje pri ozaveščanju vseh deležnikov na območju TNP in tudi širše,
- sodelovanje pri čezmejnih in mednarodnih aktivnostih na področju mreže Natura 2000.

V skladu z operativnim programom Natura 2000 bomo v predlogu NU določili podrobnejše varstvene ukrepe za ohranjanje navedenih habitatnih tipov in smernice za posamezne dejavnosti, ki se na konkretnih lokacijah pojavljajo. V letu 2011 bomo obravnavali naslednje kvalifikacijske habitatne tipe:

HT 3220 Alpske reke in zelnata vegetacija vzdolž njihovih bregov

HT 3230 Alpske reke in lesnata vegetacija z vrbami in nemškim strojvcem (*Myricaria germanica*) vzdolž njihovih bregov

HT 3240 Alpske reke in lesnata vegetacija s sivo vrbo (*Salix eleagnos*) vzdolž njihovih bregov

HT 4060 Alpske in borealne resave

HT 6110 Skalna travišča na bazičnih tleh (*Alyso-Sedion albi*)

HT 6150 Alpska in borealna travišča na silikatnih tleh

HT 6170 Alpska in subalpinska travišča na karbonatnih tleh
 HT 6210 Polnaravna suha travišča in grmiščne faze na karbonatnih tleh (*Festuco Brometalia*) (* pomembna rastišča kukavičevk)
 HT 6230 Vrsto bogata travišča s prevladujočim navadnim volkom (*Nardus stricta*) na silikatnih tleh
 HT 6430 Nižinske in montanske do alpinske hidrofilne robne združbe z visokim steblikovjem
 HT 7110 Aktivna visoka barja
 HT 7140 Prehodna barja
 HT 7230 Bazična nizka barja
 HT 8120 Karbonatna melišča od montanskega do alpskega pasu (*Thlaspietea rotundifolii*)
 HT 8160 Srednjeevropska karbonatna melišča v submontanskem in montanskem pasu
 HT 8210 Karbonatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok
 HT 8220 Silikatna skalnata pobočja z vegetacijo skalnih razpok
 HT 8240 Apnenčasti podi
 HT 3140-Trde oligo-mezotrofne vode z bentoškimi združbami parožnic (*Chara* spp.)
 HT 4070 Ruševje z vrstama *Pinus mugo* in *Rhododendron hirsutum* (*Mugo-Rhododendretum hirsuti*)
 HT 6520 Gorski ekstenzivno gojeni travniki
 HT 9530 (Sub-)mediteranski gozdovi črnega bora
 HT 91K0 Ilirski bukovi gozdovi (*Fagus sylvatica* (*Aremonio-Fagion*))
 HT 8310 Jame, ki niso odprte za javnost

Aktivnosti bodo izvajane na naslednjih območjih: SCI Radovna most v Sr. Radovni - jez HE Vintgar, SCI Julijske Alpe, SPA Julijske Alpe – Triglav)

V letu 2011 bomo posebno pozornost posvetili tudi vsem rastlinskim in živalskim vrstam, pri katerih je JZ TNP v operativnem programu za upravljanje območij Natura 2000 naveden kot odgovorni nosilec (potočni piškurji, soška postrv, kapelj, Lorkovičev rjavček, eremit (puščavnik), alpski kozliček, rjavi medved, vidra, navadni ris, Bertolonijeva orlica, alpska možina, lepi čoveljc, Zoisova zvončica, kratkodlakava popkoresa).

Nosilec naloge:	Tanja Menegalija	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	350
-----------------	------------------	-------------------------------------	-----

5.3.2 Kartiranje habitatnih tipov (HABIS-habitatni informacijski sistem) in upravljanje s podatkovnimi bazami o živalskih in rastlinskih vrstah

Karta habitatnih tipov je ena od osnovnih podatkovnih baz v varstvu narave. Zagotavlja nam pravočasno vedenje o tem, kaj imamo kje. Kartiranje habitatnih tipov (tip življenjskega prostora, ki je v prostoru jasno ločljiv od sosednjih tipov) poteka po enotni tipologiji (Habitatni tipi Slovenije - tipologija), ki je usklajena z evropsko (A classification of Palearctic habitats, Nature and environment, No. 78) in temelji pretežno na tipu vegetacije.

V letu 2011 načrtujemo:

- izvedbo tečaja za kartiranje habitatnih tipov,
- kartiranje 10.000 ha, prednostna območja (dolina Tamar, dolini Soče in Koritnice, Pokljuka in del Bohinja),
- dopolnjevanje in ažuriranje baze podatkov o rastlinskih in živalskih vrstah,
- priprava strokovnih podlag in kriterijev za odvzem živali in rastlin prostoživečih vrst,
- nadaljevanje pregleda stanja invazivnih neavtohtonih vrst na območju TNP in seznam ukrepov, ki bodo potrebni za renaturacijo predvsem tam, kjer konkurirajo avtohtonim vrstam ali preraščajo avtohtone habitatne tipe.

Nosilec naloge:	Tanja Menegalija	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1200
-----------------	------------------	-------------------------------------	------

5.3.3 Spremljanje stanja naravnih vrednot

Spremljanje stanja naravnih vrednot sodi med osnovne dejavnosti naravovarstvenih organizacij – tako ZRSVN kot upravljavcev zavarovanih območij. Naravne vrednote so poleg biotske raznovrstnosti eden pomembnejših in pri nas s Pravilnikom o določitvi naravnih vrednot že določenih elementov ohranjanja narave.

V letu 2011 načrtujemo:

- nadaljevanje popisovanja stanja naravnih vrednot na območju TNP na podlagi seznama, ki ga usklajujemo z območnima enotama ZRSVN,
- sodelovanje s strokovnjaki, ki so sodelovali pri prvem popisovanju naravnih vrednot.

Nosilec naloge:	Aleš Zdešar	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	300
-----------------	-------------	-------------------------------------	-----

5.3.4 Sodelovanje in spremljanje raziskovalnih nalog v zvezi z zavarovanim območjem

V letu 2011 načrtujemo:

- postavitve informacijske baze o raziskavah na področju parka (geolociranje posameznih raziskav, podatki o raziskavi in povezava na izvorni članek),
- vzpostavitev evidence o raziskovalni dejavnosti v parku priprava nabora raziskovalnih tem in področij, ki bi jih TNP nujno potreboval za podporo učinkovitemu varstvu,
- izdajanje soglasij za raziskave na področju parka,
- sodelovanje z Univerzo v Novi Gorici na področju raziskave trajnostnega razvoja v zavarovanih območjih, okoljske vzgoje in ekoturizma,
- sodelovanje z Univerzo Koper na področju raziskave gamsa in kozoroga,
- sodelovanje z Veterinarsko fakulteto v Ljubljani za raziskavo o TBC in bruceloze,
- Sodelovanje in logistična podpora pri različnih raziskavah in strokovnih nalogah.

Nosilec naloge:	Tanja Menegaliya	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	350
-----------------	------------------	-------------------------------------	-----

5.3.5 Izdelava strokovnih podlag s področja žive narave pri posegih v prostor

Različni posegi v prostor imajo večje ali manjše vplive na naravo. Pomembno je ovrednotiti vpliv, ki ga ima poseg na vrste in habitatne tipe, ki so na različnih slovenskih in evropskih seznamih, za katere je predvideno posebno varstvo. V letu 2011 načrtujemo v sodelovanju z ZRSVN izdelavo strokovnih podlag, kjer so bo pokazalo, da obstaja možnost negativnega in škodljivega vpliva na živo naravo.

Nosilec naloge:	Tanja Menegaliya	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	250
-----------------	------------------	-------------------------------------	-----

5.4 Prostor

5.4.1 Priprava strokovnih mnenj h gradnjam in drugim posegom v prostor ter sodelovanje z lokalnim prebivalstvom ali investitorji na področju graditve objektov

V postopku izdaje naravovarstvenih in kulturnovarstvenih pogojev oz. naravovarstvenega in kulturnovarstvenega soglasja upravljavec narodnega parka k vsem gradnjam (ne glede na vrsto objekta glede na zahtevnost) in drugim posegom v prostor na zavarovanem območju, sodeluje s strokovnim mnenjem. V mnenju, ki se pripravi na podlagi posredovane idejne zasnove in terenskega ogleda, so podana izhodišča in usmeritve k dopustnim posegom oz. utemeljitve v primeru negativnega

mnenja, ki izhajajo iz varstvenega režima in pravil ravnanj, skladno z ZTNP. Mnenja se posredujejo MOP – ARSO in območnim enotam ZVKDS in ZRSVN in po presoji še kateri drugi organizaciji.

V letu 2011 načrtujemo:

- pripravo mnenj k približno 200 zahtevkom,
- svetovanje strankam glede posegov v prostor (terenski ogledi, predhodna mnenja in usmeritve),
- spremljanje poteka gradnje zahtevnejših objektov v posameznih fazah,
- posodobitev obsežnega sklopa informacij na spletnih straneh,
- prenos novitet ZTNP s področja graditve objektov in drugih posegov v prostor v prakso,
- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi, upravnimi enotami, ministrstvi (MOP, MK),
- sodelovanje s strokovnimi institucijami (ZRSVN, ZVKDS, ZGS), AS, PD idr.,
- sodelovanje s posameznimi institucijami, katerim so se pristojnosti z ZTNP spremenile oz./ali so bile na novo vključene (npr. Kmetijsko gozdarska zbornica Slovenije),
- vzpostavitev sodobnega informacijsko-dokumentacijskega sistema.

Nosilec naloge:	Tea Lukan Klavžer	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	3050
-----------------	-------------------	-------------------------------------	------

5.4.2 Spremljanje stanja na področju gradenj

Skladno z zakonskimi pooblastili je upravljavec zadolžen za izvajanje neposrednega nadzora v prostoru narodnega parka, tudi na področju graditve objektov in posegov v prostor.

V sodelovanju z NNS in prekrškovnim organom načrtujemo nadaljevanje izvajanja konstantne naloge nadzora prostora na področju graditve objektov in posegov v prostor. Kot že nekaj preteklih let bodo prizadevanja usmerjena prvenstveno k ozaveščanju graditeljev (svetovanje, informiranje na spletni strani, v časopisu JZ TNP). V primerih kršitev zakonodaje bomo s predvidoma nedovoljenimi posegi v prostor seznanili pristojne inšpektorje. Na letni ravni v povprečju pripravimo med 30 in 40 seznanitev inšpektorjem.

V letu 2011 načrtujemo:

- spremljanje stanja v prostoru (področje graditve in drugih posegov prostor),
- sodelovanje z MOP in IRSOP pri uvajanju novih pristojnosti (ZTNP) s področja nadzora, ukrepanja, izvajanja kazenskih določb s področja graditve objektov in posegov v prostor,
- uveljavitev novosti ZTNP pri nadzoru posegov v prostor (izvajanje kazenskih določb) - prilagoditi sodelovanje z NNS, redno sodelovanje s predstavniki IRSOP,
- analizo stanja vseh seznanitev, posredovanih na IRSOP, s predvidoma nelegalnimi gradnjami (obdobje zadnjih 10 let) in pripravo predlogov za nadaljnje ukrepanje.

Nosilec naloge:	Tea Lukan Klavžer	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	700
-----------------	-------------------	-------------------------------------	-----

5.4.3 Dokumentiranje prostorskih posegov

Ustrezno upravljanje in arhiviranje dokumentov sta pogoj za kvalitetno opravljanje dela. Dokumentiranje je v osnovi razdeljeno na foto-dokumentiranje in arhiviranje dokumentacije vlog.

Fotodokumentacija nastaja v okviru terenskih ogledov, kjer poleg zajema fotografij posegov v prostor in gradenj, skušamo zajeti objekte, ki imajo lastnosti nepremične kulturne dediščine, izvajamo tudi fotografiranje naravnih vrednot, kulturne krajine, naravnih procesov, itd.

V letu 2011 načrtujemo:

- razvijanje in implementacijo dokumentnega sistema,
- vzpostavitev fotoarhiva za celotni JZTNP,
- arhiviranje fotodokumentacije s področja graditve in posegov v prostor v obliki fotokartonov.

Nosilec naloge:	Aleš Zdešar	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	500
-----------------	-------------	-------------------------------------	-----

5.5 Razvoj

Skladno z ZTNP bomo skrbeli za uveljavljanje razvojnih usmeritev (načrtovanje in izvajanje) v narodnem parku za zagotavljanje doseganja ciljev varstva okolja in spodbujanje trajnostnega razvoja. Prednostno se bo pristopilo k identifikaciji problemov in razvojnih idej ter k uresničevanju le-teh. Posebno pozornost bomo namenili ukrepom varstva narave in kulturne dediščine, načrtovanju, gradnji in vzdrževanju parkovne infrastrukture, aktivnostim, ki prispevajo k vzdrževanju in ohranjanju za narodni park tipične krajine, uvajanju javnega prevoza in urejanju prometa, osnovni preskrbi prebivalstva, trajnostnemu razvoju in ohranjanju poseljenosti v narodnem parku in drugim razvojnim usmeritvam, ki jih določa novi ZTNP.

5.5.1 Sodelovanje z lastniki zemljišč na zavarovanem območju (svetovanje, strokovna pomoč) na področju kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja

Kmetijstvo in gozdarstvo sta osnovni gospodarski dejavnosti na območju TNP, ki sta zaradi naravnih, socialnih in ekoloških vidikov potrebni posebne obravnave tako s stališča kmetijsko-gozdarske kot naravovarstvene stroke. Ohranitev obstoječe naravne in kulturne krajine je odvisna tudi od socio-ekonomskega stanja na podeželju ter dohodkovnih zmožnosti lokalnega prebivalstva.

V letu 2011 načrtujemo:

- pomoč lokalnemu prebivalstvu pri prireji, predelavi in trženju lokalno tipičnih pridelkov in izdelkov, storitev ter izdelkov višje kakovosti,
- svetovanje in strokovno pomoč nevladnim organizacijam, društvom ter skupnostim lastnikov,
- svetovanje in strokovno pomoč pri izvajanju ukrepov slovenske kmetijske politike.

Nosilec naloge:	Davorin Koren	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1350
-----------------	---------------	-------------------------------------	------

5.5.2 Sodelovanje s podpornim okoljem s področja razvoja podeželja

Na območju osmih občin znotraj TNP, potekajo aktivnosti priprave in izvajanja raznih programskih dokumentov, strategij in projektov s širokega področja kmetijstva in razvoja podeželja. Navedeni programi se na zavarovano območje TNP lahko nanašajo tako teritorialno kakor tudi vsebinsko. JZ TNP mora pri teh aktivnostih sodelovati kot aktiven partner in deležnik. Gre za sodelovanje z razvojnimi agencijami, kmetijskimi zavodi, občinami ter posameznimi ministrstvi. Programi in projekti se lahko izvajajo na ravneh lokalnih skupnosti, občin, kmetijskih zavodov, razvojnih agencij, regij, lahko pa gre tudi za projekte, ki so nacionalnega ali mednarodnega značaja.

V letu 2011 načrtujemo:

- aktivno sodelovanje pri pripravi razvojnih dokumentov, katerih nosilci so zgoraj navedene institucije.

Nosilec naloge:	Davorin Koren	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1450
-----------------	---------------	-------------------------------------	------

5.5.3 Planinstvo

Planinstvo oziroma hoja v gore je najbolj razširjena oblika obiskovanja narodnega parka. Ta dejavnost ima že več kot dvestoletno tradicijo v Julijskih Alpah, organizirano planinstvo pa se je močno razvilo sočasno z razvojem TNP. Planinstvo je specifična dejavnost posebne pomembnosti, saj v osrčju TNP, čeprav na društveni ravni, predstavlja zelo pomembno upravljavsko organizacijo. Planinska zveza Slovenije namreč preko svojih društev upravlja 35 planinskih koč in okrog 2.000 km poti v TNP. Stalno in tesno sodelovanje s PZS je redna naloga JZ TNP.

V letu 2011 bo poudarek dela na:

- svetovanju in usmerjanju v zvezi z upravljanjem planinskih postojank, urejanju in označevanju poti ter reševanju problematike oskrbovanja koč;
- nadaljnjem aktivnem sodelovanju pri vzgojno izobraževalnem delu PZS in njenih komisij.

Nosilec naloge:	Marjeta Albinini	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	50
-----------------	------------------	-------------------------------------	----

5.5.4 Sodelovanje z različnimi turističnimi subjekti na območju in vplivnem območju TNP

Turizem je pomembna gospodarska panoga območja TNP. V zavarovanem območju oz. v njegovi okolici so visoko razviti turistični kraji, kjer je TNP tudi pomembna dodana vrednost turističnemu gospodarstvu. Dobro sodelovanje z LTO in z drugimi deležniki v turizmu je pomembno zlasti z vidika usmerjanja in informiranja obiskovalcev kot tudi z vidika socio-ekonomskega stanja ter dohodkovnih zmožnosti lokalnega prebivalstva. TNP je skupaj z LTO-ji na območju parka vključen v Skupnost Julijske Alpe, ki si v svoji trženjsko-promocijski strategiji prizadeva za krepitev zavesti o kakovosti naravnega okolja.

Prednostne aktivnosti na tem področju so:

- sodelovanje z lokalnimi skupnostmi pri organizaciji in izvedbi dogodkov in prireditiv,
- vključevanje ponudbe TNP v ponudbo LTO,
- povezovanje ponudbe različnih akterjev v turistične pakete,
- vključevanje različnih društev na vplivnem območju parka v aktivnosti prireditiv TNP,
- vključevanje turističnih kmetij in izdelkov domače obrti na predstavitvah, dogodkih in sejmih ter vključevanje tovrstnih turističnih produktov v promocijske tiskovine TNP.

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	300
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

5.6 Varstvo in upravljanje prostoživečih živali

5.6.1 Priprava strokovnih podlag za varstvo in upravljanje živalskih vrst

Varstvo in upravljanje prosto živečih živali, zlasti tistih, ki so po zakonu o divjadi in lovstvu opredeljene kot divjad, ima v prostoru TNP že dolgo tradicijo in zaradi specifik upravljanja LPN zahteva posebne naloge. Gre za upravljanje lovnih vrst, ki so v TNP predmet upravljanja po naravovarstvenih in lovsko upravljavskih izhodiščih.

V letu 2011 načrtujemo:

- zaključek »Strategije upravljanja z jelenjadjo v LPN Triglav (TNP)«,
- pripravo strokovnih podlag za izločitev mirnih območij za določene vrste prosto živečih živali v okviru izdelave NU.

Nosilec naloge:	Miha Marenče	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	300
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

5.6.2 Zbiranje podatkov v LPN Triglav

Že vrsto let potekajo opazovanja in zbiranje podatkov o stanju posameznih živalskih vrst in njihovi populacijski dinamiki.

V letu 2011 načrtujemo:

- zbiranje podatkov nekaterih redkih in ogroženih zavarovanih vrst (planinski orel, svizec, rjavi medved, volk, ris),
- zbiranje podatkov še nekaterih zavarovanih vrst (sokol selec, kragulj, beloglavi jastreb, belka, kotorna, planinski zajec),
- zbiranje podatkov lovnih vrst,
- sistematično zbiranje podatkov in ugotovitev stanja rastišč divjega petelina in ruševca,
- sistematično enodnevno štetje gamsov v loviščih TNP,
- sistematično enodnevno štetje gamsov v enem od okolišev LPN Triglav,
- sistematično štetje gamsov od 1. do 15. novembra v vseh okoliših LPN Triglav,
- sistematično dvodnevno štetje kozorogov v LPN Triglav,
- vodenje evidenc in delna obdelava podatkov.

Nosilec naloge:	Miha Marenče	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	200
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

5.6.3 Varstveni ukrepi na nelovnem območju (prvo varstveno območje)

V letu 2011 načrtujemo:

- nadzor in spremljanje stanja,
- zbiranje podatkov o prisotnosti in populacijski dinamiki prosto živečih živalskih vrst,
- zbiranje podatkov o zdravstvenem stanju gamsov in kozorogov na osnovi videnih in najdenih poginulih živali,
- določitev varstvenih ukrepov, ki so v izločanju posameznih območij varovanja habitatov, kjer se izključi določene človekove dejavnosti, nekatere pa omeji ali preusmeri (rastišča, gnezdišča, letna bivališča in zimovališča)
- vodenje evidenc in obdelava podatkov.

Nosilec naloge:	Miha Marenče	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	200
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

5.6.4 Škode po divjadi

Vsakoletna z zakonom določena naloga je, da je upravljavec lovišča dolžan prijavitelju (oškodovancu) poravnati škodo od divjadi. Upravljavec do konca vsakega leta imenuje pooblaščenca LPN za ocenjevanje škod po divjadi.

Nosilec naloge:	Miha Marenče	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	100
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

5.6.5 Upravljanje z LPN Triglav

V letu 2011 načrtujemo:

- obdelavo podatkov biomeliorativnih del in del na lovsko tehniških objektih ter odvzema divjadi za preteklo leto ter jih posredovali načrtovalcu ZGS,
- pripravo predloga za načrt varstva in monitoringa, biomeliorativna dela in dela na lovsko tehniških objektih, za višino odvzema po lovnih vrstah divjadi,
- pripravo internega lovskega letnega načrta LPN,

- izvajanje nadzora nad izvajanjem lova,
- izvedbo internega kinološkega preizkusa usposobljenosti lovskih psov za iskanje ranjene divjadi,
- izvedbo strokovnega izobraževanja iz lovske tematike,
- sodelovanje v območnem združenju upravljavcev lovišč (OZUL).

Nosilec naloge:	Miha Marenče	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1000
-----------------	--------------	-------------------------------------	------

5.7 Varstvo kulturne dediščine

Področje varstva kulturne dediščine se sprotno vključuje v razne vsebine JZ TNP (svetovanje strankam, priprava mnenj, strokovne podlage, načrt upravljanja). Pri izvajanju osnovnih nalog sodelujemo z MK in ZVKDS (OE Nova Gorica in Kranj). Pri svetovanju strankam glede gradenj upoštevamo vidik varstva ter ohranjanja kulturne krajine in dediščine, krajinsko tipologijo idr. Po novem ZTNP se formalizira doslejšnje sodelovanje z varstveno inštitucijo za nepremično kulturno dediščino.

V letu 2011 načrtujemo:

- sodelovanje pri aktualiziranju opisov objektov nepremične kulturne dediščine v Registru, ki ga vodi MK,
- v sodelovanju z zunanjim strokovnjakom ter s predstavniki Fakultete za arhitekturo, ZVKDS (OE Nova Gorica in Kranj) in parkovnih lokalnih skupnosti nameravamo pristopiti k izdelavi stavbne tipologije, ki bo z usmeritvami in primeri dobre prakse prispevala h kakovostnejšim rešitvam v prostoru – tako z vidika poselitvenega vzorca kot tudi vidika arhitekturnega oblikovanja objektov.

Nosilec naloge:	Tea Lukan Klavžer	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	300
-----------------	-------------------	-------------------------------------	-----

5.8 Prostorski informacijski sistem

Geografski informacijski sistemi so nujno potrebni za vsakdanje delo s prostorskimi podatki na vseh področjih.

V letu 2011 načrtujemo:

- posodobitev programske opreme (ESRI ArcView), - uporabo brezplačnih odprtokodnih GIS programov,
- posodobitev podatkov in prehod na centralno vodenje podatkov,
- priprava navodil za ravnanje za vse uporabnike sistema,
- ustrezna ureditev podatkov in metapodatkov,
- priprava različnih kartografskih in grafičnih podlag.

Nosilec naloge:	Miha Marolt	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	900
-----------------	-------------	-------------------------------------	-----

5.9 Informacijsko izobraževalna služba

Osrednjo vlogo ozaveščanja o pomenu varstva narave in kulturne dediščine imajo informacijska mesta (info središča, info postaje), ki postajajo tudi pomembno prizorišče dogodkov, prireditelj, izobraževalnih aktivnosti in tako povezovalna mesta različnih ciljnih skupin, so pa tudi nemalokrat prva informacija posameznim obiskovalcem narodnega parka. Info postaje imajo pomembno vlogo tudi pri promociji narodnega parka, ki pa jo dopolnjujejo še zastopanje na različnih prireditvah ali sejnih. Izobraževalne aktivnosti okoljske vzgoje (predavanja o parku, vodenja, delavnice idr.) se

izvajajo v okviru enkratnih, periodičnih ali že tradicionalnih dogajanj in se uspešno vključujejo tudi v šolske učne programe. Pomembno vlogo pri informiranju, ozaveščanju, izobraževanju in promoviranju zavarovanega območja imajo tudi publikacije JZ TNP.

Nosilec naloge:	vodja IIS	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	350
-----------------	-----------	-------------------------------------	-----

5.9.1 Vzgojno izobraževalne dejavnosti

Dejavnost poteka predvsem v okvirih programa dela obeh informacijskih središč ter vsakoletnih in občasnih aktivnosti različnih vzgojno izobraževalnih programov: naravoslovni dnevi za različne ciljne skupine, ekskurzije in druge oblike vodenja, pomoč in sodelovanje pri izvedbi šole v naravi, priprava različnih predstavitev in razstav. Najpomembnejše ciljne skupine so vzgojno-izobraževalne in varstvene ustanove, predvsem osnovne šole ter društva in druge skupine, prebivalci in obiskovalci narodnega parka.

V letu 2011 načrtujemo:

- pripravo in izvedbo trinajstih mednarodnih Belarjevih naravoslovnih dnevov (24. in 25. maj 2011) v Trenti,
- pomoč in sodelovanje v okviru šole v naravi, ki jo na območju TNP izvajajo različne šole,
- sodelovanje pri organizacijski pripravi in vodenju ekskurzij (naravoslovne poti TNP) različnih skupin, predvsem osnovnih šol,
- pripravo in izvajanje etnoloških in fotografskih delavnic za različne ciljne skupine,
- postavitve razstav (januar – razstava fotografij Jaka Čopa v Tolminu, april – razstava fotografij ob izidu monografije TNP),
- predstavitve in tematska predavanja za različne ciljne skupine,
- sodelovanje v programu bohinjskega Festivala cvetja,
- aktivnosti v programu sodelovanja s čezmejnima parkoma Julijsko predgorje in Nockberge,
- organiziranje družinskega programa PPP – Petkovi Popoldnevi v Parku,
- vodenje po parkovnih poteh,
- fotografsko dokumentiranje za publikacije, arhiv, predstavitve, predavanja in razstave TNP.

Nosilec naloge:	Jože Mihelič	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1400
-----------------	--------------	-------------------------------------	------

5.9.2 Program Mladi nadzornik

Mladi nadzornik je program izobraževanja mladih, ki živijo v parku in njegovi neposredni okolici. Prvič je bil izveden leta 2002 kot pilotni projekt Federacije EUROPARC. V program so vključeni otroci, stari od 13 let dalje. Glavni nameni projekta so: vzgoja, predstavitev parka in pomena zavarovanih območij nasploh ter spoznavanje namena in vlog nadzornikov TNP. Program obsega taborne (začetni, nadaljevalni, mednarodni) in posamezne akcije ter za zaključeno skupino traja pet let. V letu 2009 smo začeli z novim petletnim krogom izobraževanj. Program financirajo udeleženci, lokalne organizacije (planinska društva, šole), JZ TNP iz programa UNESCO MAB in Alpske konvencije, nekaj sredstev pa pridobimo z razpisi.

V letu 2011 načrtujemo:

- delo z mladimi nadzorniki po programu in izvedbo skupnega tabora za mlade nadzornike,
- sodelovanje v okviru programa z mladimi nadzorniki iz Parka Julijsko predgorje v Reziji v Italiji,
- udeležbo na mednarodnem Europarcovem taboru.

Nosilec naloge:	Marjeta Albinini	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	400
-----------------	------------------	-------------------------------------	-----

5.9.3 Vodenje po parku

Vodeni izleti so pomemben del informiranja in usmerjanja obiskovalcev TNP. V letu 2011 bomo izvajali celoletni program vodenih izletov za različne zahtevnostne stopnje. V juliju in avgustu bodo, poleg že uveljavljenega vodenega izleta po Soški poti, pripravljene še novi izleti za domače in tuje goste.

V letu 2011 načrtujemo:

- vodene izlete dvakrat mesečno ob koncih tedna,
- nove periodične izlete v juliju in avgustu (Pot Triglavske Bistrice, Debela peč, Triglav),
- enkrat letno izlet v enega od tujih parkov,
- predstavitev ponudbe vodenih izletov po hotelih na Bledu in Kranjski Gori z organizacijo prevozov do izhodišča,
- vodenje vseh naključnih organiziranih skupin in posameznikov po njim prilagojenih programih.

Nosilec naloge:	Iztok Butinar	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	4050
-----------------	---------------	-------------------------------------	------

5.9.4 Dogodki ob 30-letnici TNP

V letu 2011 praznujemo 30 let zakonske ustanovitve TNP. Jubilej bo rdeča nit vseh dogodkov v letu 2011, osrednji dogodki obeležitve pa so naslednji:

- 16. Memorial Danilo Re - Bled, Bohinj, Vogel , 20.1. – 23.1.2011
- Dan TNP na Alpski konferenci, Brdo, 9.3.2011
- Odprtje nove razstave o gozdovih, Dom Trenta, 27.4.2011
- Osrednja prireditev ob 30. letnici TNP in dan Alpske konvencije, Bled, 28.5.2011
- Strokovni posvet ob 30. letnici JZ TNP, Bled – 12.10.2011
- Predstavitev novega promocijskega filma TNP in predstavitev publikacije 30 let TNP – Mojstrana, 10.12.2011

Nosilec naloge:	Tina Markun	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	100
-----------------	-------------	-------------------------------------	-----

5.9.5 Založništvo

Publikacije TNP so periodične (časopis, poročilo o delu) in občasne. Med slednje sodijo strokovna literatura (Triglavski razgledi, zbirka Razprave in Raziskave) in promocijske tiskovine (zloženske oz. promocijske publikacije, stenski koledar in rokovnik).

Foto monografija TNP

V sozaložništvu s tiskarno Medium smo že v letu 2010 začeli s pripravo avtorske foto monografije TNP, katere avtor je Jože Mihelič. TNP je zadnjo podobno publikacijo pripravil pred več kot 15 leti. Predviden izid nove foto monografije je maj 2011.

Nosilec naloge:	Jože Mihelič	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	500
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

Časopis »Svet pod Triglavom«

Časopis TNP, ki je namenjen prebivalcem, obiskovalcem ter prijateljem in podpornikom parka, omogoča informiranje različnih ciljnih javnosti. Prejme ga vsako gospodinjstvo v parku. S pestrim izborom prispevkov o delovanju in upravljanju TNP, o posebnostih ter splošnih značilnostih parka, dogodkih, pomembnih novicah ter z bogato in kvalitetno slikovno opremo dostojno predstavlja, poudarja in promovira delo javnega zavoda in narodni park sam.

V letu 2011 načrtujemo:

- izdajo treh številčk časopisa, prve v aprilu, avgustu in decembru, vsaka v nakladi 4000 izvodov.

Nosilec naloge:	Jože Mihelič	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	300
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

Triglavski narodni park v letu 2010 - poročilo o delu JZ TNP z namenom predstaviti poudarke dela preteklega leta. Publikacija je nadaljevanje dvoletnega poročila o delu.

Nosilec naloge:	Tina Markun	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	150
-----------------	-------------	-------------------------------------	-----

Triglavski razgledi – nova številka strokovne publikacije JZ TNP.

Nosilec naloge:	Tanja Menegalija	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	100
-----------------	------------------	-------------------------------------	-----

Razprave in raziskave JZ TNP – nova številka strokovne publikacije

Nosilec naloge:	Miha Marenče
-----------------	--------------

Stenski koledar in rokovnik 2012, program prireditvev in ponatisi

V letu 2011 načrtujemo:

- pripravo in tisk ter prodajo stenskega koledarja in rokovnika 2012,
- program dogodkov in prireditvev v letu 2011 v nakladi 6.000 izvodov,
- priprava časopisne publikacije Poletni TNP za domačine in tuje obiskovalce,
- ponatis zloženk (Pocarjeva domačija, Dom Trenta, Soška pot, Triglavska Bistrica, Kolesarska pot radovna) v nakladi 70.000 izvodov,
- ponatis 4-jezične brošure Na obisku v nakladi 15.000 izvodov.

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	520
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

5.9.6 Promocija

Posebna promocijska aktivnost bo v letu 2011 namenjena osrednjim dogodkom ob 30-letnici TNP.

V letu 2011 načrtujemo:

- vpeljavo izbrane celotne grafične podobe,
- produkcijo novega promocijskega filma o TNP.

Pomemben del promocije je tudi vsakodnevno informiranje in usmerjanje posameznikov ter sodelovanje s turističnimi organizacijami še posebej s skupnostjo Julijske Alpe.

V letu 2011 načrtujemo:

- sodelovanje na prireditvah: Mednarodni festival cvetja v Bohinju, Otroški festival Brr Fejst in Bo Fejst – Bohinj, Jurijevem sejmu v Gorjah, Jožefovem sejmu na Jesenicah, Dnevi pohodništva na območju Julijskih Alp in Kekčevi dnevi,
- celodnevni promocijski dogodek: TNP v enem od turističnih krajev ob meji parka,
- udeležbo na sejmih TIP 2010, AGRA, Narava-zdravje,
- udeležba na sejmih s Skupnostjo Julijske Alpe,
- sodelovanje na tujih sejmih in prireditvah: Freizeitmesse Celovec, Pušja vas, Festival Vina v Italiji,
- sodelovanje na delavnici Incoming Workshop,
- priprava promocijskih map in vrečk v skladu z novo celostno grafično podobo.

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	600
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

5.9.7 Informacijsko središče TNP Dom Trenta

Dom Trenta predstavlja pomembno vlogo informiranja in ozaveščanja. Središče letno obišče med 25.000 in 30.000 obiskovalcev. Poleg stalne razstave o naravi in dveh ali več začasnih razstav, je urejena tudi etnološka zbirka Trentarski muzej v skrbništvu Tolminskega muzeja. Dom Trenta je pomembno gibalno razvoja in življenja lokalne skupnosti ter pomembno prireditveno središče.

Dom Trenta vsako leto tradicionalno gosti in prireja številne pomembne prireditve, med drugim poletno šolo za mlade glasbenike pod pokroviteljstvom Dunajske filharmonije Mednarodni glasbeni forum Trenta, etnološko-zgodovinsko prireditev Trentarski senjem, bienalno umetniško delavnico TrentaArs in zaključni koncert Primorska poje. Info središče je močno vpeto v delovanje lokalne skupnosti v dolini Trente. Poleg naštetega JZ TNP v Domu Trenta in sosednji Hiši Trenta upravlja s 53 posteljami, ki so velik del leta namenjena raznim izobraževalnim programom, v preostalem času pa služijo kot turistične prenočitvene zmogljivosti.

V letu 2011 načrtujemo:

- posodobitve info središča v okviru projektov Climaparks in Švicarski sklad,
- izvedbo in nadgraditev vseh tradicionalnih prireditev,
- povečanje števila nočitev za 5-10% predvsem z izboljšanjem ponudbe z večdnevnimi, programi, ki so namenjeni šolskim skupinam tako iz Slovenije kot tujine,
- povečanje števila obiskovalcev razstavnih prostorov,
- ureditev dostopa s parkirišča pred Info središčem in postavitev nove označevalne table,
- pripravo učnih listov za izobraževalne naravoslovne poti; Soško pot, Pot tehnične dediščine in Pot Krivopetnic.

Nosilec naloge:	Marko Pretner	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	8400
-----------------	---------------	-------------------------------------	------

5.9.8 Informacijsko središče Triglavsko roža na Bledu

Namen in cilj Info središča Triglavsko roža na Bledu je z različnimi orodji spodbujati varovanje okolja, dvigovati zavest o pomembnosti ohranjanja narave in kulturne dediščine ter v dogajanje vključevati različne interesne skupine in posameznike z različnih koncev Slovenije, predvsem pa z območja in okolice TNP. Pomemben del obiskovalcev predstavljajo naključni in organizirani obiskovalci info središča (skupine) oz. njegove stalne ponudbe (razstave, digitalne aplikacije, projekcije). Predstavljajo glavno ciljno publiko za stalne razstave in razstave v okviru dogodkov in prireditev. Večji poudarek dogodkov v letu 2011 bo na tematski povezavi prireditev in upoštevanju svetovnih okoljskih dni.

V letu 2011 načrtujemo:

- pripravo razvoja delovanja info središča,
- vzpostavitev delovanja teleskopske opazovalnice na strehi zgradbe,
- pripravo idejne arhitekturne zasnove (v okviru projekta Brezmejna doživetja narave),
- nadaljevanje obsega prireditev v vseh treh prireditvenih sklopih: Sredini večeri, družinsko-otroški program in Triglavsko tržnica,
- izvedbo izobraževanja za animatorje,
- izvajanje izobraževalnih delavnic za osnovnošolce,
- izvajanje zunanjih prireditev v 20% večjem obsegu kot leta 2010,
- aktivno sodelovanje pri snovanju in realizaciji nadgradnje Info središča Triglavsko roža na Bledu
- uvedbo nekaterih novosti na področju dogodkov:

- **Odkrivaj TNP/Discover TNP:** aktivno poletno dogajanje od junija do septembra za domače in tuje obiskovalce, organizirano v Info središču Triglavsko roža na Bledu in na terenu (Kamp Danica, Ribčev Laz, Kamp Šobec);
- **Triglavsko roža TNP gostuje:** celoletni sklop prireditev na terenu (Zgornjesavska dolina, Bovško, Kobariško, Tolminsko, Bohinj) oz. gostovanj razstav, filmskih večerov in ostalih dogodkov, ki predstavljajo izbor dogajanja v preteklem letu v Info središču Triglavsko roža na Bledu (približno 26 dogodkov);
- **tečaj TNP tradicionalno znanje:** priprava in izvedba treh 20-urnih tečajev tradicionalnega znanja (pletanje nogavic, pletanje košar, šivanje cunjastih copat) s pomočjo lokalnih strokovnjakov/mentorjev z zaključno razstavo in možnostjo nadaljevalnega tečaja (3 x 20 urni tečaj);
- **sodelovanje na osnovnih šolah z info točko TNP:** za vzpostavitev dolgoročnega sodelovanja z izbranimi osnovnimi šolami bomo organizirali vsakomesečni obisk oz. delavnico dotične osnovne šole z mentorjem/pedagogom TNP (približno 8 obiskov na posamezni OŠ).

Nosilec naloge:	Majda Odar	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	6480
-----------------	------------	-------------------------------------	------

5.9.9 Pocarjeva domačija

Muzejsko urejena domačija priča o stavbni dediščini ter življenju in delu preteklih stoletij v dolini Radovne. Domačija je avtentičen primer alpske arhitekture 18. stoletja in kulturni spomenik državnega pomena. Gospodarsko poslopje domačije je info postaja in prireditveni prostor TNP.

V letu 2011 načrtujemo:

- izvedbo prireditev ob Dnevu muzejev, ob odprtju poletne sezone na Pocarjevi domačiji in v mesecu avgustu,
- aktivnejšo promocijo za domačije z namenom povečati obisk,
- programe za otroke v okviru sodelovanj s šolami,
- obnovo freske na pročelju (prijava na Ukrep 323 v letu 2010).

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	150
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

5.9.10 Informacijska točka v sklopu Slovenskega planinskega muzeja

Znotraj Slovenskega planinskega muzeja v Mojstrani deluje tudi informacijska točka TNP, ki je sestavni del muzeja. Namen delovanja informacijske točke je posredovati informacije o TNP ter o njegovi dejavnosti na področju izobraževanja, prireditev in ponudbe vodenih izletov.

V letu 2011 načrtujemo:

- aktivno sodelovanje pri izmenjavi razstav,
- pripravo partnerskega programa vodenega izleta po poti Triglavsko Bistrice,
- dobavo različnih artiklov TNP,
- oskrba informacijske točke z materialom TNP.

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	50
-----------------	--------------	-------------------------------------	----

5.9.11 Objekt Trg svobode 16 v Kobaridu – (Zelena hiša)

V objektu se poleg informacijske postaje načrtuje tudi oblikovanje močnejše dislocirane pisarne, kjer se predvideva poudarek na dejavnosti kmetijstva in razvoja podeželja, opremljanja in urejanja zahodnega dela TNP ter sedež upravljanja Biosfernega območja Julijske Alpe.

Rdeča nit info postaje TNP v Kobaridu je povezovanje kmetijstva, turizma in varstva narave. Sofinanciranje nabave opreme in oblikovanja vsebin prvega nadstropja načrtujemo v okviru strateškega projekta CLIMAPARKS.

V letu 2011 načrtujemo:

- sodelovanje z LTO Sotočje na področju skupnega načrtovanja razstav in drugih prireditev
- dobavo različnih artiklov TNP,
- oskrba informacijske točke z materialom TNP.

Nosilec naloge:	Davorin Koren	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	50
-----------------	---------------	-------------------------------------	----

5.9.12 Informacijska postaja Zatoľmin

Informacijska postaja TNP v Zatoľminu ob vstopu v Tolminska korita je načrtovana v objektu, ki je bil zgrajen na mestu porušenega hleva na Lokarjevi domačiji v okviru popotresne obnove. Na objektu so izvedena dela do pete gradbene faze. V pritličju so načrtovani pisarniški prostori, javni program za potrebe informacijske točke in sanitarni prostori. V mansardi je predvidena ureditev razstavnega prostora (prikaz kulturne dediščine, naravnih vrednot na območju Tolmina in zgodovinske dediščine iz obdobja 1. svetovne vojne).

V letu 2011 načrtujemo:

- proučitev možne partnerske povezave pri urejanju vstopne točke TNP pri Tolminskih koritih in skupaj s partnerji (občina Tolmin, LTO Sotočje) določiti akcijski program,
- glede na pogoje zakupne pogodbe (pogovor z lastnikom) in razpoložljiva sredstva ter sodelovanje z LTO Sotočje izvedbo zaključnih instalacijskih del in opremo sanitarnih prostorov ter začetno fazo postavitve razstave ter del zunanje ureditve – zasnova in izvedba dostopov.

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	50
-----------------	---------------	-------------------------------------	----

5.9.13 Pripravljanje in vzdrževanje poti in označb ter druge infrastrukture, ki je namenjena obisku zavarovanega območja

Učinkovito varovanje ter posredovanje informacij obiskovalcem je možno zagotoviti z dobro urejeno parkovno infrastrukturo na terenu. Parkovna infrastruktura TNP obsega mejne oznake, različne vrste informacijskih in usmerjevalnih tabel ter stebričkov, informacijske točke, parkovne tematske poti, počivališča, razgledišča, brvi, ograje ter cestne zapornice. Gre za skupaj več kot 1.600 objektov, ki zahtevajo stalno skrb in vzdrževanje, hkrati pa je urejanje parka za obiskovalce dinamičen proces, ki vsako leto narekuje nova dela. V mnogih primerih poteka s partnerskimi sodelovanjem z lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami (npr. planinska in turistična društva). JZ TNP kot partner ali kot strokovna ustanova sodeluje in pomaga pri urejanju infrastrukture za obiskovalce, ki je vodena s strani drugih deležnikov v prostoru.

V letu 2011 načrtujemo:

- redno vzdrževanje in obnavljanje obstoječe parkovne infrastrukture ter tudi nove ureditve,
- postavitev tipskih mejnih oznak / tabel glede na določila novega ZTNP,
- sanacija stanja poti po barju Goreljek ter poenotenje tabel na Goreljku ter pred upravno stavbo TNP z ostalimi informacijskimi tablamami v parku,
- nadaljnje urejanje informacijskih točk po smernicah univerzalnega dostopa (za gibalnoovirane osebe),
- pripravo internih vodil ali pravilnika o postavljanju parkovne infrastrukture.

Nosilec naloge:	Marjeta Albinini	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	5700
-----------------	------------------	-------------------------------------	------

5.10 Naravovarstvena nadzorna služba ter varstvo in upravljanje prostoživečih živali

5.10.1 Neposredni nadzor v naravi in prekrškovni organ

Naravovarstvena nadzorna služba (NNS) je terensko organizirana služba na območju Triglavskega narodnega parka (TNP). Izvaja naravovarstveni nadzor v prostoru, s sodelovanjem strokovnih služb TNP (zbiranje analitičnih podatkov), sodeluje pri preventivnem, vzgojno izobraževalnem delu, vodenju in ozaveščanju obiskovalcev ter delu z mladimi. Vsi naravovarstveni nadzorniki veliko časa namenjajo tudi postavljanju in vzdrževanju parkovne infrastrukture in skrbništvu za kočje TNP. Delo naravovarstvene nadzorne službe je razdeljeno na 5 naravovarstvenih oddelkov (Bohinj, Kranjska Gora, Pokljuka – Mežakla, Trenta in Posočje), ki jih sestavlja 14 okolišev, velikih 4000 do 5000 ha, ki so v območju Lovišča z posebnim namenom Triglav (LPN) in preostalo območje TNP, ki ni v upravljanju LPN, vendar je v območju TNP veliko 25 000 do 30 000 ha.

V letu 2011 načrtujemo:

- izvajanje vsebin določil novega Z TNP - sodelovanje pri pripravi in usklajevanju vsebin načrta upravljanje z različnimi upravljavci in lastniki na območju TNP,
- sodelovanje NNS pri popisih stanja v naravi in zbiranju različnih podatkov,
- sodelovanje z lokalnimi, agrarnimi, pašnimi skupnostmi na območju parka in v njegovi neposredni okolici (očiščevalne akcije na planinah in v visokogorju, prenos materiala na nedostopne planine v visokogorju ob pričetku paše),
- ozaveščanje in informiranje obiskovalcev z vsemi novimi zakonsko določenimi ukrepi.

Prekrškovni organ

Prekrškovni organ vključuje nadzor na območju narodnega parka ob upoštevanju ZTNP in veljavnih uredb (Uredba o varstvu samoniklih gliv, Uredba o prepovedi vožnje z vozili v naravnem okolju). Naravovarstveni nadzorniki so za omenjena dela usposobljeni, imajo pooblastilo, izdano na podlagi ZON, za vodenje postopka in izdajo plačilnega naloga. Delo prekrškovnega organa vključuje tudi: izdajo odločb, pisanje plačilnih nalogov, poročanje, vodenje evidenc, zbiranje podatkov iz uradnih evidenc.

V letu 2011 načrtujemo:

- vključevanje novega ZTNP ter pristojnosti ukrepanja v delo NNS,
- novo elektronsko vodenje prekrškovnih postopkov na kraju prekrška in povezavo s koordinatorjem prekrškovnega organa,
- sodelovanje s policijo, medobčinskim redarstvom in inšpekcijskimi službami
- skupne akcije ozaveščanja in informiranja obiskovalcev narodnega parka.

Nosilec naloge:	Sašo Hrovat	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	21100
-----------------	-------------	-------------------------------------	-------

5.10.2 Izvajanje lovskočuvajske službe v LPN Triglav

V letu 2011 načrtujemo:

- lovsko čuvajski nadzor v 14 okoliših s prav toliko NN – lovskimi čuvaji, ki imajo opravljen lovsko čuvajski izpit,
- izvajanje ukrepov za varstvo in monitoring živali,
- izvedbo biomeliorativnih del in del na lovsko tehniških objektih,

- spremljanje zdravstvenega stanja divjadi, izredni posegi, evidentiranje najdenih poginulih živali,
- odvzem divjadi, priprava materialnih dokazov ter priprava in oddaja divjačine,
- evidentiranje škod po divjadi,
- iskanje obstreljene ali ranjene divjadi (lovska kinologija).

Nosilec naloge:	Miha Marenče	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	11100
-----------------	--------------	-------------------------------------	-------

5.10.3 Prostovoljna naravovarstvena nadzorna služba (PNNS)

PNNS TNP je bila ustanovljena vzporedno s poklicno NNS TNP. Leta 2003 sta usposabljanje in evidenca PNNS prešla na MOP, ureja pa ju Uredba o določitvi programa usposabljanja za izvajanje neposrednega nadzora v naravi (Ur. l. RS, št. 30/03). Določene spremembe v smislu poenotenja na državni ravni so se pojavile tudi v zvezi z urejanjem službenega znaka in izkaznice. Slednje predpisuje Pravilnik o službenem znaku, izkaznici in uniformi naravovarstvenih nadzornikov (Ur. l. RS, št. 37/03).

V letu 2011 načrtujemo:

- izobraževalne (seminarji, ekskurzije in popularizacijske akcije) in delovne akcije (čistilne akcije).

Nosilec naloge:	Marjeta Albinini	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	150
-----------------	------------------	-------------------------------------	-----

6 IZVAJANJE DEL IN NALOG, POVEZANIH Z MEDNARODNIMI OBVEZNOSTMI

Republika Slovenija je podpisnica mnogih mednarodnih konvencij in je članica Združenih narodov, Sveta Evrope, Evropske unije in preko svojih ministrstev ter organov v sestavi tudi članica številnih mednarodnih okoljevarstvenih in naravovarstvenih organizacij. Na področju varstva narave so v mnogih primerih prav zavarovana območja – parki najboljši inštrument varstva, upravljanja in izvajanja različnih predpisov in določil. TNP pri tem ni izjema, zato je izvajanje del in nalog, povezanih z mednarodnimi obveznostmi, pomembna naloga JZ TNP.

V okviru teh nalog velja posebej izpostaviti naslednje:

- upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB za TNP;
- uresničevanje priporočil in obveznosti iz naslova Diploma Sveta Evrope;
- izpolnjevanje nalog in obveznosti, izhajajočih iz članstva v nekaterih mednarodnih omrežjih (Federacija Europac in Mreža zavarovanih območij v Alpah – Alparc);
- drugo mednarodno sodelovanje, partnerstva.

6.1 Upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe in izvajanje programa UNESCO MAB

Z razglasitvijo TNP skupaj z okoliškimi občinami za biosferno območje Julijske Alpe leta 2004 in z odločitvijo, da JZ TNP upravlja z območjem MAB, je zavod pridobil nove naloge. Realno gledano so pogoji za celovito delo na biosfernem območju slabi, saj razen skromne podpore Urada za UNESCO, ki sofinancira nekaj akcij na leto, drugih finančnih in posledično tudi kadrovske možnosti ni.

V letu 2011 načrtujemo pripravo dolgoročne strategije upravljanja in akcijskega načrta dela na območju MAB (naloga je neposredno povezana z nacionalnim programom UNESCO MAB, hkrati pa se povezuje z NU za TNP). Ta mora postati temelj za izboljšanje financiranja, pridobivanje projektov in vzpostavitev stalne notranje organizacijske enote (zaposlitev) zavoda za upravljanje Biosfernega območja Julijske Alpe. Hkrati pa bomo nadaljevali obstoječe delo predvsem na področju zbiranja in analize različnih podatkov, varovanju kulturne dediščine, sodelovanju s šolami v in ob parku v okviru programa Mladi nadzornik, pripravi publikacij ter sodelovali pri mednarodnih akcijah v okviru programa UNESCO MAB.

Direktor JZ TNP je (obdobje 2010 – 2014) predsedujoči slovenskega medvladnega programa Človek in biosfera ter član Komisije nacionalne komisije za UNESCO – iz tega prav tako izhaja del nalog koordinacije na državni in mednarodni ravni.

Nosilec naloge:	mag. Martin Šolar
-----------------	-------------------

6.2 Diploma Sveta Evrope

Republika Slovenija je članica Sveta Evrope, zato je k uresničevanju posameznih ciljev razvoja zavezana država in ne le park. Priporočila in obveznosti Sveta Evrope, ki smo jih s prejemom Diplome v letu 2004 in podaljšanjem Diplome leta 2009 prevzeli v JZ TNP in v Sloveniji, so obvezni sestavni del programa dela JZ TNP.

Na osnovi pogojev in priporočil Sveta Evrope bo izdelan akcijski program izvajanja nalog. Obvezni sestavni del nalog v zvezi z Diplomo Sveta Evropa za zavarovana območja je letno poročanje o stanju v parku ter izpolnjevanju pogojev oziroma o napredku glede pogojev in priporočil.

V letu 2011 načrtujemo:

- pripravo letnega poročila,
- koordinacijo s Svetom Evrope glede izvajanja priporočil,
- pripravo programov za izvajanje priporočil za TNP.

Nosilec naloge:	Igor Zakotnik	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	150
-----------------	---------------	-------------------------------------	-----

6.3 Federacija Europarc in Alparc – Mreža zavarovanih območij v Alpah

TNP je že vrsto let (praktično od ustanovitve) član obeh uveljavljenih mednarodnih omrežij parkov. Biti del mreže ne pomeni zgolj statusa in članstva, pač pa to prinaša tudi vrsto obveznosti in nalog, ki pa imajo skupen cilj – izboljšati učinkovitost upravljanja zavarovanega območja. V okviru obeh omrežij se v zadnjih letih odvija vrsta aktivnosti in skupnih projektov, v katerih je uspešno udeležen tudi TNP.

V letu 2011 načrtujemo:

- izvajanje čezmejnega sodelovanja z naravnim parkom Julijsko predgorje v Italiji,
- aktivno sodelovanje v Europarcovi mreži čezmejnih parkov - TransParcNet in vključitev v Europarcovo mrežo za trajnostni turizem – Charter for sustainable tourism;
- sodelovanje na področju varstva in ohranjanja velikih zveri v Alpah, ekološke povezanosti, znanstvenega raziskovanja, izobraževanja in komunikacije ter na razvoju dela parkovnih nadzornih služb v okviru Mreže zavarovanih območij v Alpah.

Nosilec naloge:	mag. Martin Šolar
-----------------	-------------------

6.4 Čezmejno sodelovanje z Naravnim parkom Julijsko Predgorje – Rezija v Italiji

TNP je skupaj z Naravnim parkom Julijsko predgorje v dolini Rezije v Italiji septembra 2009 prejel Europarcov certifikat kakovosti za čezmejno sodelovanje med zavarovanimi območji. Certifikat se podeljuje zavarovanim območjem, ki so čezmejno povezana in izkazujejo zahtevane stopnje sodelovanja na področju upravljanja, varovanja in trajnostnega razvoja. Certifikat je obveza za nadaljnji razvoj skupnega dela in hkrati obveza za izpolnjevanje priporočil.

V letu 2011 prednostno načrtujemo:

- sodelovanje Naravnega parka Julijsko predgorje na Memorialu Danilo Re 2011 v TNP,
- pripravo predlogov za izdelavo skupnega logotipa,

- pripravo skupne predstavitvene brošure v slovenskem, italijanskem, nemškem in angleškem jeziku,
- izvedbo skupnega tabora iz programa Mladi nadzornik,
- izmenjavo podatkov za območje UNESCO MAB,
- izvedbo skupnega opazovanja divjadi,
- nadaljevanje uspešnega sodelovanja na področju okoljske vzgoje, trajnostnega turizma, kmetijstva, promocijskih aktivnosti, zbiranja in izmenjave različnih podatkov in razstav.

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	300
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

6.5 Diploma Europa Nostra

JZ TNP je leta 2006 za prenovo Pocarjeve domačije prejel diplomo Europa Nostra v okviru nagrade EU za ohranjeno kulturno dediščino na področju arhitekture. Naloga federacija Europa Nostra, ki je neposredno povezana z Evropsko komisijo in UNESCO-m, je promoviranje primerov dobrih praks na področju konservatorstva, arhitekture in planiranja.

V letu 2011 načrtujemo:

- večjo promocijo diplome v okviru promocije Pocarjeve domačije in TNP.

Nosilec naloge:	Tina Markun	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	50
-----------------	-------------	-------------------------------------	----

6.6 Mednarodna zveza nadzornikov (International Ranger Federation – IRF)

IRF je bila ustanovljena leta 1992 s podpisom sodelovanja med organizacijami nadzornikov iz Anglije in Walesa (CMA), Škotske (SCRA) ter ZDA (ANPR). Cilji zveze so: dvigovanje standardov nadzornikov po svetu, promoviranje ciljev IUCN, delitev znanja in virov, ustanovitev mednarodne komunikacije z nadzorniškimi organizacijami, spodbujanje mednarodnih izmenjav med nadzorniki, organizacija mednarodnih srečanj, vključno s svetovnim kongresom vsaka tri leta, skupna pomoč posameznikom (ali posameznim organizacijam), kjer je to potrebno in mogoče, zastopanje interesov nadzornikov s pomočjo sodelovanja z drugimi mednarodnimi organizacijami. V IRF se ne more včlaniti posameznik, temveč le zveza nadzornikov na državni ravni.

V letu 2011 načrtujemo :

- ustanovitev Zveze naravovarstvenih nadzornikov Slovenije.

Nosilec naloge:	Marjeta Albinini	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	100
-----------------	------------------	-------------------------------------	-----

6.7 Mednarodno sodelovanje v okviru partnerskih povezav in širše

JZ TNP ima sklenjeno pogodbo o medsebojnem sodelovanju z Naravnim parkom Hoch Taunus iz Nemčije, Narodnim parkom Snowdonia – Wales (VB) ter tristranski sporazum z narodnima parkoma Hohe Tauern (A) in Les Ecrins (F).

JZ TNP sodeluje tudi z drugimi zavarovanimi območji na področju strokovnih izmenjav in aktivno sodeluje pri strokovnem delu s področja upravljanja parkov in naravovarstva.

Nosilec naloge:	Tina Markun	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	50
-----------------	-------------	-------------------------------------	----

6.8 Alpska konvencija

Konvencija o varstvu Alp (Alpska konvencija) je pomemben instrument, ki omogoča tako uporabo razvojnih možnosti kot tudi premoščanje omejitev, ki jih predstavlja alpski prostor. Poleg tega

predstavlja Alpska konvencija tudi pomemben okvir sodelovanja držav pogodbenic na različnih področjih in s tem instrument so-usmerjanja razvoja v alpskem prostoru. S podpisom Alpske konvencije smo podpisnice Alpam priznale status edinstvenega, skupnega območja.

Slovenija v obdobju 2009 – 2011 predseduje Alpski konvenciji. V okviru predsedovanja ima država izdelan program aktivnosti, v letih 2010 in 2011 še posebej tudi za TNP.

V letu 2011 v TNP načrtujemo:

- organizacijo in izvedbo tematskega srečanja med zaposlenimi v parkih Alpske mreže zavarovanih območij v okviru tradicionalnega srečanja Memoriala Danilo Re (20. – 23. januarja 2011),
- predstavitev Alpske konvencije za otroke in mladino v alpskem prostoru ter izobraževanja,
- promocijo Alpske konvencije v okviru mednarodnega Festivala cvetja v Bohinju – sodelovanje TNP z lokalnimi skupnostmi s ciljem ohranjanja in trajnostnega razvoja v smislu temeljnih načel Alpske konvencije in obeležitev mednarodnega leta gozdov,
- promocijske in ozaveščevalne aktivnosti za spodbujanje izvajanja Alpske konvencije in dviga njene prepoznavnosti kot tudi razvojnih potencialov alpskega prostora,
- izvajanje rednih nalog in obveznosti v okviru sodelovanja TNP z Mrežo zavarovanih območij v Alpah,
- spodbujanje in sofinanciranje okoljskih programov s področja umirjanja prometa in trajnostnega razvoja turizma v alpskih občinah,
- organizacijo in izvedbo srečanja z lokalnimi skupnostmi TNP skupaj s slovesno akademijo ob 30-letnici zakonske ustanovitve TNP s poudarkom na sodelovanju z lokalnim prebivalstvom in implementaciji Alpske konvencije.

Nosilec naloge:	Tina Markun	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	150
-----------------	-------------	-------------------------------------	-----

7 PROJEKTI

Poudarek projektnega dela so vsebine in potrebe JZ TNP, ki se neposredno navezujejo na javno službo varstva narave in osnovne dejavnosti zavoda, torej vsebin, ki primarno zadevajo osnovno poslanstvo narodnega parka in izvajanje javne službe varstva narave.

Priprava in izvajanje projektov stremita k partnerstvu z drugimi zavarovanimi območji, čezmejnimi partnerji in drugimi javnimi službami ter spodbujati javno – zasebno partnerstvo.

V letu 2011 se bo delo nadaljevalo na osmih projektih. Predvideno je nadaljevanje prijavljanja projektov kot samostojni subjekti oziroma vodilni partner ali pa kot partner projektov, ki jih bodo vodile druge ustanove. Pri tem načrtujemo dati prednost partnerjem obstoječih mrež zavarovanih območij, predvsem Alparc in Europarc ter lokalnim skupnostim.

7.1 Program ohranjanja biotske in krajinske pestrosti na Pokljuki (2010 – 2012)

Republika Slovenija in Kneževina Monako sta podpisali sporazum o sodelovanju na področju varstva narave in ohranjanja biotske raznovrstnosti. Program, ki ga financira Kneževina Monako v Sloveniji izvajata ZRSVN in JZ TNP, ki sodeluje vse od leta 2005 dalje. V letu 2010 je bil potrjen nov trileten program - V JZ TNP v okviru tega načrtujemo akcije, ki pomenijo nadaljevanje dosedanjega programa in nove akcije.

V letu 2011 bomo v okviru Programa ohranjanja biotske in krajinske pestrosti na Pokljuki izvajali:

- varstvo in monitoring macesnovih gozdov nad Planino Klek,
- pripravo gradiva za dokumentarni film o macesnu,
- monitoring obiska na Pokljuki in v Pokljuški soteski,
- popis stanja in monitoring gozdnih kur,
- vzdrževanje kulturne krajine z obnovo tipičnih objektov na senožetih.

Nosilec naloge:	mag. Martin Šolar
-----------------	-------------------

7.2 Projekti ERA – LEADER program (2009 – 2011)

Projekti ERA so smiselno nadaljevanje zelo uspešnega projekta ERA, ki smo ga v letih 2005-2007 izvajali skupaj z Narodnim parkom Nockberge iz Avstrije in Naravnim parkom Julijsko predgorje iz Italije v okviru programa INTERREG. Vzpostavljeno sodelovanje se je predvsem z izobraževanjem otrok in nadgradnje iniciative »krog parkov« nadaljevalo tudi v letih 2007-2009 in je bilo na naši strani financirano samo iz JZ TNP. Z iniciativo »krog parkov« naj bi se promovirali tako izobraževalni programi in informacijski centri uprav parkov kakor tudi turistične kapacitete lokalnega prebivalstva. Projekt traja do maja 2011.

V okviru projekta Krog parkov - ERA (Območje izvajanja projekta je Zgornje Posočje)
v letu 2011 načrtujemo:

- skupne predstavitve na sejmih,
- pripravo skupnih izobraževalno – turističnih produktov,
- nadgradnjo spletne aplikacije »Krog parkov«,
- skupni koledar prireditvev.

Nosilec naloge:	Davorin Koren	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	400
-----------------	---------------	-------------------------------------	-----

7.3 Projekt NATURE EXPERIENCE - Brezmejna doživetja narave, INTERREG Cilj 3 – Evropsko teritorialno sodelovanje, OP Slovenija – Avstrija 2007 – 2013

Osrednji namen projekta je izboljšati pogoje za razvoj okolju prijaznega turizma v regiji. Projekt povezuje 17 partnerjev iz Slovenije (Gorenjska, Osrednjeslovenska regija in Savinjska) in Avstrije (Koroška in Štajerska), vodilni partner pa je Urad koroške deželne vlade. Projektni partnerji bodo sodelovali na področju skupnega oblikovanja ponudb in trženjskih aktivnosti, razvoja infrastrukture in na področju ukrepov za usposabljanje in ozaveščanje.

V okviru projekta v letu 2011 načrtujemo:

- vzpostavitev mobilne informacijske točke,
- nadgradnjo Triglavске tržnice,
- pripravo dolgoročnega vsebinskega koncepta in prostorskega načrta za preureditev obstoječega informacijskega centra TNP na Bledu v sodobno središče za obiskovalce in domačine,
- ureditev degustacijskega prostora znotraj središča.

Nosilec naloge:	Zunanji projektni vodja	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	3600
-----------------	-------------------------	-------------------------------------	------

7.4 Climaparks – Klimatske spremembe in upravljanje zavarovanih območij Interreg III/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013

Namen projekta je raziskovanje klimatskih sprememb in ozaveščanje o pomenu ohranjanja biotske raznovrstnosti na območju projektnih partnerjev in v svetu nasploh. Projekt vodi TNP, sodelujejo še 3 slovenski partnerji (Krajinski park Strunjan, Park Škocjanske jam in Krajinski park Sešoveljske soline) in 5 italijanskih partnerjev. Ključne aktivnosti projekta so monitoring in analize z vzpostavitvijo skupne merilne mreže, zbiranje podatkov o obstoječih primerih dobre prakse na področju trajnostnega upravljanja zavarovanih območij, vzpostavitev informativnih in izobraževalnih aktivnosti o klimatskih spremembah, biodiverziteti, trajnostnem ravnanju in okoljskih problemih ter skupne aktivnosti na področju komuniciranja. Projekt traja do oktobra 2013.

V letu 2011 načrtujemo:

- postavitev razstave o živi naravi v info središču TNP Dom Trenta,
- posodobitev multivizijske predstavitve v info središču TNP Dom Trenta,
- posodobitev razstave o neživi naravi (digitalizacija reliefa) v info središču TNP Dom Trenta,
- izvedbo večjih gradbenih del na pomožnem objektu v Trenti,
- proučitev možnosti in začetek priprave vsebin za programe v Zeleni hiši v Kobaridu,
- vzpostavitev spletne strani projekta,
- analizo obstoječih podatkov monitoringa,
- aktivno udeležbo na prvi konferenci projekta v Režiji (Italija),
- kot vodilni partner voditi in koordinirati celoten projekt,
- umerjati komunikacijske aktivnosti za projekt.

Nosilec naloge:	Matej Vranješ	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	3600
-----------------	---------------	-------------------------------------	------

7.5 Projekt HABIT-CHANGE - Interreg IV/B Srednja Evropa (2010 – 2013)

Prilagajanje na klimatske spremembe je eden glavnih ciljev Evropske politike in je vključeno tako v trenutne ureditve kot v razvojne strategije. Osrednji cilj prilagajanja na klimatske spremembe je ohranjanje biodiverzitet ob enem pa je tudi del evropske strategije trajnostnega razvoja. Habitatna direktiva (1992) sicer vključuje aktivnosti v smeri izboljšanja in ohranjanja habitatov v ugodnem stanju, vendar ne zajema posledic klimatskih sprememb. Glavni cilj projekta HABIT-CHANGE je poiskati ustrezne strategije in regulative za implementacijo zaščite habitatov pred klimatskimi

spremembami in prilagajanje upravljaljskih načrtov v zavarovanih območjih. Vodilni partner je Inštitut za ekologijo in regionalni razvoj v Leibnizu. Projekt traja do februarja 2013.

V letu 2011 načrtujemo:

- vrednotenje obstoječih upravljaljskih praks,
- identifikacijo potencialnih groženj in določitev občutljivih ekosistemov na klimatske spremembe,
- detajlno kartiranje občutljivih ekosistemov na območju TNP in MAB,
- primerjalno analizo na podlagi historičnih in satelitskih kart,
- zasnovano razstavo in kratkega izobraževalnega filma o občutljivih ekosistemih v TNP.

Nosilec naloge:	Tanja Menegalija	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	2100
-----------------	------------------	-------------------------------------	------

7.6 Slow tourism - Interreg III/A – Program čezmejnega sodelovanja Slovenija – Italija 2007 – 2013

Namen projekta je oblikovanje nove turistične ponudbe na italijansko – slovenskem območju, ki ga zaznamujejo pomembni naravoslovni elementi in voda preko razvoja oblik »počasnega« turizma, ki naj poudarja trajnost, odgovornost in eko – kompatibilnost. V projektu sodeluje 27 partnerjev, vodi ga Delta 2000. Aktivnosti projekta so: koordiniranje, strateško načrtovanje, skupno razvijanje počasnega turizma s pilotnimi akcijami, skupni marketing, izobraževanje, komunikacija. JZ TNP je nosilec sklopa izobraževanje. Projekt traja do aprila 2013.

V letu 2011 načrtujemo:

- pripravo in izvedbo izobraževanja za vodnike po filozofiji »Slow«,
- priprava učnega gradiva in priprava izobraževanja za učitelje po filozofiji »Slow«
- promocijske aktivnosti v sklopu projekta.

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1800
-----------------	--------------	-------------------------------------	------

7.7 Švicarski sklad

Na osnovi razpisa za Švicarski sklad je bila odobrena posodobitev kotla na biomaso, ki jo bomo izvajali v tesni povezavi s projektom Climaparks.

Nosilec naloge:	Marko Pretner	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	100
-----------------	---------------	-------------------------------------	-----

7.8 Informacijsko – izobraževalno središče TNP Bohinjka

JZ TNP ima v Stari Fužini manjši kompleks objektov, ki je deloma pogorel leta 2007. Izdelan je bil sanacijski in idejni načrt za izgradnjo nove informacijske postaje in pisarne TNP za območje Bohinja. Kompleks bo imel turistično-informacijski, vzgojno-izobraževalni in tudi upravni pomen. Pisarna TNP z možnostjo namestitve ene od strokovnih služb TNP v Stari Fužini bo namenjena izboljšanju sodelovanja z domačini ter večji učinkovitosti dela zavoda TNP. Projekt sofinancirajo: TNP (sredstva Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov), MOP in Ministrstvo za gospodarstvo (sredstva EU in nacionalna sredstva za področje turizma).

V letu 2011 načrtujemo:

- odpravo pravno formalnih zadržkov za pridobitve gradbenega dovoljenja,
- revidiranje časovnic in dokončna odobritev projekta
- pričetek del v skladu z revidiranim programom

Nosilec naloge:	Janko Dobravec	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	400
-----------------	----------------	-------------------------------------	-----

7.9 Priprava novih mednarodnih projektov in vzpostavljanje projektnih partnerstev

Povezovanje v okviru projektov predstavlja pomembno dodano vrednost znanju in izkušnjam posameznih partnerjev, hkrati pa posameznim partnerjem prinese vsebinske in tudi finančne koristi. V okviru različnih programov Evropske unije je partnersko sodelovanje ustaljena praksa. Tudi TNP se je v preteklih letih intenzivno vključil v več projektov. Pridobljene izkušnje pri pridobivanju sredstev bomo nadgrajevali v okviru priprav novih projektov, predvsem v programih, ki imajo cilje, ki so hkrati cilji delovanja TNP, kot so na primer Cilj3 (Interreg VI), Life+, Interreg VIc in podobni.

V letu 2011 načrtujemo :

- ponovitev in ustrezno nadgradnjo ter morebitno ponovno prijavo projektov, ki doslej še niso bili sprejeti,
- prijavo novih projektov glede na različne rapise

Nosilec naloge:	Davorin Koren	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	350
-----------------	---------------	-------------------------------------	-----

8 POSLOVANJE

8.1 Splošne in organizacijsko - administrativne zadeve

Sem sodijo naslednje naloge: dokumentiranje dopisov, urejanje pošte in različnih internih dokumentov, koordinacijska dela med upravo in službami na terenu, vodenje arhiva in komuniciranje s strankami, pomoč pri organizaciji delovnih sestankov, administrativna podpora pri pripravi gradiv, pomoč pri organizaciji službenih potovanj in drugih delovnih obveznosti zaposlenih, vodenje kadrovske evidence in prisotnosti na delu, koordinacija naročilnic, pogodb in potnih nalogov.

Nosilec naloge:	Mateja Repe	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1400
-----------------	-------------	-------------------------------------	------

8.2 Kadrovske zadeve

V okviru kadrovskih zadev potekajo naslednje naloge: prijava potreb po sklenitvi podjemnih in avtorskih pogodb ter prijava sklenjenih pogodb na Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje, prijava in odjava za primer poškodbe pri delu in poklicne bolezni tistih, ki so sklenili podjemno oz. avtorsko pogodbo, vodenje razpisov za zaposlovanje novih delavcev, prijava podatkov in spremembe podatkov o pokojninskem in invalidskem ter zdravstvenem zavarovanju, zavarovanju za starševsko varstvo, zavarovanju za primer brezposelnosti in o sklenitvi delovnega razmerja na ZZZS, prijava podatkov o zdravstvenem zavarovanju družinskih članov na ZZZS, priprava obvestil o letnem dopustu; izvedba napredovanj, priprava pogodb o zaposlitvi in aneksov k pogodbam o zaposlitvi ter priprava odgovorov na prispele prošnje za zaposlitev.

Z novim ZTNP so upravljavcu narodnega parka dane nove naloge, povezane predvsem s pripravo načrta upravljanja, z načrtovanjem, pripravo in izvajanjem razvojnih usmeritev, z varstvom kulturne dediščine in ohranjanjem pestrosti krajin, bistveno je povečan obseg nalog v zvezi z izdajanjem različnih soglasij, neposrednega nadzora in s tem povezanih ukrepov. Skladno s podprtimi finančnimi posledicami ima JZ TNP v letu 2011 povečan proračun in odobren kadrovski načrt, ki v letu 2011 omogoča 10 novih zaposlitev, v letu 2012 pa še dodatne 4.

V letu 2011 tako načrtujemo postopno novo zaposlovanje in sicer:

- strokovna služba – 5 zaposlitev (področja načrtovanja, upravljanja in razvoja ter urejanje prostora)
- naravovarstvena nadzorna služba – 3 zaposlitve (prekrškovni postopki, vodenje oddelka, visokogorje),
- informacijsko izobraževalna služba – 2 zaposlitvi (informacijska središča).

Nosilec naloge:	Mateja Repe	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	100
-----------------	-------------	-------------------------------------	-----

8.3 Izobraževanje zaposlenih

V letu 2011 načrtujemo naslednja izobraževanja:

- izobraževanje v okviru upravljanja s prostoživečimi živalmi: »O ptičih v TNP – tokrat malo drugače«,
- izobraževanje v okviru vodenja in odločanja v prekrškovnih postopkih; poznavanju (prepoznavanju) prekrškov in zakonodaje, pooblastila naravovarstvenih nadzornikov in praktični postopek z izdajo plačilnega naloga, ravnanje v kritičnih situacijah,
- izobraževanje za vse pooblaščenke uradne osebe, ki so zaposleni v TNP in tudi tiste zaposlene, ki so neposredno vezani na izdajo različnih dokumentov, katerih izdaja ima za posledico pravico do ukrepanja,
- praktično izobraževanje iz varstva in zdravja pri delu za naravovarstvene nadzornike,
- izobraževanje »Sociološki in psihološki pristop naravovarstvenega nadzornika do kršitelja«,
- posamezna strokovna izobraževanja zaposlenih, ki se določijo tekom leta,
- strokovna ekskurzija za vse zaposlene v narodni park izven Slovenije.

Nosilec naloge:	Mateja Repe	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	300
-----------------	-------------	-------------------------------------	-----

8.4 Stiki z javnostmi, informiranje in obveščanje

Področje stikov z javnostmi, informiranja in obveščanja vključuje dostop do informacij, obveščanje in informiranje širše javnosti o delu in nalogah JZ TNP ter aktualnih vsebinah. Načrtuje in izvaja komunikacijsko podporo aktivnostim okoljske vzgoje, dogodkom in prireditvam TNP. Za doseganje rezultatov izvaja aktivnosti samostojno in v sodelovanju s službami TNP ter sodeluje z različnimi deležniki.

V letu 2011 načrtujemo:

- pripravo in izvedbo letne komunikacijske strategije s ključnimi vsebinami v ločenih načrtih zaradi povečanja obsega števila zaposlenih, števila projektov, dogodkov,
- povezovanje področij dela in uvajanje usklajevanja komuniciranja med: informacijskimi središči, strokovnimi vsebinami, mednarodnimi projekti, različnimi deležniki ,
- redno in ažurno obveščanja javnosti preko sodelovanja z mediji – občinski, regionalni, nacionalni in specializirani (sporočila za javnost, novinarske konference, individualno sodelovanje z mediji, odgovori na novinarska vprašanja) in aktivnosti TNP (spletne strani, glasilo TNP itd.),
- aktivno komunikacijsko podporo prednostnim nalogam JZ TNP v letu 2011: prehod na izvajanje ZTNP, priprava NU in obeležitev 30. letnice zakonske ustanovitve TNP ter obeležitev mednarodnega leta gozdov. Zaradi obsega prednostnih nalog, bodo te opredeljene v posebnih komunikacijskih načrtih.

Nosilec naloge:	Tina Markun	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1000
-----------------	-------------	-------------------------------------	------

8.5 Interno komuniciranje

Namen internega komuniciranja je doseganje dobre informiranosti zaposlenih in njihovo aktivno vključevanje v naloge TNP, ob tem pa tudi doseganje sodelovanja med posameznimi področji dela.

V letu 2011 načrtujemo:

- komunikacijo z zaposlenimi (redna tedenska sporočila o organizacijskih aktivnostih, sodelovanje z drugimi službami in oddelki),

- koordinacijo in pripravo različnih dokumentov za podporo upravi (polletna in letna poročila JZ TNP, letni program dela JZ TNP) in svetu JZ TNP (gradiva, zapisniki).

Nosilec naloge:	Tina Markun	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	300
-----------------	-------------	-------------------------------------	-----

8.6 Pravne zadeve

V okviru pravnih zadev sodi spremljanje zakonodaje, priprava pogodb, priprava splošnih aktov zavoda, usklajevanje dela s pravno in kadrovske službo MOP ter drugimi pristojnimi službami v okviru državne uprave RS ter sodelovanje z notarji in odvetniki. V okviru področja dela se pripravljajo interna pravna mnenja in stališča s področja delovanja zavoda, predvsem s področja delovnega in stvarnega prava. V delokrog sodi pravna podpora pri vlaganju pravnih sredstev in vodenju postopkov pred upravnimi in sodnimi organi, sodelovanje pri pripravi gradiv za seje sveta zavoda ter pri pripravi predpisov s področja dela.

V letu 2011 načrtujemo:

- pripravo novega Statuta javnega zavoda Triglavski narodni park (ZTNP-1 določa rok 3. mesece po uveljavitvi akta o ustanovitvi, ki ga sprejme Vlada RS) ter posledično uskladitev drugih splošnih pravnih aktov zavoda (interni pravilniki),
- nadaljevanje postopka urejanja pravnega statusa nepremičnin, ki so v upravljanju JZ TNP,
- podpora pri določitvi nepremičnin v lasti države, s katerimi upravlja JZ TNP ter pravna ureditev statusa upravljavca, tudi v uradnih evidencah GURS,
- priprava podlag za okvirni program odkupa, zakupa, najema ali zamenjave zemljišč, ki so v narodnem parku v zasebni lasti, za katerega se bodo v državnem proračunu zagotovila namenska sredstva za odkup (vezano na predkupno pravico, katere postopek uveljavljanja je po ZTNP-1 prešel na JZ TNP),
- razreševanje številnih postopkovnih in materialnih dilem, ki se že kažejo in se bodo tudi v prihodnje pri izvajanju določb ZTNP-1 ter obveščanje o novostih, ki jih prinaša zakon,
- delo na vseh področjih, kjer je potrebna pravna podpora poslovanju zavoda in izvajanju njegovih strokovnih nalog ter projektov (spremljanje zakonodaje, priprava pogodb, pravnih mnenj, zastopanje zavoda v postopkih pred upravnimi in sodnimi organi idr.).

Nosilec naloge:	mag. Aleksandra Žumer	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	1800
-----------------	-----------------------	-------------------------------------	------

8.7 Finančno poslovanje zavoda

Finančno poslovanje zavoda se spremlja v Oddelku za finančne zadeve, ki skrbi za tekoče evidentiranje poslovnih dogodkov v računovodskih evidencah sredstev in obveznosti do virov sredstev zavoda, evidencah blagajniškega poslovanja, izplačil plač in drugih osebnih prejemkov ter materialnega knjigovodstva. V ta namen se skladno s predpisi vodijo temeljne in pomožne računovodske knjige ter druge evidence, ki so osnova za sestavo računovodskih izkazov, poslovnega poročila, poročila o doseženih ciljih in rezultatih ter drugih poročil in analiz. Poslovne knjige in poročila zagotavljajo ločeno spremljanje poslovanja s sredstvi javnih financ in drugimi sredstvi za opravljanje javne službe ter poslovanje s sredstvi, pridobljenimi s prodajo storitev in blaga na trgu. Oddelek skrbi tudi za to, da finančno poslovanje poteka skladno z usmeritvami za delovanje notranjega nadzora javnih financ in je usklajeno z zakonskimi in drugimi predpisi, ki nanj vplivajo.

V letu 2011 načrtujemo:

- redno računovodsko spremljanje poslovnih dogodkov in pripravo zakonsko predpisanih poročil oziroma načrtov za pristojne institucije,
- finančno spremljanje izvajanja domačih in mednarodnih projektov,
- uskladitev dokumentov s področja računovodenja z določbami novega ZTNP,

- uskladitev evidenc nepremičnin v lasti in v upravljanju TNP z računovodskimi oz. analitičnimi evidencami in uskladitev vrednotenja nepremičnin,
- nadgradnja računovodskega spremljanja ukrepov prekrškovnega organa (globe) in prilagoditev internih računovodskih pravilnikov.

Nosilec naloge:	Tanja Dijak	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	5400
-----------------	-------------	-------------------------------------	------

8.8 Pridobivanje sredstev s prodajo blaga in storitev na trgu ter ostala pridobitna dejavnost

Pridobivanje finančnih sredstev s prodajo storitev in proizvodov, kot so trženje programov doživljanja parka, predavanja, delavnice, parkovni turizem (nočitve), prodaja publikacij in ostalih izdelkov, prodaja vstopnic info mest in pridobivanje sredstev iz naslova upravljanja LPN, so dopolnilo k osnovni dejavnosti zavoda in pomemben vir dohodkov za njegovo delovanje. V ta sklop sodijo tudi sredstva iz naslova najemnin, drugih prihodkov premoženja in ostali prihodki, ki ne izhajajo iz izvajanja javne službe.

V sklopu te naloge je potrebno skrbno načrtovanje novih doživljajskih programov in snovanje novih artiklov pod znamko TNP oziroma raziskovanje in pridobivanje novih artiklov domače obrti za prodajo na prodajnih mestih TNP. Pestra prodajna ponudba, ki se ustrezno veže na okolje in zavarovano območje, je pomembna za dober prodajni uspeh.

V letu 2011 načrtujemo:

- trženje programov vodenja in doživljanja parka,
- povečanje števila nočitev v Domu Trenta za 5-10% predvsem z izboljšanjem ponudbe z večdnevnimi programi, ki so namenjeni šolskim skupinam tako iz Slovenije kot tujine,
- izboljšanje ponudbe prodajnih artiklov in zasnova novih artiklov pod znamko TNP,
- povečanje zasedenosti koč za 5%,
- povečati prodajo različnih artiklov TNP na vseh prodajnih mestih za 5%,
- pridobivanje sponzorskih sredstev.

Nosilec naloge:	Mojca Smolej	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	300
-----------------	--------------	-------------------------------------	-----

8.9 Upravljanje z nepremičninami TNP in tehnično vzdrževanje

Koordinacija vzdrževanja nepremičnin in druge opreme

Sem sodi splošno vzdrževanje objektov v lasti in upravljanju TNP, ki se izvaja v okviru tehničnega vzdrževanja TNP, vzdrževanje za dela na področju vodovodnih instalacij in električne napeljave ter notranje opreme objektov pa poteka preko zunanjih izvajalcev, ki so s pogodbo obvezani za izvajanje nujnega vzdrževanja.

V okviru vodenja in načrtovanja dokumentacije v zvezi z drugo opremo (avto park, telefonija, delovna sredstva) v letu 2011 načrtujemo:

- posodobitev voznega parka TNP,
- povezavo mobilne telefonije s stacionarnim sistemom IP, kar pomeni, da bo znotraj celotne mobilne in stacionarne skupine omogočeno brezplačno telefoniranje.

Načrtovanje in vodenje dokumentacije pri urejanju z nepremičninami

V letu 2011 načrtujemo:

- dopolnitev popisnega elaborata nepremičnin;
- pripravo strategije uporabe objektov TNP z vidika nadzora, trženja in vodenja obiskovalcev v parku.

Nosilec naloge:	Janko Dobravec	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	9750
-----------------	----------------	-------------------------------------	------

8.10 Informatika

Dela obsegajo vzdrževanje strežnika in delujočih informacijskih sistemov (GIS, finančni sistem, obstoječi dokumentni sistem).

V letu 2010 načrtujemo:

- poskusno obratovanje dodatnega serverja za potrebe prekrškovnega organa in dokumentnega sistema,
- posodobitev podporne enote na upravi na Bledu in dodatno shranjevanje na oddaljeni lokaciji (Trenta),
- zamenjavo serverja v Trenti,
- prestavitev glavnega serverja Lipko na nov server,
- ureditev direktnega dostopa v HCOM omrežje iz Kobarida,
- posodobitev programske opreme MS office iz 2003 na 2007,
- postavitve novih vsebin na vseh informacijskih terminalih parka in na šolah, ki sodelujejo v projektu ERA,
- zamenjavo računalniške opreme na 4 obstoječih delovnih mestih in 6 novih, ki so predvidene z novimi zaposlitvami.

Nosilec naloge:	Janko Dobravec	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	400
-----------------	----------------	-------------------------------------	-----

8.11 Varnost pri delu

V skladu z Zakonom o varnosti in zdravju pri delu in varstva pred požarom bo v letu 2011 izvedeno naslednje:

- redni obdobjni in v primeru novih zaposlitev predhodni zdravstveni pregledi;
- redno letno servisiranje gasilnikov in hidrantnih omrežij (Dom Trenta, uprava TNP, kočje TNP);
- praktično usposabljanje za naravovarstvene nadzornike skladno s skladno s programom usposabljanja za varnost pri delu;
- obnovitvena cepljenja na zavodih za zdravstveno varstvo (klopni meningitis, steklina).

Nosilec naloge:	Edvin Kravanja	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	150
-----------------	----------------	-------------------------------------	-----

8.12 Oprema: uniforme, varovalna, delovna in tehnična oprema

Na osnovi ZTNP, Zakona o varnosti in zdravja pri delu in Pravilnika o službenem znaku ima TNP sprejet interni Pravilnik o nabavi uniforme, osebne varovalne opreme, delovne opreme in tehnične opreme delavcev JZ TNP. Določa vrsto opreme, upravičence in pravila dodeljevanja. Aktivnosti vodi komisija za opremo.

V letu 2011 načrtujemo nakup opreme skladno s pravilnikom.

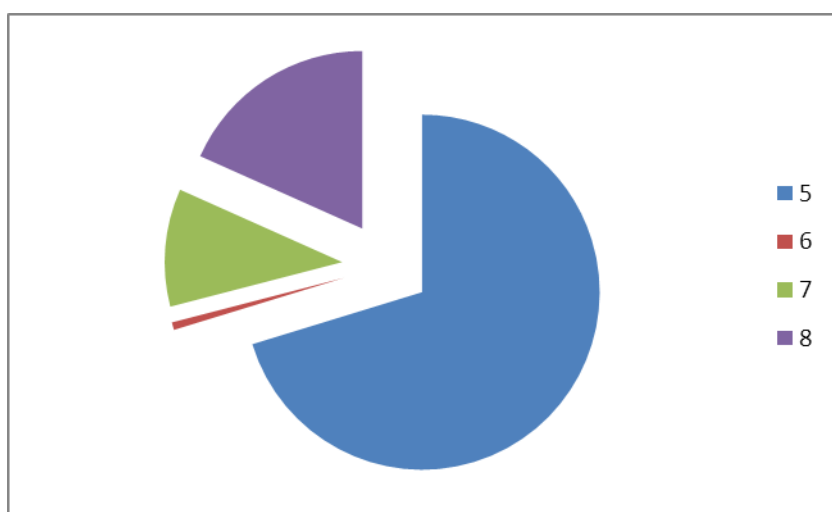
Nosilec naloge:	Iztok Butinar	Skupno št. ur zaposlenih na nalogi:	200
-----------------	---------------	-------------------------------------	-----

9 PRILOGE

Priloga1

Delež porabljenega časa po urah in odstotkih

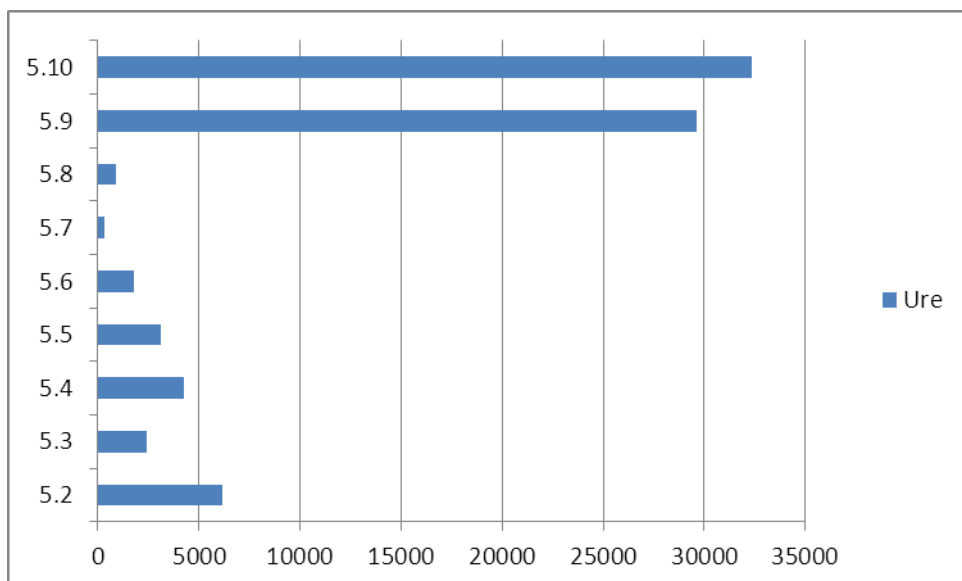
Naloge	Ure	%	
5	80950	70.3%	Javna služba
6	800	0.7%	Mednarodne obveznosti
7	12350	10.7%	Projekti
8	21100	18.3%	Poslovanje
	<u>115200</u>	<u>100.0%</u>	

Priloga2

Delež izvajanja nalog javne službe po urah in odstotkih

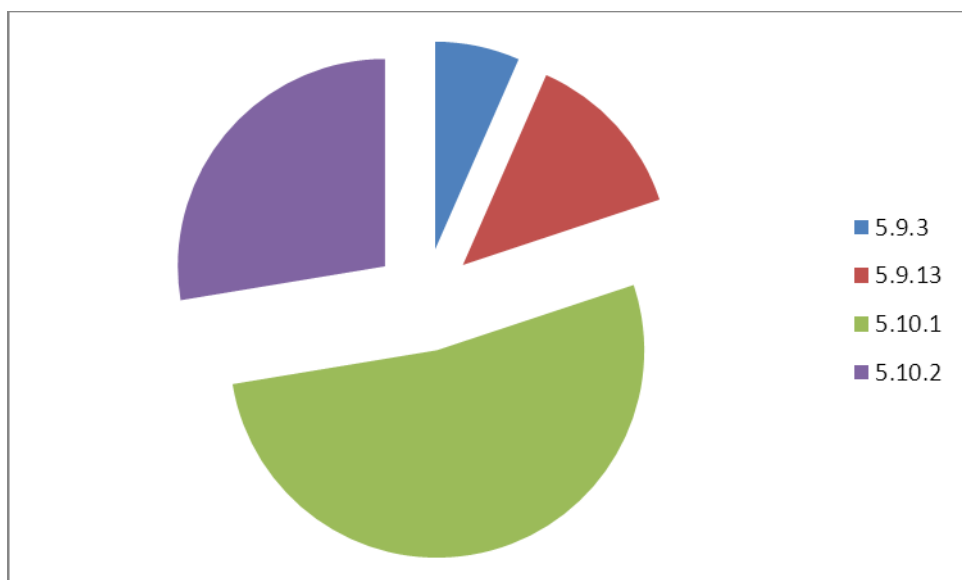
Naloge	Ure	%	
5.2	6150	7.6%	Načrtovanje in upravljanje
5.3	2450	3.0%	Varstvo narave
5.4	4250	5.3%	Prostor
5.5	3100	3.8%	Razvoj
5.6	1800	2.2%	Varstvo in upravljanje prostoživečih živali
5.7	300	0.4%	Varstvo kulturne dediščine
5.8	900	1.1%	Prostorski informacijski sistem
5.9	29650	36.6%	Informacijska izobraževalna služba
5.10	32350	40.0%	NNS ter varstvo in upravljanje prostoživečih živali
	<u>80950</u>	<u>100.0%</u>	

Priloga3

Delež NNS po urah in odstotkih

Naloga	Ure	%	Opis
5.9.3	2650	6.6%	Vodenje po parku
5.9.13	5350	13.3%	Informacijska infrastruktura
5.10.1	21100	52.5%	Neposredni nadzor in prekrškovni organ
5.10.2	11100	27.6%	Izvajanje lovskočuvajske službe
	40200	100.0%	

Delavec s polnim delovnim časom = 1800 ur / leto.

II. FINANČNI NAČRT JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK ZA LETO 2011

10 UVOD

Triglavski narodni park bo izvajal aktivnosti, navedene v programu dela zavoda, v okviru dejavnosti javne službe ohranjanja narave, dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu ter programov oziroma projektov. Izvajanje dejavnosti se bo financiralo iz različnih virov, ki so opredeljeni v finančnem načrtu zavoda. Osnova za pripravo finančnega načrta javnega zavoda Triglavski narodni park za leto 2011 so bili naslednji podatki:

- podatek o višini sredstev državnega proračuna, ki so v letu 2011 predvidena za financiranje dejavnosti javne službe ohranjanja narave, kot nam je bil posredovan s strani pristojnega ministrstva, Ministrstva za okolje in prostor
- podatek iz pogodbe o zagotovljenih sredstvih za izvajanje aktivnosti v zvezi z ozaveščanjem in promocijo Alpske konvencije
- ocena vrednosti finančnih sredstev, ki jih bo možno v prihodnjem letu pridobiti s prodajo blaga in storitev na trgu
- ocena sredstev, ki bodo v letu 2011 pridobljena v okviru projektov oziroma programov, za izvajanje katerih ima zavod že podpisane pogodbe
- zneski sredstev iz dela presežka prihodkov nad odhodki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov RS, katerih poraba je bila predvidena v obdobju 2008 – 2011, vendar ni bila v celoti realizirana.

Spodnja tabela v prvem delu prikazuje strukturo porabe sredstev po posameznih dejavnostih, ki jih bo zavod izvajal v letu 2011, v drugem delu pa vire financiranja za izvedbo dejavnosti.

Tabela 1: STRUKTURA SREDSTEV IN NJIHOVA PORABA V LETU 2011

zneski v EUR

		DEJAVNOSTI						
		REDNA DEJAVNOST JAVNE SLUŽBE	POSEBNI PROGRAMI JAVNE SLUŽBE	PROJEKTI JAVNE SLUŽBE	DEJAVNOSTI, FINANCIRANE IZ SREDSTEV SKLADOV (Sklad kmet. zemljišč in gozdov RS)	DEJAVNOST PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	PROJEKTI DEJAVNOSTI PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	SKUPAJ
VRSTA ODHODKA	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIH	1.477.775,91				18.388,05	212.082,22	1.708.246,18
	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	288.592,08	100.000,00	30.000,00	50.069,75	162.488,38	219.059,80	850.210,01
	FINANČNI ODHODKI					100,00	12.000,00	12.100,00
	INVESTICIJSKI ODHODKI	110.960,00			191.671,90		417.645,00	720.276,90
	SKUPAJ	1.877.328,00	100.000,00	30.000,00	241.741,65	180.976,43	860.787,02	3.290.833,09
VIR SREDSTEV	PRORAČUN	1.877.328,00						1.877.328,00
	SREDSTVA ZA POSEBNE PROGRAME (ALPSKA KONVENCIJA)		100.000,00					100.000,00
	DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE			30.000,00				30.000,00
	SREDSTVA SKZG				241.741,65			241.741,65
	SREDSTVA PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU					180.976,43	75.403,57	256.380,00
	SREDSTVA EU ZA PROJEKTE						711.432,69	711.432,69
	NACIONALNO SOFINANCIRANJE PROJEKTOV						73.950,77	73.950,77

11 NAČRTOVANI PRIHODKI

Načrtovana vrednost ustvarjenih prihodkov javnega zavoda Triglavski narodni park v letu 2011 znaša 2.570.556,21 EUR. Viri predvidenih prihodkov so naslednji:

- proračun RS, Ministrstvo za okolje in prostor 72,60%
- prihodki proračuna za projekte javne službe 1,17%
- prihodki iz sredstev Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov 1,95%
- prihodki, pridobljeni s prodajo blaga in storitev na trgu 9,97 %
- prihodki mednarodnih projektov 14,31%

Tabela 2: NAČRT PRIHODKOV JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK

zneski v EUR

	konto	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2009	Plan 2010	Ocena 2010	Plan 2011	Indeks plan 11 / plan 10	Indeks plan 11 / ocena 10
I.		PRIHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (A.+B.+C.)	1.439.360,88	1.490.857,40	1.533.398,89	1.946.437,75	131	125
A.		PRIHODKI IZ SREDSTEV JAVNIH FINANC (1.+2.+3.)	1.390.050,86	1.366.368,00	1.457.561,20	1.866.368,00	137	128
1.	7400	<i>SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA (Ministrstvo za okolje in prostor)</i>	<i>1.390.050,86</i>	<i>1.366.368,00</i>	<i>1.457.561,20</i>	<i>1.866.368,00</i>	<i>137</i>	<i>128</i>
1.1.		SREDSTVA ZA TEKOČO PORABO	1.390.050,86	1.366.368,00	1.366.368,00	1.766.368,00	129	129
1.2.		SREDSTVA ZA POSEBNE PROGRAME REDNE DEJAVNOSTI (Alpska konvencija)			91.193,20	100.000,00	-	110
2.	7401	<i>SREDSTVA IZ OBČINSKIH PRORAČUNOV</i>					-	-
3.	741	<i>SREDSTVA IZ DRŽAVNEGA PRORAČUNA IZ SREDSTEV PRORAČUNA EU</i>						
B.		DRUGI PRIHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	23.132,03	0,00	27.700,00	30.000,00	-	108
1.	7141	<i>DRUGI PRIHODKI IZ NASLOVA IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE</i>	<i>23.132,03</i>	<i>0,00</i>	<i>27.700,00</i>	<i>30.000,00</i>	<i>-</i>	<i>108</i>
1.1.		Program Unesco MaB (Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport, Urad komisije UNESCO)	10.493,75		11.000,00	10.000,00	-	91
1.2.		Program ohranjanja biotske raznovrstnosti na Pokljuki (Zavod RS za varstvo narave)	11.138,28		15.000,00	20.000,00	-	133
1.3.		Sofinanciranje prireditve Info Bled (Občina Bled)	1.500,00		1.700,00		-	-
C.		DRUGI PRIHODKI IZ SREDSTEV SKLADOV	26.177,99	124.489,40	68.137,69	50.069,75	40	73
	740	Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS	26.177,99	124.489,40	68.137,69	50.069,75	40	73

	konto	VRSTA PRIHODKA	Realizacija 2009	Plan 2010	Ocena 2010	Plan 2011	Indeks plan 11 / plan 10	Indeks plan 11 / ocena 10
II.		PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU(A.+B.)	297.632,37	493.270,00	356.964,93	624.118,46	127	175
							-	-
A.		PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (1.+2.+3.+4.+5.+6.+7.)	268.003,54	274.500,00	254.127,19	256.380,00	93	101
1.	7130	PRIHODKI OD PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	217.841,21	230.600,00	217.115,78	220.400,00	96	102
1.1.		Prodaja koledarja TNP	5.647,09	10.000,00	6.090,59	6.800,00	68	112
1.2.		Prodaja publikacij, drugega blaga	37.967,25	42.000,00	39.393,22	40.000,00	95	102
1.3.		Parkovni turizem – nočitve po kočah	90.110,11	88.000,00	89.739,51	90.000,00	102	100
1.4.		Predavanja, vodenja	7.321,77	8.000,00	4.228,83	6.000,00	75	142
1.5.		Vstopnine	29.030,50	30.000,00	30.850,25	30.800,00	103	100
1.6.		Prodaja divjačine in odstrel	44.261,53	50.000,00	37.253,92	42.200,00	84	113
1.7.		Kotizacije, prispevki	1.375,00		1.283,32		-	-
1.8.		Drugi prihodki, prefakturiranje	1.492,21	2.000,00	7.660,90	4.000,00	200	52
1.9.		Izredni prihodki	635,36	600,00	514,85	600,00	100	117
1.10		Prevrednotovalni prihodki	0,39		100,39		-	-
2.	7102	PREJETE OBRESTI	1.841,44	1.900,00	541,64	500,00	26	92
3.	7103	PRIHODKI OD NAJEMNIN, ZAKUPNIN IN DRUGI PRIHODKI OD PREMOŽENJA	22.540,89	16.000,00	10.989,77	10.000,00	63	91
4.	7100 7101	PREJETE DIVIDENDE IN DRUGI DELEŽI V DOBIČKU PODJETIJ IN FINANČNIH INSTITUCIJ	25.480,00	26.000,00	25.480,00	25.480,00	98	100
5.	7141	DRUGI PRIHODKI, KI NE IZHAJAJO IZ IZVAJANJA JAVNE SLUŽBE			0,00	0,00	-	-
6.	730	DONACIJE IZ DOMAČIH VIROV	300,00				-	-
7.	731	DONACIJE IZ TUJIH VIROV						
B.	713	PRIHODKI PROGRAMOV DEJAVNOSTI PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (1.+2.+3.+4.+5.)	29.628,83	218.770,00	102.837,74	367.738,46	168	358
1.		projekti INTERREG					-	-
1.1.		projekt Alpencom	3.615,01				-	-
1.2.		projekt Climaparks			27.691,11	104.072,25		
1.3.		projekt Habit Change			3.599,50	75.825,78		
1.4.		projekt Slowtourism			4.973,87	40.295,83		
2.		projekt Brezmejna doživetja narave	368,13	135.000,00	41.110,80	140.519,20	104	342
3.		Projekti LEADER					-	-
3.1.		projekt Krog parkov - ERA	2.122,22	21.400,00	10.539,46	7.025,40	33	67
3.2.		projekt ERA 2	1.870,12	62.370,00	14.923,00		-	-
4.		Program Železna pot (The Iron Route) v sodelovanju z Gorenjskim muzejem	3.090,00				-	-
5.		Ostali projekti	18.563,35				-	-
I.+II.		SKUPAJ PRIHODKI	1.736.993,25	1.984.127,40	1.910.363,82	2.570.556,21	130	135

11.1 Prihodki redne dejavnosti

Predvidena vrednost sredstev, prejetih iz proračuna za opravljanje redne dejavnosti javne službe ohranjanja narave, vključuje tudi sredstva za izvajanje programa v okviru predsedovanja Slovenije Alpski konvenciji, in je v primerjavi z letom 2010 večja za 28%. Vrednost sredstev, namenjenih za kritje stroškov plač in materialnih stroškov, je v skladu s predvidenimi novimi zaposlitvami in dodatnimi nalogami, ki jih zavodu nalaga novo sprejeti Zakon o Triglavskem narodnem parku, večja za 400.000,00 EUR. Večina teh sredstev je namenjena za plače in materialne stroške novih zaposlitev.

Načrtovani prihodki redne dejavnosti prodaje blaga in storitev na trgu v primerjavi z oceno realizacije iz leta 2010 ostajajo na isti ravni, vendar pod ravnijo prihodkov iz leta 2008 (za 5%). Ocena je narejena na podlagi dejanskih možnosti doseganja realizacije v času trenutne gospodarske situacije.

11.2 Prihodki programov / projektov

V letu 2010 je javni zavod Triglavski narodni park pričel oziroma nadaljeval z izvajanjem nalog v okviru različnih domačih in mednarodnih projektov. Ob pripravi finančnega načrta so potrjeni programi / projekti, ki so razvidni iz tabele 2 pod točkama B. V okviru javne službe se bo nadaljevalo izvajanje dveh projektov, ki se vršita že več let (Unesco MaB, Program ohranjanja biotske raznovrstnosti na planoti Pokljuka). Triglavski narodni park sodeluje tudi v devetih mednarodnih projektih, katerih skupna vrednost znaša slabih 1,7 mio EUR, izvajajo pa se v obdobju 2009 – 2013. V letu 2011 je skupna načrtovana izvedba del po projektih 785.383,46 EUR.

12 NAČRTOVANI ODHODKI

Skupni načrtovani odhodki javnega zavoda Triglavski narodni park v letu 2011 znašajo 2.570.556,20 EUR. Poraba po vrstah stroškov je naslednja:

-	plače s prispevki in drugi izdatki zaposlenim	66,46%
-	izdatki za blago in storitve	33,07%
-	finančni odhodki	0,47%

Tabela 3: ODHODKI JAVNEGA ZAVODA TRIGLAVSKI NARODNI PARK

		zneski v EUR						
	konto	VRSTA ODHODKA	Realizacija 2009	Plan 2010	Ocena 2010	Plan 2011	Indeks plan 11 / plan 10	Indeks plan 11 / ocena 10
I.		ODHODKI ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (A.+B.+C.)	1.439.360,88	1.490.857,40	1.553.398,89	1.946.437,75	131	125
A.		ODHODKI ZA IZVAJANJE REDNE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE (1.+2.+3.+4.)	1.390.050,86	1.366.368,00	1.457.561,20	1.866.368,00	137	128
1.	400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIH	1.015.453,18	1.036.623,74	1.036.623,74	1.295.164,56	125	125
1.1.	4000	plače in dodatki	879.352,42	897.186,09	899.841,19	1.124.429,19	125	125
1.2.	4001	regres za letni dopust	33.600,00	37.303,67	37.303,67	42.615,67	114	114
1.3.	4002	povračila in nadomestila	72.194,54	74.865,14	76.491,18	83.534,40	112	109
1.4.	4003	sredstva za delovno uspešnost	10.192,00	6.796,66	2.465,28	9.802,81	144	398
1.5.	4004	sredstva za nadurno delo	0,00	0,00	0,00	0,00	-	-
1.6.	4009	drugi izdatki zaposlenim (jubilejne nagrade, odpravnine idr.)	1.155,02	866,27	866,27	12.704,65	1.467	1.467
1.7.	4005	premije KDPZ	18.959,20	19.605,91	19.656,15	22.077,84	113	112

	konto	VRSTA ODHODKA	Realizacija 2009	Plan 2010	Ocena 2010	Plan 2011	Indeks plan 11 / plan 10	Indeks plan 11 / ocena 10
2.	401 402	PRISPEVKI IN DAVKI NA PLAČE	146.502,48	147.142,51	147.142,51	182.611,35	124	124
	4010	prispevki delodajalcev	146.502,48	147.142,51	147.142,51	182.611,35	124	124
3.	402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	228.092,17	182.601,75	273.794,95	388.592,09	213	142
3.1.	4020	pisarniški in splošni material in storitve, tiskarske storitve	33.523,53				-	-
3.2.	4021	posebni materiali in storitve, drobni inventar, zračunljive publikacije, službena oprema, veterinarske in zdravstvene storitve	20.360,56				-	-
3.3.	4022	energija, voda, komunalni stroški, ogrevanje	32.575,97				-	-
3.4.	4023	prevozni stroški in storitve, gorivo, vzdrževanje vozil, zavarovanje vozil	56.715,63				-	-
3.5.	4024	izdatki za službena potovanja	19.525,73				-	-
3.6.	4025	tekoče vzdrževanje, parkovna infrastruktura, zavarovanje premoženja	33.125,97				-	-
3.7.	4026	najemnine in zakupnine, nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč	10.304,91				-	-
3.8.	4027	odškodnine	7.082,82				-	-
3.9.	4029	drugi operativni odhodki, izobraževanje, članarine, provizije, sodni postopki, podjemne pogodbe, avtorski honorarji	14.877,05				-	-
4.	403	FINANČNI ODHODKI	3,03	0,00	0,00	0,00	-	-
4.1.	4029	zamudne obresti	3,03				-	-
4.2.	403	obresti kreditov					-	-
B.		ODHODKI ZA IZVAJANJE PROGRAMOV DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE (1.+2.+3.+4.)	23.132,03	0,00	27.700,00	30.000,00	-	108
1.	400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIH					-	-
2.	401 402	PRISPEVKI IN DAVKI NA PLAČE					-	-
3.	402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	23.132,03		27.700,00	30.000,00	-	108
4.	403	FINANČNI ODHODKI					-	-
C.		ODHODKI, FINANCIRANI IZ SREDSTEV SKLADOV (Sklad kmetijskih zemljišč in gozdog RS) (1.+2.+3.+4.)	26.177,99	124.489,40	68.137,69	50.069,75	40	73
1.	400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIH					-	-
2.	401 402	PRISPEVKI IN DAVKI NA PLAČE					-	-
3.	402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	26.177,99	124.489,40	68.137,69	50.069,75	40	73
4.	403	FINANČNI ODHODKI					-	-
II.		ODHODKI ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (A.+B.)	297.141,17	493.270,00	356.958,37	624.118,45	127	175
A.		ODHODKI ZA IZVAJANJE REDNE DEJAVNOSTI PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (1.+2.+3.+4.)	269.007,31	274.500,00	228.811,23	180.976,43	66	79
1.	400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIH	15.600,28	5.963,33	15.745,56	16.459,38	276	105
1.1.	4000	plače in dodatki	383,60				-	-
1.2.	4001	regres za letni dopust					-	-
1.3.	4002	povračila in nadomestila	5.455,10		4.829,69	4.977,84	-	103

	konto	VRSTA ODHODKA	Realizacija 2009	Plan 2010	Ocena 2010	Plan 2011	Indeks plan 11 / plan 10	Indeks plan 11 / ocena 10
1.4.	4003	sredstva za delovno uspešnost	28,41				-	-
1.5.	4004	sredstva za nadurno delo	9.387,45	5.963,33	10.915,87	11.481,54	193	105
1.6.	4009	drugi izdatki zaposlenim (solidarnostna pomoč)					-	-
1.7.	4005	premije KDPZ	345,72				-	-
2.	401 402	PRISPEVKI IN DAVKI NA PLAČE	0,00	960,10	1.835,21	1.928,67	201	105
2.1.	4010	prispevki delodajalcev	0,00	960,10	1.835,21	1.928,67	201	105
3.	402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	253.142,46	267.476,57	210.830,46	162.488,38	61	77
3.1.	4020	pisarniški in splošni material in storitve, tiskarske storitve	38.305,60	59.250,00			-	-
3.2.	4021	posebni materiali in storitve, drobni inventar, zaračunljive publikacije, službena oprema, veterinarske in zdravstvene storitve	39.905,16	57.642,77			-	-
3.3.	4022	energija, voda, komunalni stroški, ogrevanje	48.844,45	45.770,00			-	-
3.4.	4023	prevozni stroški in storitve, gorivo, vzdrževanje vozil, zavarovanje vozil	15.158,10	7.400,00			-	-
3.5.	4024	izdatki za službena potovanja	7.729,84	5.754,00			-	-
3.6.	4025	tekoče vzdrževanje, parkovna infrastruktura, zavarovanje premoženja	16.550,39	35.619,80			-	-
3.7.	4026	najemnine in zakupnine, nadomestilo za uporabo stavbnih zemljišč	3.201,30	1.500,00			-	-
3.8.	4027	odškodnine	0,00	0,00			-	-
3.9.	4029	drugi operativni odhodki, izobraževanje, članarine, provizije, sodni postopki, podjemne pogodbe, avtorski honorarji	83.447,62	54.540,00			-	-
4.	403	FINANČNI ODHODKI	264,57	100,00	400,00	100,00	100	25
4.1.	4029	zamudne obresti	134,57	100,00	100,00	100,00	100	100
4.2.	403	obresti kreditov			300,00		-	-
4.3.		odpisi neizterljivih terjatev	130,00				-	-
B.		ODHODKI ZA IZVAJANJE MEDNARODNIH PROGRAMOV (1.+2.+3.+4.)	28.133,86	218.770,00	128.147,14	443.142,02	203	346
1.	400	PLAČE IN DRUGI IZDATKI ZAPOSLENIH	1.383,82		70.944,28	188.506,55	-	266
2.	402	PRISPEVKI IN DAVKI NA PLAČE	206,44		10.289,92	23.575,67	-	229
3.	402	IZDATKI ZA BLAGO IN STORITVE	26.543,60		46.912,94	219.059,80	-	467
4.	403	FINANČNI ODHODKI				12.000,00	-	-
I.+II.		SKUPAJ ODHODKI	1.736.502,05	1.984.127,40	1.910.357,26	2.570.556,20	130	135

12.1 Odhodki redne dejavnosti

V letu 2011 je predvideno, da bo Ministrstvo za okolje in prostor, s pogodbo o financiranju dejavnosti javne službe ohranjanja narave, zagotovilo sredstva za izplačilo plač 64-im uslužbencem zavoda zaradi večjega obsega nalog, ki izhajajo iz novega Zakona o Triglavskem narodnem parku. Načrtovano je pet novih zaposlitev v strokovnih službah, tri nove zaposlitve v oddelku naravovarstvene nadzorne službe in dve zaposlitvi v informacijski službi. Predvidoma bosta izvedeni tudi dve nadomestni zaposlitvi zaradi upokožitev.

Ocena stroškov plač in drugih izdatkov zaposlenim v letu 2011 je bila pripravljena ob upoštevanju zakonodaje, ki ureja plače direktorjev v javnem sektorju, ter zakonodaje s področja plač javnih uslužbencev s spremljajočimi dokumenti.

V novembru 2010 je bil objavljen Aneks št. 4 h Kolektivni pogodbi za javni sektor, zato so bila pri načrtovanju stroškov plač upoštevana naslednja določila:

- splošna uskladitev osnovnih plač se v letu 2011 ne izvede
- izplačilo tretje četrtine nesorazmerij v osnovnih plačah se izvede pod pogojem, da bo realna rast bruto družbenega proizvoda za leto 2010 preseгла 2,5%.

Prav tako v novembru 2010 je bil med Vlado RS in reprezentativnimi sindikati javnega sektorja podpisan tudi Dogovor o ukrepih na področju plač v javnem sektorju za leti 2011 in 2010. Iz omenjenega dogovora izhaja, da javni uslužbenci v navedenem obdobju ne napredujejo v višji plačilni razred in ne pripada jim del plače za redno delovno uspešnost. Načrtovani stroški plač za delovno uspešnost so stroški izplačil uspešnosti iz naslova povečanega obsega dela.

Potrebna sredstva za plačilo prispevkov so načrtovana ob upoštevanju obstoječih prispevnih stopenj.

Pri načrtovanju sredstev za izplačilo regresa za letni dopust je bil upoštevan dogovorjeni znesek regresa za leto 2011 in sicer 692,00 EUR.

V letu 2011 je predvideno izplačilo štirih jubilejnih nagrad, dveh za 10 in dveh za 20 let delovne dobe, v zneskih, ki veljajo na dan priprave finančnega načrta.

V stroških plač, ki so financirani iz sredstev prodaje blaga in storitev na trgu, so zajeti stroški nadurnega dela in stroški dodatka za uporabo lastnega orožja (za delavce, ki opravljajo lovske naloge).

Za kritje materialnih stroškov javne službe ohranjanja narave je v letu 2011 namenjeno slabih 20% zneska, ki je zagotovljen s pogodbo o financiranju dejavnosti javne službe ohranjanja narave MOP. Materialni stroški redne dejavnosti ostajajo na ravni leta 2011. Vsi stroški so načrtovani ob predpostavki racionalnega gospodarjenja. Podrobnejša razdelitev materialnih stroškov je prikazana v prilogi finančnega načrta (Tabela 7).

Načrtovani prihodki finančnega načrta so izravnani s načrtovanimi odhodki.

12.2 Odhodki programov / projektov

V letu 2011 bo izvajanje programov / projektov zelo intenzivno. Predvideni stroški vseh projektov znašajo 473.142,02 EUR, od tega 30.000,00 EUR projekti javne službe in 443.142,02 EUR mednarodni projekti (razdelitev je razvidna v tabeli 3 pod zaporednima B.). Kritje stroškov projektov je urejeno različno, viri sredstev za izvajanje programov / projektov so opredeljeni v pogodbah o njihovem izvajanju. Triglavski narodni park svoj delež v projektih zagotavlja iz sredstev prodaje blaga in storitev na trgu. Ocenjujemo, da bo Triglavski narodni park iz teh sredstev v letu 2011 namenil za sofinanciranje projektov in obresti likvidnostnega kredita 75.403,57 EUR.

13 INVESTICIJSKI ODHODKI

V letu 2011 je predvidena izvedba investicij v višini 710.276,90 EUR. Viri za kritje investicij ustrezajo dejavnostim, kot so navedene v spodnji tabeli. Prejeta proračunska sredstva za investicijske odhodke v letu 2011 znašajo 110.960,00 EUR in so za 100.000,00 EUR višja kot v predhodnem letu. Investicijska sredstva bodo prednostno namenjena nakupu sredstev za delo (informatika, GIS, oprema delovnih mest, službena vozila) za izvajanje novih delovnih nalog, izhajajočih iz Zakona o Triglavskem narodnem parku in posledično za odobrene nove zaposlitve. Pregled porabe sredstev je v tabeli 5. Investicije iz sredstev prodaje blaga in storitev na trgu niso predvidene. Investicije v okviru mednarodnih projektov bodo izvedene v skladu s nalogami, ki so del vsebine projektov.

Tabela 4: PREGLED INVESTICIJ PO DEJAVNOSTIH

zneski v EUR

	konto		Realizacija 2009	Plan 2010	Ocena 2010	Plan 2011	Indeks plan 11/ plan 10	Indeks plan 11/ ocena 10
I.		INVESTICIJE ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE (A.+B.+C.)	156.851,47	126.040,80	129.723,91	302.631,90	240	233
A.		INVESTICIJE ZA IZVAJANJE REDNE DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	10.960,00	10.960,00	19.766,80	110.960,00	1.012	561
1.	420	redna dejavnost	10.960,00	10.960,00	10.960,00	110.960,00	1.012	1.012
2.	420	posebni programi redne dejavnosti (Alpska konvencija)			8.806,80		-	-
B.		INVESTICIJE ZA IZVAJANJE PROGRAMOV DEJAVNOSTI JAVNE SLUŽBE	16.783,36	0,00	0,00	0,00	-	-
C.		INVESTICIJE , FINANCIRANI IZ SREDSTEV SKLADOV (Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov RS)	129.108,11	115.080,80	109.957,11	191.671,90	167	174
II.		INVESTICIJE ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU (A.+B.)	25.598,26	0,00	81.724,51	417.645,00	-	511
A.		INVESTICIJE ZA IZVAJANJE REDNE DEJAVNOSTI PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	25.598,26	0,00	0,00	0,00	-	-
B.		INVESTICIJE ZA IZVAJANJE PROGRAMOV DEJAVNOSTI PRODAJE BLAGA IN STORITEV NA TRGU	0,00	0,00	81.724,51	417.645,00	-	511
I+II		SKUPAJ INVESTICIJE	182.449,73	126.040,80	211.448,42	720.276,90	571	341

Tabela 5: RAZREZ INVESTICIJ ZA IZVAJANJE JAVNE SLUŽBE

	VRSTA IZDATKA	znesek v EUR
1.	Računalniška in telekomunikacijska oprema	60.000,00
2.	Štiri službena vozila	43.000,00
3.	Oprema in pohištvo	4.500,00
4.	Nabava optične opreme za potrebe NNS	3.460,00
	SKUPAJ	110.960,00

14 SREDSTVA SKLADA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV RS

S sklepi Ministrstva za okolje in prostor o razdelitvi dela presežka prihodkov nad odhodki Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov je bilo Triglavskemu narodnemu parku v treh letih dodeljeno 773.343,84 EUR za izvajanje ukrepov, skladno s sprejetimi programi dela. Zavod je predvidene ukrepe aktivno izvajal. Kljub temu ocenjujemo, da bo ob koncu leta 2010 ostalo neporabljenih 241.741,65 EUR sredstev. Pregled porabe in stanje sredstev po posameznih pogodbah ter ukrepih je razviden v spodnji tabeli.

Tabela 6: PORABA SREDSTEV SKLADA KMETIJSKIH ZEMLJIŠČ IN GOZDOV RS

zneski v EUR

UKREP	PRESEŽEK SKZG 2004 (PRVA)			PRESEŽEK SKZG 2005, 2006 (POG494)			PRESEŽEK SKZG 2007			SKUPAJ		
	PLAN	PORABA	RAZLIKA	PLAN	PORABA	RAZLIKA	PRENOS	PLAN	PLAN	PORABA	RAZLIKA	VSE
	skupaj	do 2010	plan 2011	SKUPAJ	do 2011	ostanek		2011	SKUPAJ	do 2010	plan 2011	plan 2011
1. Odkupi na kmetijskih, gozdnih in vodnih zemljiščih	82.568,13	82.568,13	0,00	100.000,00	29.997,60	70.002,40	-30.115,75	39.886,65				39.886,65
2. Izvajanje akcijskih načrtov in strategij, ki izhajajo iz priprave upravljaljskega načrta				96.400,40	45.684,20	50.716,20	19.283,80	70.000,00				70.000,00
3. NATURA 2000 – varstveni ukrepi				54.167,60	54.167,60	0,00		0,00				
4. Izvajanje sprejete Strategije mreže informacijskih mest v TNP	94.781,23	79.687,53	15.093,70	243.841,48	239.767,13	4.074,35	10.831,95	14.906,30				30.000,00
- Info postaja v okviru SPM Mojstrana												20.000,00
- Info središče Kobarid												10.000,00
5. Info središče v Bohinju									101.855,00		47.668,14	47.668,14
SKUPAJ	177.349,36	162.255,66	15.093,70	494.409,48	369.616,53	124.792,95	0,00	124.792,95	101.855,00	0,00	47.668,14	187.554,79

Odkupe zemljišč je zavod izvajal na podlagi prispelih ponudb za odkupe, ki jih prejme v postopku uveljavljanja predkupne pravice po ZON. Objavljena je bila tudi pobuda zainteresiranim lastnikom, naj ponudijo v odkup primerna zemljišča, ki ustrezajo naravovarstvenim kriterijem. Žal je bilo ponudb zemljišč, ki bi bila z naravovarstvenega vidika primerna za odkup, premalo, tako da predvideni znesek ni bil porabljen. Obenem novi Zakon o Triglavskem narodnem parku nalaga zavodu intenzivno delo za pripravo upravljaljskega načrta v zakonsko predpisanem roku. Upravljaljski načrt bo določal cilje, pomembne za uresničevanje namena narodnega parka, in bo vključeval izvajanje vseh ukrepov, navedenih v tabeli 6. Zato predlagamo, da se poraba sredstev prenese v leto 2011, pri čemer se pripravi nov razrez porabe preostanka sredstev, ki bodo namenjena financiranju že sprejetih ukrepov, skladno z novimi prioritetaми.

Priloga:

Tabela 7: Pregled odhodkov redne dejavnosti

Tabela 7: Pregled odhodkov redne dejavnosti

KONTO		VRSTA STROŠKA	realizacija 2009	plan 2010	ocena 2010	plan 2011	plan 11 / plan 10	plan 11 / ocena 10	Obrazložitev postavk
evid.	str.								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
	460	STROŠKI MATERIALA	147.721,38	139.300,00	128.729,26	143.700,00	103	112	
402012	46000	material za tekoče vzdrževanje OS in opreme	9.518,77	9.200,00	8.800,00	8.900,00	97	101	
402001	46001	material za čiščenje	808,50	1.000,00	600,00	1.000,00	100	167	večji nakup konec leta za potrebe nočitev ob novem letu, sicer manjši stroški kot lani
402011	46002	pomožni material	9.992,64	7.200,00	6.800,00	6.900,00	96	101	
402010	46003	krma za divjad, prevozi	6.850,91	5.500,00	5.500,00	6.900,00	125	125	na ravni leta 2009
402100	46004	službena oprema NNS	18.630,07	22.000,00	22.400,00	25.000,00	114	112	nerealizirane nabave zaradi omejenih sredstev
402004	46005	časopisi, revije, strokovna literatura	2.864,28	2.800,00	1.750,00	2.000,00	71	114	delno za nakupe strokovne literature
402000	46006	pisarniški material	8.383,45	8.000,00	6.000,00	8.000,00	100	133	večji obseg zaposlenih, zato posledično višji str.
402006	46007	sejemski stroški, oglaševanje in promocija	3.441,16	3.400,00	2.700,00	3.000,00	88	111	lastna promocija
402104	46008	stroški kinologije	1.965,85	2.000,00	2.070,00	2.000,00	100	97	
402105	46009	izdatki za municijo	3.309,44	3.000,00	2.809,26	3.000,00	100	107	
402108	46010	stroški drobnega inventarja	6.391,35	4.500,00	3.300,00	5.000,00	111	152	skladno s potrebami
402200	46011	stroški energije (elektrika)	22.167,12	18.600,00	16.200,00	19.000,00	102	117	cene energije so sicer nižje kot v 2009, ampak večji obseg poslovanja
402201	46012	stroški energije (kurivo)	25.094,63	25.100,00	22.800,00	25.000,00	100	110	
402300	46013	gorivo za službena vozila	28.303,21	27.000,00	27.000,00	28.000,00	104	104	
	461	STROŠKI STORITEV	337.149,89	259.740,00	212.875,98	255.596,37	98	120	
402500	46101	tekoče vzdrževanje poslovnih objektov	7.943,07	8.000,00	7.000,00	7.000,00	88	100	
402503	46102	tekoče vzdrževanje objektov za trženje	4.435,15	5.500,00	500,00	3.900,00	71	780	nerealizirana popravila na kočah iz leta 2010
402502	46103	tekoče vzdrževanje objektov za trženje - čiščenje	1.523,08	1.500,00	1.400,00	1.500,00	100	107	
402510	46104	tekoče vzdrževanje komunikacijske in računalniške opreme	3.235,48	2.500,00	1.500,00	8.500,00	340	567	po odhodu sodelavca, ki je delno skrbel za informacijski sistem, bomo najeli zunanjo pomoč
402511	46105	tekoče vzdrževanje druge opreme	8.601,46	6.500,00	3.800,00	6.000,00	92	158	v skladu s potrebami
402505	46106	parkovna infrastruktura	25.088,16	12.500,00	5.500,00	5.500,00	44	100	velik del infrastrukture financiran iz projektov
402305	461070	zavarovalne premije – avtomobili	16.212,92	18.500,00	11.481,02	12.500,00	68	109	
402504	461071	zavarovalne premije – objekti, stavbe	15.497,16	15.500,00	13.840,76	14.000,00	90	101	
402908	461072	nezgodno zavarovanje	4.559,49	4.800,00	5.030,19	5.500,00	115	109	

KONTO		VRSTA STROŠKA	realizacija 2009	plan 2010	ocena 2010	plan 2011	plan 11 / plan 10	plan 11 / ocena 10	Obrazložitev postavk
evid.	str.								
402910	461073	zavarovanje psov	833,47	850,00	788,01	800,00	94	102	
402002	46108	storitve varovanja zgradb	1.156,46	1.200,00	1.200,00	1.200,00	100	100	
402003	46109	založniške in tiskarske storitve za predstavitev in promocijo: časopis, prospekti, letna poročila, zgibanke	20.255,49	18.500,00	11.600,00	30.050,00	162	259	več kot polovica stroškov iz leta 2008 iz projektov, tudi v letu 2009 velik del stroškov iz projektov
402102	46111	zdravstvene storitve	2.776,94	1.300,00	1.300,00	4.150,00	319	319	obvezni pregledi, cepljenja, pregledi novozaposlenih delavcev
402199	46112	stroški filmov in fotografske storitve	514,32	100,00	150,00	100,00	100	67	skladno s potrebami
402203	46113	komunalne storitve	11.683,68	12.000,00	14.000,00	13.500,00	113	96	v letu 2010 izredno nastali stroški (dvig avta iz reke)
402205	461140	telefonske storitve	4.883,66	5.000,00	4.500,00	4.900,00	98	109	
402205	461141	storitve mobilnih telefonov	12.340,80	12.000,00	12.000,00	12.000,00	100	100	
402206	461142	poštne storitve	4.405,49	4.000,00	3.500,00	3.800,00	95	109	
402209	46115	stroški RTV naročnine, SIOL	1.053,90	1.000,00	1.000,00	1.300,00	130	130	predviden ureditev SIOL-a v hiši Trenta
402301	46116	vzdrževanje službenih avtomobilov	19.793,73	19.000,00	15.500,00	18.856,37	99	122	novi avtomobili
402399	46117	storitve cestnega, letalskega in železniškega prometa	9.386,10	5.000,00	2.600,00	3.000,00	60	115	načrtovani stroški skladno z realizacijo 2010
402009	46118	reprezentanca	5.262,83	5.000,00	3.500,00	5.000,00	100	143	pogostitve ob prireditvah, mednarodno sodelovanje
402400	46119	dnevnice – domače	4.252,15	4.000,00	4.000,00	4.500,00	113	113	skladno s potrebami, več zaposlenih
402401	46120	hotelske storitve v državi	509,65	500,00	460,00	200,00	40	43	
402402	46121	stroški prevoza – javna prevozna sredstva	431,29	400,00	300,00	400,00	100	133	skladno s potrebami, več zaposlenih
402403	46122	dnevnice – tuje	4.092,75	3.200,00	1.500,00	2.000,00	63	133	načrtovani skladno z realizacijo 2010, delno kritje iz projektov
402404	46123	hotelske storitve v tujini	3.316,84	2.300,00	2.800,00	1.300,00	57	46	v letu 2010 stroški zaradi tekmovanja Danilo Re v Švici, ki bo v letu 2011 pri nas
402405	46124	stroški prevoza v tujini	265,52	200,00	100,00	200,00	100	200	
402406	46125	kilometrina	13.920,26	12.000,00	12.000,00	10.000,00	83	83	večji stroški v 2010 zaradi uporabe lastnih avtov v NNS
402407	46126	stroški prevoza, cestnine, parkirnine	2.104,86	2.100,00	2.300,00	2.300,00	110	100	
402603	46127	najemnine in zakupnine	3.664,05	2.300,00	1.500,00	1.500,00	65	100	
402904	46128	stroški študij in raziskav	2.208,40	2.000,00	1.700,00	200,00	10	12	v letu 2010 stroški za ureditev požarnih redov in meritev v skladu s predpisi o varnosti pri delu

KONTO		VRSTA STROŠKA	realizacija 2009	plan 2010	ocena 2010	plan 2011	plan 11 / plan 10	plan 11 / ocena 10	Obrazložitev postavk
evid.	str.								
402905	46129	stroški storitev razstave, programi, akcije	2.168,40	2.940,00	1.900,00	2.640,00	90	139	razstave v info centrih, internetne strani
402907	46130	stroški izobraževanja, seminarji, NNS	7.986,56	5.000,00	4.500,00	5.800,00	116	129	redni seminarji, izobraževanja NNS, prekrškovni postopki
402920	46131	storitve odvetnikov, sodne cenitve	31,12		2.200,00	1.500,00	-	68	zunanja pomoč pri urejanju nepremičninskih zadev, vpisi v ZK
402903	46132	stroški za delo preko študentskega servisa	46.660,75	21.000,00	20.100,00	24.000,00	114	119	vođenje evidenc Habis, Emona, Natura 2000, pomoč pri vodenju v INFO centrih
402988	46134	stroški drugih storitev - prefakturiranje	1.116,92	3.000,00	3.000,00	2.000,00	67	67	v letu 2010 vključeni stroški udeležbe na sejmu, kjer so skupaj nastopali vsi slovenski parki - račun v celoti izstavljen na TNP, ki je stroške naprej zaračunal posameznim parkom
402999	46135	stroški drugih storitev	1.018,61	400,00	400,00	400,00	100	100	
402005	46136	stroški prevajalskih storitev, lektoriranje	2.030,86	2.000,00	1.000,00	1.000,00	50	100	
402006	46137	stroški storitev - oglaševanje in promocija	2.416,45	5.000,00	3.200,00	6.000,00	120	188	večji poudarek na promociji parka, več info središč
402900	46138	stroški konferenc, simpozijev	1.337,47	1.200,00	1.006,00	1.000,00	-	99	organizacija tečaja za animatorje
402103	46139	veterinarske storitve	381,05	400,00	200,00	300,00	75	150	
402008	46140	računovodske, revizorske in svetovalne storitve	2.355,54		0,00	3.800,00	-	-	obvezna notranja revizija poslovanja v letu 2010
402014	46141	hrana in nočitve za akcije	6.129,72	3.850,00	820,00	1.000,00	26	122	velik del akcij bo predvidoma izveden v okviru projektov
402303	46142	selitveni stroški, najem vozil	578,87	600,00	0,00	200,00	33	-	najem vozila za selitve razstav
402902	46160	podjemne pogodbe (pogodbe o delu)	34.593,75	17.000,00	17.500,00	14.000,00	82	80	sodelavci pri izobraževalnih projektih, Pocarjeva domačija, čiščenje in vzdrževanje objektov in okolice
402912	46161	posebni davek od pogodb	8.150,62	3.700,00	3.800,00	2.800,00	76	74	
402901	46162	avtorski honorarji	2.250,26	2.500,00	2.900,00	2.000,00	80	69	seminar NNS, delavnice, odkup fotografij za koledar
402930									
402931	46170	stroški plačilnega in bančnega prometa	1.734,33	1.900,00	2.000,00	1.500,00	79	75	
		465 DRUGI STROŠKI	16.614,28	15.890,00	17.819,87	15.785,00	99	89	
402605	46500	prispevek za stavbno zemljišče	11.025,90	12.500,00	11.461,54	14.000,00	112	122	urejanje statusa nepremičnin
402606	46501	komunalni prispevek	16,26		5.100,00	200,00	-	4	v letu 2010 nenačrtovan komunalni prispevek Občini Bled
402921	46502	članarine (federacija Europarc ipd.)	585,00	600,00	585,00	585,00	98	100	

KONTO		VRSTA STROŠKA	realizacija 2009	plan 2010	ocena 2010	plan 2011	plan 11 / plan 10	plan 11 / ocena 10	Obrazložitve postavk
evid.	str.								
402922	46503	članarine domačim neprofitnim org.	290,00	290,00	123,33	200,00	69	162	članarina po sklep OZUL-a, združenje novinarjev
402304	46520	registracije avtomobilov	1.731,38	1.800,00	500,00	500,00	28	100	
402909	46521	takse in pristojbine	2.783,16	700,00	50,00	100,00	14	200	v letu 2009 izredno stroški v zvezi s sodno poravnavo za zemljišče na Mežakli
402906	46540	štipendije	0,00	0,00					
402999	46550	davek od prometa zav. poslov - KAD	182,58			200,00			provizija za izplačilo premij ZVPSJU ob upokojitvi
402999	46555	davek od prometa nepremičnin	0,00						
		466 STROŠKI PRODANIH ZALOG	29.115,29	30.048,32	29.500,00	31.000,00	103	105	
402110	4660	stroški prodanih zalog	29.115,29	30.048,32	29.500,00	31.000,00	103	105	
		468 IZREDNI ODHODKI	26.487,41	5.100,00	4.500,00	5.000,00	98	111	
4029	4680	izredni odhodki - drugo	160,38	100,00			0	-	
402700	4684	škoda po divjadi	5.879,00	5.000,00	4.500,00	5.000,00	100	111	
402701	46841	odškodnine za rabo zemljišč, drugo	1.827,82						
402799	4686	stroški nepriznanega DDV - projekti	18.620,21	0,00					
		469 PREVREDNOTOVALNI ODHODKI	0,00	0,00	7,10	0,00	-	0	
4029	4690	prevrednotovalni odhodki - odpis terjatev, izguba pri izločitvi osnovnih sredstev			7,10		-	0	
		SKUPNA VREDNOST ODHODKOV	557.088,25	450.078,32	393.432,21	451.081,37	100	115	

6. točka dnevnega reda:

Seznaiter s problematiko neupoštevanja napredovanj v času prevedbe plačnega sistema javnih uslužbencev v letu 2008

Predlagatelj: mag. Martin Šolar

Poročevalec: mag. Martin Šolar

Gradivo: Pisna informacija o problematiki neupoštevanja napredovanj v času prevedbe plačnega sistema javnih uslužbencev v letu 2008

Predlog sklepa:

6. 1. Svet javnega zavoda Triglavski narodni park se seznanja s problematiko neupoštevanja napredovanj v času prevedbe plačnega sistema javnih uslužbencev v letu 2008.

Gradivo k 6. točki 6. seje sveta JZTNP

Seznanitev s problematiko neupoštevanja napredovanj v času prevedbe plač javnih uslužbencev na JZTNP v letu 2008

Svet javnega zavoda TNP se je v prejšnjem sklicu na svoji 85. seji dne 27. 11. 2009 pri obravnavi Poročila o poteku in problemih, izvirajočih iz uvedbe novega plačnega sistema seznanil s problematiko prevedb plač uslužbencev na javnem zavodu TNP oziroma neupoštevanjem napredovanj iz preteklosti. Svet je že takrat podprl prizadevanja za odpravo nepravilnosti oziroma krivic javnim uslužbencem.

V javnem zavodu Triglavski narodni park se skupaj z reprezentativnim sindikatom GLOSA že dve leti trudimo, da bi odpravili nepravilnosti, ki so nastale z neupoštevanjem napredovanj iz preteklosti pri prevedbi plač javnih uslužbencev leta 2008.

V ta namen je bilo posredovanih precejšnje število dopisov, izvedenih veliko sestankov - vključno z dvema ministroma na matičnem Ministrstvu za okolje in prostor (dne 18. 2. 2009 in 25. 8. 2009 z ministrom Karlom Erjavcem ter dne 02. 04. 2010 z ministrom Rokom Žarničem), ki sta zagotovila, odpravo nepravilnosti. Na podlagi dogovora z zadnjega sestanka ter obljube ministra na MOP in generalnega sekretariata MOP z dne 2. 4. 2010 smo v JZ TNP pripravili zahtevano obsežno dokumentacijo, na osnovi katere naj bi MOP pripravil mnenje glede odprave nepravilnosti pri prevedbi plač uslužbencev v JZ TNP.

Generalni sekretariat MOP je na osnovi naših podatkov, ki so bili na MOP posredovani sredi aprila 2010, v oktobru pripravil osnutek dopisa, ki je za rešitev problema 11 naših delavcev dokaj ugoden. Prav tako finančne posledice odprave nepravilnosti niso velike (cca 2.500 EUR mesečno), zagotovljen je tudi denar za izplačilo upoštevanja novih višjih plačnih razredov zaradi upoštevanja napredovanj iz preteklosti. Osnutek dopisa je bil zi MOP poslan v pregled na Ministrstvo za javno upravo (dopis št. 1001 - 2/2010/139 z dne 8.10. 2010, podpisan g. Bojan Žmavc). Po naših informacijah se pristojni na MJU po skoraj dveh mesecih še niso opredelili in zadeva žal ponovno stoji.

S tem smo ponovno zamudili možnost, da bi stališče MOP predstavili na svetu TNP in da bi sočasno v finančni načrt JZ TNP vključili tudi odpravo nepravilnosti v zvezi z neupoštevanjem napredovanj javnih uslužbencev TNP v letu 2008.